

สถาบันระหว่างประเทศ
เพื่อการค้าและการพัฒนา

คู่มือลงทุนด้าน

การเกษตร ใน สปป.ลาว

เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมเฉลิมฉลอง 60 ปี
ความสัมพันธ์ทางการทูต ไทย - ลาว

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา
International Institute for Trade and Development

คำนำ

การจัดทำเอกสารคู่มือการลงทุนภาคเกษตรใน สปป.ลาว ได้จัดทำขึ้นโดยใช้ข้อมูลจากโครงการศึกษาโอกาสและศักยภาพการลงทุนภาคเกษตรของผู้ประกอบการไทยใน สปป.ลาว ของสถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (International Institute for Trade and Development: ITD) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบการไทยที่ต้องการไปลงทุนด้านการเกษตรใน สปป.ลาว โดยมีข้อมูลพื้นฐานทั่วไป ข้อเท็จจริงด้านเกษตร ขั้นตอนและวิธีการขอรับการส่งเสริมการลงทุน สิทธิพิเศษที่ผู้ลงทุนจะได้รับ โอกาสและข้อจำกัดในการลงทุน รวมทั้งกรณีศึกษาวิเคราะห์ความเหมาะสมในการลงทุน ด้านการผลิตสินค้าเกษตร 8 ชนิด ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ข้าวโพดหวาน ถั่วเหลือง มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน กาแฟ ยางพารา และไม้ยูคาลิปตัส

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน) หวังว่าคู่มือการลงทุนนี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้สนใจที่จะไปลงทุนใน สปป.ลาว ซึ่งหากจะไปลงทุนจริงๆ แล้ว จำเป็นต้องศึกษารายละเอียดเพิ่มเติม เนื่องจากสถานการณ์อาจเปลี่ยนไปเมื่อเวลาผ่านไป

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)

HP

สารบัญ

	หน้า
ส่วนที่ 1 :	
ข้อมูลพื้นฐานของ สปป.ลาว	1-11
ข้อมูลทั่วไป	1
ระบบเศรษฐกิจและสังคม	2
ระบบคมนาคม	4
หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้อง	7
ส่วนที่ 2 :	
สิทธิประโยชน์และขั้นตอนขอรับการส่งเสริมการลงทุน	12-25
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง	13
ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุน	17
ประเภทของกิจการที่จะลงทุน	21
การจัดทำเอกสารประกอบคำขอรับการส่งเสริมการลงทุน	21
สิทธิประโยชน์ของการได้รับการส่งเสริมการลงทุน	23
ส่วนที่ 3 :	
สิทธิประโยชน์ทางการค้าที่สปป.ลาวได้รับจากต่างประเทศ	26-29
ส่วนที่ 4 :	
การส่งออก การนำเข้าและการขนส่งสินค้าเกษตร	30-38
ระหว่างประเทศ	
การส่งออกสินค้าจากสปป.ลาว	30
การนำเข้าสินค้าในสปป.ลาว	33
การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ	33
ปัจจัยสนับสนุนอื่นๆ	35
ความหมายของการตรวจสอบสินค้า	36
ส่วนที่ 5 :	
โอกาสและข้อจำกัดของการลงทุนในภาพรวม	38-45
รูปแบบการส่งเสริมการลงทุน	38
โอกาสและปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุน	40
ปัญหาและข้อจำกัดของการในภาพรวม	42
ส่วนที่ 6 :	
ความเหมาะสมในการลงทุน	45-48
ส่วนที่ 7 :	
ข้อเสนอแนะ	48-52
สำหรับนักลงทุนไทย	48
สำหรับภาครัฐของประเทศไทย	51
ส่วนที่ 8 :	
หลักการสำหรับการลงทุนในภาคการเกษตร	53-57
ส่วนที่ 9 :	
ตัวอย่างคำร้องขอลงทุนในสปป.ลาว	59-78
ส่วนที่ 10 :	
แหล่งข้อมูล	79-81

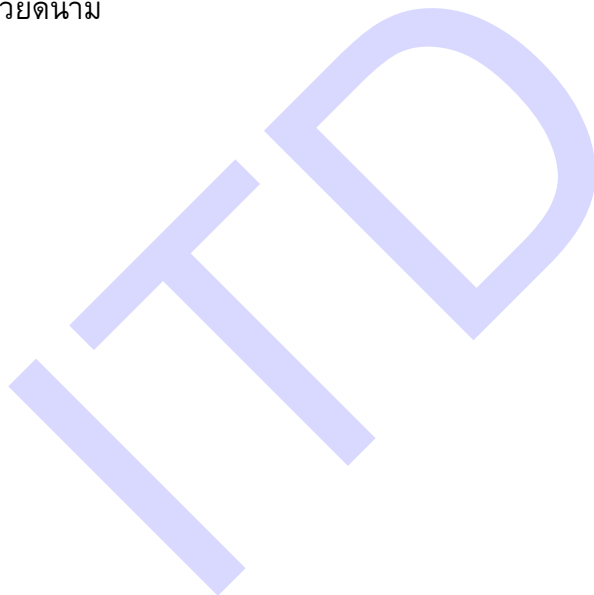
สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	โครงสร้างทางเศรษฐกิจรายสาขาของ สปป.ลาว ปี 2545-2552	2
2	การใช้ที่ดินของ สปป.ลาว ปี 2551	3
3	ระยะเวลาได้รับการยกเว้นภาษีกำไร	24
4	ชื่อเมืองและแขวงในเขตส่งเสริมของ สปป.ลาว	25
5	อัตราภาษีนำเข้าประเทศต่างๆ ของสินค้าที่ศึกษา ที่ สปป.ลาว ได้รับตามข้อตกลงต่างๆ	26
6	อัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตร ที่ สปป.ลาว ได้รับตามข้อตกลง ASEAN- China	27
7	อัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตร ที่ สปป.ลาว ได้รับ ตามข้อตกลง ว่าด้วยการค้า สินค้าสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน	27
8	อัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตร ที่ สปป.ลาว ได้รับตามข้อตกลงทวิภาคี	28
9	เปรียบเทียบอัตราภาษีนำเข้าในตลาดสำคัญระหว่างไทย กับ สปป.ลาว	28
10	เปรียบเทียบอัตราภาษีนำเข้าในตลาดจีนระหว่างไทย กับ สปป.ลาว	29
11	ช่องทางการขนส่งผ่านด่านสากลระหว่างประเทศไทย กับ สปป.ลาว	35
12	ช่องทางการขนส่งผ่านด่านสากลระหว่าง สปป.ลาว กับประเทศอื่นๆ	36

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	เส้นทางหลักของ สปป.ลาว ที่ใช้ขนส่งสินค้า	6
2	การเตรียมการก่อนยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน	19
3	ขั้นตอนการยื่นเรื่องขอรับการส่งเสริมการลงทุน	20
4	ขั้นตอนการขนส่งสินค้าเกษตรระหว่างประเทศของ สปป.ลาว	32
5	ระบบตรวจสอบสินค้าพร้อมกัน ณ จุดเดียว (SWI) ในไทย และ สปป.ลาว	37
6	ระบบตรวจสอบสินค้าเพียงครั้งเดียว (SSI) ใน สปป.ลาว และเวียดนาม	37

ส่วนที่ 1:

ข้อมูลพื้นฐาน

ของ สปป.ลาว

ข้อมูลทั่วไป

สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว หรือเรียกย่อๆ ว่า สปป.ลาว มีชื่อเรียก ในภาษาอังกฤษว่า Lao People's Democratic Republic หรือ Lao PDR มีพื้นที่ทั้งหมด 236,800 ตารางกิโลเมตร หรือเท่ากับ 148 ล้านไร่ เทียบเป็นประมาณครึ่งหนึ่งของประเทศไทย โดยลาวเป็นประเทศที่ไม่มีทางออกสู่ทะเล เนื่องด้วยตลอดแนวชายแดนของสปป.ลาว ซึ่งมีความยาวรวม 5,083 กิโลเมตร ล้อมรอบด้วยชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน 5 ประเทศ ซึ่งทิศเหนือติดกับประเทศจีนทิศตะวันออกติดกับประเทศเวียดนาม ทิศตะวันตกติดกับประเทศไทย และทิศใต้ติดกับประเทศกัมพูชา

ในปี 2553 สปป.ลาว มีประชากรทั้งสิ้น 6,993,767 ล้านคน ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ช่วงอายุ โดยประชากรส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงาน คือ มีอายุอยู่ระหว่าง 15-64 ปี ประมาณ 3.95 ล้านคนหรือร้อยละ 56.5 ของประชากรทั้งหมด รองลงมาอยู่ระหว่าง 0-14 ปี มีประมาณ 2.82 ล้านคน หรือร้อยละ 40.5 อายุและอายุตั้งแต่ 65 ปีขึ้นไป ประมาณ 0.21 ล้านคนหรือร้อยละ 3.1¹ ทั้งนี้แม้ว่า สปป.ลาว จะมีประชากรเพียง 6.9 ล้านคน แต่ประชากร สปป.ลาว กลับมีเชื้อชาติที่หลากหลาย โดยมีเชื้อชาติลาวลุ่มมากที่สุด ร้อยละ 68 รองลงมาเป็นลาวเทิงร้อยละ 22 ถัดมาเป็นลาวสูงร้อยละ 9 และชนเผ่าร้อยละ 1 ซึ่งใน สปป.ลาว ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธร้อยละ 75 รองลงมานับถือผี ร้อยละ 17 ที่เหลือนับถือศาสนาคริสต์ประมาณ 100,000 คน และอิสลามประมาณ 30 คน

สปป.ลาว มีระบบการปกครองแบบสังคมนิยมมีพรรคการเมืองพรรคเดียว คือ พรรคประชาชนปฏิวัติลาว เป็นองค์กรที่มีอำนาจสูงสุดในการชี้นำการปกครองภายในประเทศ ปัจจุบันมีท่านพลโทจุมมะลี ไซยะสอน เป็นประธานประเทศ และมีท่านบัวสอน บุบผาวัน เป็นนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังมีสภาแห่งชาติ ที่ประกอบไปด้วยสมาชิกจำนวน 115 คน ที่ประชาชนเป็นผู้เลือกจากผู้ที่พรรคฯ เสนอ

เขตการปกครองใน สปป.ลาว มีทั้งหมด 17 แขวง 139 เมือง (อำเภอ) โดยในแต่ละเมืองแบ่งออกเป็นบ้าน (หมู่บ้าน) รวม 10,027 บ้าน และแบ่งพื้นที่ตามสภาพภูมิศาสตร์จะมี 3 ภาค คือ ภาคเหนือ มี 7 แขวง ได้แก่ พงสาลี หลวงน้ำทา อุดมไชย บ่อแก้ว หลวงพระบาง ห้วยพัน และไชยะบุรี ภาคกลาง มี 6 แขวง ได้แก่ นครหลวงเวียงจันทน์ เชียงขวาง เวียงจันทน์ บอลิคำไซ คำม่วน และสะหวันนะเขต

¹ ข้อมูลเดือนกรกฎาคม 2553 <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/la.html>

ภาคใต้มี 4 แขวง ได้แก่ สาละวัน เซกอง จำปาสัก และอัตตะปือ แต่ละแขวงจะมีเจ้าแขวง เป็นผู้ปกครองสูงสุด

ระบบเศรษฐกิจและสังคม

ระบบเศรษฐกิจ

สปป.ลาว มีระบบเศรษฐกิจแบบสังคมนิยมและเปลี่ยนมาเป็นระบบเศรษฐกิจระบบตลาด ในปี 2529 จนถึงปัจจุบันด้วยการนำ “นโยบายจินตนาการใหม่” (New Economic Mechanism: NEM) มาใช้ ซึ่ง สปป.ลาว มีผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในปี 2552 ประกอบด้วยภาคการเกษตรร้อยละ 29.9 ภาคอุตสาหกรรมร้อยละ 33.10 ภาคบริการร้อยละ 37.00

ตารางที่ 1 : โครงสร้างทางเศรษฐกิจรายสาขาของ สปป.ลาว ปี 2545-2552

สาขา	2545	2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552
สัดส่วน (%)								
- การเกษตร	49.87	48.19	46.64	44.55	42.33	31.20	30.10	29.90
- อุตสาหกรรม	24.42	25.73	27.09	29.28	31.65	26.50	25.90	33.10
- บริการ	24.91	25.25	25.39	25.26	25.05	35.80	37.40	37.00
- การนำเข้า	0.80	0.82	0.88	0.91	0.97	6.50	6.70	n.a.
GDP รวมราคาตลาด (ล้านเหรียญสหรัฐ)	1,805	2,209	2,609	3,003	3,475	4,213	5,280	5,788
GDP รวมราคาคงที่ ปี ค.ศ. 1990 (ล้านเหรียญสหรัฐ)	39	1,310	1,401	1,503	1,628	2,618	2,821	1,507
GDP ต่อหัวราคาตลาด (เหรียญสหรัฐ)	331	375	428	509	561	714	875	810
อัตราเงินเฟ้อ (%)	10.6	15.3	10.6	12.30	6.9	6.8	4.50	8.60
อัตราแลกเปลี่ยน (เหรียญสหรัฐ)	10,056.3	10,688.6	10,457.7	10,354.2	10,606.3	9,744.50	9,259.11	8,503.13
อัตราแลกเปลี่ยน (บาท)	235.4	250.83	268.05	267.76	268.34	272.34	280.93	243.84
ทุนสำรอง (พันล้านกีบ)	1,079.1	1,369.1	1,545.3	1,823.1	2,501.8	n.a.	6,386	7,124
งบประมาณ (% ของ GDP)	4.1	4.4	2.6	4.5	0.4	n.a.	n.a.	n.a.

ที่มา : กรมสถิติ กระทรวงแผนการและการลงทุน สปป.ลาว

http://www.bol.gov.la/together_use/x-rates2003.pdf

[http://www.indexmundi.com/laos/inflation_rate_\(consumer_prices\).html](http://www.indexmundi.com/laos/inflation_rate_(consumer_prices).html)

การลงทุน

ในปี 2551 มีการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) รวม 152 โครงการ มูลค่ารวมประมาณ 1,215 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สาขาที่มีการลงทุนมากที่สุด คือ สาขาพลังงานไฟฟ้า 640 ล้านดอลลาร์สหรัฐ รองลงไปสาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม 156 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สาขาเหมืองแร่ 102 ล้านดอลลาร์สหรัฐ สาขาเกษตร 78 ล้านดอลลาร์สหรัฐและ สาขาก่อสร้าง 56.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เป็นต้น

อัตราค่าจ้างแรงงาน

ปัจจุบันอัตราค่าจ้างแรงงานในสปป.ลาวเป็นดังนี้

ประเภทแรงงาน	อัตราต่อ	สปป.ลาว (บาท)	ไทย (บาท)
ภาคเกษตร	วันละ	120 – 140	200
อุตสาหกรรม	วันละ	80 – 100	147 – 206
ระดับอาชีพะ	เดือนละ	2,400 – 2,800	3,800
ระดับปริญญาตรี (เอกชน)	เดือนละ	8,000 – 10,000	10,000
ระดับปริญญาตรี (ราชการ)	เดือนละ	2,600 – 2,800	7,500

ที่มา : จากการสำรวจ

การใช้ที่ดินภาคการเกษตร

การใช้ที่ดินของ สปป.ลาว ในปี 2551 เนื้อที่ทั้งประเทศของ สปป.ลาว จำนวน 148 ล้านไร่ เป็นเนื้อที่ป่าไม้ 100.4 ล้านไร่ หรือร้อยละ 67.84 ของเนื้อที่ทั้งหมด รองลงมาเป็นเนื้อที่การเกษตร 30.55 ล้านไร่ หรือร้อยละ 20.64 ของเนื้อที่ทั้งหมด โดยจะเป็นเนื้อที่นา 12.27 ล้านไร่ หรือร้อยละ 8.29 ของเนื้อที่ทั้งหมด หรือร้อยละ 41.5 ของเนื้อที่การเกษตร

ตารางที่ 2 : การใช้ที่ดินของ สปป.ลาว ปี 2551

ประเภทการใช้ที่ดิน	เนื้อที่ (พันไร่)	ร้อยละ
เนื้อที่ทั้งหมด	148,000	100
เนื้อที่การเกษตร	30,553	20.64
เนื้อที่นา	12,273.7	8.29
เนื้อที่ไร่	4,887.1	3.30
เนื้อที่ไม่ยืนต้น	4,913.7	3.32
เนื้อที่ทุ่งหญ้า	5,449.8	3.68
เนื้อที่การเกษตรอื่นๆ	3,028.7	1.37
เนื้อที่ป่าไม้	100,402.4	67.84
เนื้อที่ป่าไม้จริง	62,038.2	41.92
เนื้อที่ป่าฟื้นฟู	34,814.2	25.92
เนื้อที่ป่าปลูก	3,550	2.40
เนื้อที่อื่นๆ	17,044.6	11.52

ที่มา : สถาบันวิจัยกสิกรรมและป่าไม้แห่งชาติ (NAFRI) สปป.ลาว ปี 2551

การชลประทาน

เนื้อที่ชลประทานฤดูฝนรวมทุกประเภท 2.10 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 29 ของเนื้อที่การเกษตรทั้งประเทศ ส่วนเนื้อที่ชลประทานฤดูแล้งมี 1.24 ล้านไร่ หรือเท่ากับร้อยละ 17 ของเนื้อที่การเกษตรทั้งหมด

ระบบการคมนาคม

การคมนาคมทางบกใน สปป.ลาว มีความยาวรวมทั้งสิ้น 35,260 กิโลเมตร แบ่งออกเป็น 2 ส่วนหลัก คือ East - West Corridor และ North - South Corridor ซึ่งเส้นทางทั้ง 2 ส่วนจะมีเส้นทางหมายเลข 13 ที่ถือเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญที่สุดของ สปป.ลาว ที่เป็นเส้นทางที่เชื่อมโยงกับเส้นทาง 2 ส่วนหลักดังกล่าว โดยถนนหมายเลข 13 เป็นเส้นทางเชื่อมโยงภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ของ สปป.ลาว มีระยะทางประมาณ 1,400 กิโลเมตร เปรียบเสมือนกระดูกสันหลังของประเทศ เริ่มต้นจากภาคเหนือที่บ้านนาเตย แขวงหลวงน้ำทา ผ่านแขวงอุดมไซ และแขวงหลวงพระบาง แล้วผ่านชนานเลียบบวกกับแม่น้ำโขงทางชายแดนไทย บริเวณนครหลวงเวียงจันทน์ ทอดยาวลงมาภาคกลางผ่านแขวงบอลิคำไซแขวงคำม่วน แขวงสะหวันนะเขตลงมาถึงภาคใต้ผ่านแขวงสาละวัน มาสิ้นสุดที่แขวงจำปาสัก เส้นทางหมายเลข 13 นี้ จะเชื่อมกับเส้นทางสำคัญๆ อื่นๆ ที่เชื่อมภูมิภาคตะวันออกกับตะวันตกของ สปป.ลาว เข้าด้วยกัน

East - West Corridor

ถนนสายหมายเลข 9 เป็นถนนสายหลักที่สำคัญที่ทำให้ สปป.ลาว มีทางออกสู่ทะเลอีกทางหนึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ East - West Corridor เป็นเส้นทางที่เริ่มต้นจากเมืองเมะละหมั่งของพม่าเข้าสู่ประเทศไทยที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก ผ่านพิษณุโลก ขอนแก่น ไปยังมุกดาหาร เป็นระยะทาง 777 กิโลเมตร ข้ามสะพานมิตรภาพแห่งที่ 2 ไปยังเมืองไกรสร พนมวิหาร (เมืองคันทะบุรี) แขวงสะหวันนะเขต ไปจนถึงกว๋างตรีและดานังในเวียดนาม มีระยะทางรวมกัน 1,450 กิโลเมตร เส้นทางหมายเลข 9 ในส่วนของ สปป.ลาว เริ่มจากสะหวันนะเขตไปทางทิศตะวันออกจรดชายแดนเวียดนาม ที่บ้านแดนสะหวัน เมืองเซโปนของ สปป.ลาว รวมระยะทางประมาณ 240 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยางโดยตลอด มี 2 ช่องจราจร (ไปและกลับด้านละ 1 ช่องจราจร) สามารถใช้งานได้ตลอดทั้งปี ส่วนใหญ่เป็นทางเรียบใช้เวลาประมาณ 3-3.5 ชั่วโมง เชื่อมต่อกับเมืองลาวบาว (Lao Bao) จังหวัดกว๋างตรีของเวียดนามต่อไปยังเมืองดองฮา และเชื่อมผ่านเมืองเว้และต่อไปจนถึงท่าเรือเมืองดานังของเวียดนามใต้ได้รวมระยะทางในเวียดนาม (ลาวบาว-ดานัง) ประมาณ 265 กิโลเมตร หรือจาก (สะหวันนะเขต-ดานัง) ประมาณ 505 กิโลเมตร

ถนนหมายเลข 8 เริ่มต้นที่เมืองปากกระดิง แขวงบอลิคำไซแยกจากถนนหมายเลข 13 ที่บ้านเวียง ผ่านหลักขาว (กิโลเมตรที่ 20) ไปทางตะวันออกของสปป.ลาวสู่เวียดนาม เชื่อมต่อเมืองน้ำพาว แขวงบอลิคำไซกับเส้นทางหมายเลข 1 ที่เมืองกาวแตร์ของเวียดนาม ซึ่งเป็นเส้นทางหลักเชื่อมภาคเหนือ ภาคกลางและภาคใต้ของเวียดนาม และต่อไปยังเมืองวินห์ (Vinh) หรือไปยังเมืองฮาติन्ह

ถนนหมายเลข 12 เริ่มจากจากเมืองท่าแขก แขวงคำม่วน ซึ่งอยู่ตรงกันข้าม อ.เมือง จ.นครพนม เชื่อมต่อกับเวียดนาม ที่บ้านนาโพ แขวงคำม่วน ไปถึงบ้านน้ำปาว และด่านจอหวาของเวียดนาม และต่อไปยังเมืองกวางบินห์หรือออกสู่ทะเลไปประเทศ จีน ญี่ปุ่นได้อีก รวมระยะทางประมาณ 190 กิโลเมตร และสามารถใช้เส้นทางหมายเลข 1 ของเวียดนามวิ่งขึ้นไปสู่ท่าเรือเมืองวินห์ได้เช่นเดียวกัน

North - South Corridor

ถนนหมายเลข R 3 A เชื่อมต่อระหว่างภาคเหนือของไทยที่ อ.เชียงของ จ.เชียงราย กับเมืองห้วยทราย แขวงบ่อแก้ว ของ สปป.ลาว ปัจจุบันกำลังดำเนินการก่อสร้างสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 4 ไปทางทิศเหนือ ไปเชื่อมต่อกับถนนหมายเลข 13 ที่บ้านนาเตย แขวงหลวงน้ำทาและต่อไปยังเมืองบ่อเต็นชายแดนลาว – จีน ต่อกับเมืองโมฮั่นของจีนและต่อไปยังเมืองเชียงรุ่ง (สิบสองปันนา) และคุนหมิง มณฑลยูนนานของจีนตอนใต้ สภาพถนนในปัจจุบันสามารถใช้ได้ทั้งปีเช่นเดียวกัน มี 2 ช่องจราจร ระยะทางจากห้วยทรายถึงชายแดนลาว – จีน ประมาณ 250 กิโลเมตร ใช้เวลาเดินทางประมาณ 4 ชั่วโมง

เส้นทางรถไฟ

ระบบการรถไฟของ สปป.ลาว ยังไม่มีความพร้อมต่อการขนส่งเพื่อการค้า เพราะ สปป.ลาว เพิ่งเริ่มมีเส้นทางรถไฟสายแรกของประเทศ ซึ่งเปิดให้บริการแล้วตั้งแต่เดือนมิถุนายน 2552 แต่ขณะนี้ใช้เฉพาะการขนส่งผู้โดยสารเท่านั้น เส้นทางรถไฟดังกล่าวเริ่มจากสะพานมิตรภาพไทยลาวแห่งที่ 1 ที่จังหวัดหนองคายข้ามสะพานมิตรภาพสู่ สปป.ลาว ที่สถานีรถไฟท่านาแล้ง นครหลวงเวียงจันทน์ มีระยะทาง 3.5 กิโลเมตร สปป.ลาว ยังมีแผนสร้างเส้นทางรถไฟระยะที่ 2 ที่เชื่อมจากท่านาแล้ง นครหลวงเวียงจันทน์ไปยังสถานีเมืองนครหลวงเวียงจันทน์ ระยะทาง 9.5 กิโลเมตร ซึ่งรัฐบาลไทย โดยสำนักงานความร่วมมือพัฒนาเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (องค์การมหาชน) ได้ให้ความช่วยเหลือทำการศึกษารายละเอียดโครงการแล้วเสร็จแล้ว ประมาณการค่าใช้จ่ายล่าสุด ประมาณ 1,600 ล้านบาท ขณะนี้อยู่ในขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติความช่วยเหลือทางการเงินในรูปเงิน ให้เปล่าและเงินกู้เงื่อนไขผ่อนปรน ในสัดส่วนร้อยละ 30 ต่อ 70 และจะพัฒนาพื้นที่ท่านาแล้งให้เป็นที่พักสินค้า (Inland container depot: ICD) หรือจุดตรวจปล่อยสินค้า

การคมนาคมทางน้ำ

สปป.ลาว มีแม่น้ำหลายสายด้วยกัน ที่สำคัญๆ เช่น แม่น้ำโขง แม่น้ำงึม แม่น้ำเซบั้งเฮียง แม่น้ำเซกอง เป็นต้น แต่อย่างไรก็ตามยังไม่สามารถพัฒนาเป็นเส้นทางคมนาคมได้ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาล สปป.ลาว จำเป็นต้องพัฒนาให้เกิดระบบการขนส่งทางน้ำ เพื่อช่วยลดต้นทุนการขนส่งได้มาก สำหรับแม่น้ำโขงสามารถใช้เป็นเส้นทางคมนาคมและขนส่งสินค้าซึ่งไหลผ่านประเทศ สปป.ลาว ถึง 1,108 กิโลเมตร

ปัจจุบันไทยใช้แม่น้ำโขงขนส่งสินค้าขึ้นไปยังมณฑลทางตอนใต้ของสาธารณรัฐประชาชนจีน โดยใช้ท่าเรือที่อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย สำหรับความยาวของแม่น้ำโขงที่ผ่าน สปป.ลาว

ยาวถึง 1,898 กิโลเมตรแต่สามารถใช้เรือเดินทางได้ประมาณ 1,330 กิโลเมตร เพราะมีบางพื้นที่ร่องน้ำตื้นเขิน มีเกาะแก่งหินไม่สามารถเดินเรือได้โดยเฉพาะฤดูแล้ง

การคมนาคมทางอากาศ สปป.ลาว มีสนามบินวัดไต (Wattay)

สนามบินวัดไต (International Airport) เป็นสนามบินนานาชาติที่ใหญ่ที่สุดในลาว อยู่ห่างจากใจกลางเมืองนครหลวงเวียงจันทน์เพียง 3 กิโลเมตร สายการบินต่างชาติที่ให้บริการใน สปป.ลาว ในปัจจุบันได้แก่ Air Asia, Bangkok Airways, China Eastern Airline, China Southern Airline, Thai Airways International และ Vietnam Airline รวมทั้งสายการบินแห่งชาติลาวคือ Lao Airline ที่ให้บริการเส้นทางบินทั้งในและต่างประเทศส่วนสนามบินพาณิชย์อื่นๆ ที่ตั้งอยู่ตามแขวงต่างๆ เฉพาะที่สำคัญ ได้แก่ ภาคเหนือ สนามบินหลวงพระบาง(Luang Prabang International Airport) ภาคใต้สนามบินปากเซ แขวงจำปาสัก (Pakse International Airport) และสนามบินสะหวันนะเขต (Savanakhet International Airport) ที่เมืองคันทะบูลี หรือเมืองไกสอน พมวิหาน

ภาพที่ 1 : เส้นทางหลักของ สปป.ลาวที่ใช้ขนส่งสินค้า

หน่วยงานสำคัญที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตรและป่าไม้ (Ministry of Agriculture and Forestry)

1) สถาบันค้นคว้าวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีการเกษตร และป่าไม้แห่งชาติ (National Agriculture and Forestry Research Institute: NAFRI) มีหน้าที่ความรับผิดชอบเกี่ยวกับการวิจัยและพัฒนาการเกษตรทุกชนิดทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง เทคโนโลยีเกี่ยวกับการผลิต รวมทั้งผลิตเมล็ดพันธุ์

2) กองส่งเสริมการเกษตรและป่าไม้แห่งชาติ (National Agriculture and Forestry Extension Service: NAFES) มีหน้าที่รับผิดชอบการส่งเสริมการผลิตทุกชนิดทั้งพืช ปศุสัตว์ ประมง และผลิตเมล็ดพันธุ์จำหน่ายหรือรับรองพันธุ์ (Certified Seed: R₃)

3) กรมปลูกพืช (Department of Agriculture) ทำหน้าที่ในการดูแลและวางแผนพัฒนาการผลิตพืชทุกชนิดในภาพรวมของประเทศ ส่งเสริมการทำการเกษตรที่ปลอดภัย การป้องกันศัตรูพืชและการกักกันพืช และออกไปรับรองคุณภาพพืชอาหารและหรือพืชที่ผลิตเป็นสินค้า เชิงพาณิชย์ มีขอบเขตการรับผิดชอบทั่วประเทศ

4) แผนกการเกษตร และป่าไม้แขวง มีศูนย์ส่งเสริมการเกษตรและป่าไม้ เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรทุกชนิด รวมทั้งข้าวและพัฒนาชาวนา

กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า (Ministry of Industry and Trade)

1) กรมการค้าภายใน มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายการค้าภายในประเทศ สนับสนุนส่งเสริมและปกป้องการผลิตและผู้บริโภคภายในประเทศ รวมทั้งเก็บรวบรวมข้อมูลราคาสินค้าทุกชนิด ที่สำคัญทั่วประเทศ เพื่อนำเสนอกระทรวงฯ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2) กรมนโยบายการค้าต่างประเทศ มีหน้าที่รับผิดชอบในการเสนอแนะนโยบายการค้าระหว่างประเทศ ติดต่อประสานงานความร่วมมือด้านอุตสาหกรรมและการค้าต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งปฏิบัติงานในฐานะฝ่ายเลขานุการของคณะรัฐมนตรีเศรษฐกิจของ ASEAN การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของอาเซียน (ASEAN Senior Officials Meeting: SOM) และงานเกี่ยวกับองค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) ของ สปป.ลาว

3) กรมการนำเข้าและส่งออก มีหน้าที่เสนอแนะนโยบายการนำเข้าและส่งออกสินค้า รวมถึงส่งเสริมการค้าและการส่งออกสินค้า การคุ้มครองและอำนวยความสะดวกให้แก่การนำเข้า ส่งออกทั้งการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน และออกไปรับรองแหล่งกำเนิดสินค้าให้กับผู้ส่งออก

4) กรมอุตสาหกรรม มีหน้าที่กำกับดูแลโรงงานอุตสาหกรรมตลอดจนเสนอแนะนโยบาย ข้อกำหนดหรือระเบียบที่เกี่ยวกับการอุตสาหกรรมของประเทศ ตรวจสอบการเคลื่อนย้ายผลผลิตที่เกิดจากโรงงาน รวมทั้งการพิจารณาอนุญาตการขอตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

5) แผนกอุตสาหกรรมและการค้าแขวง มีหน้าที่กำกับดูแลการค้าภายในแขวง ศึกษาและเสนอแนะนโยบาย ควบคุมการเคลื่อนย้ายสินค้าบางชนิด บางฤดูกาล

กระทรวงแผนการและการลงทุน (Ministry of Planning and Investment)

1) กรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Department: IPD) มีสำนักงานสาขาอยู่ทุกแขวงภายใต้แผนกแผนการและการลงทุนแขวง มีการจัดตั้งหน่วยบริการด้านการลงทุนแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียว หรือบริการประตูเดียว (One-stop Service Unit: OSU) ทั้งที่ส่วนกลางที่นครหลวงเวียงจันทน์ และที่แขวงทุกแขวง เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้ต้องการลงทุน มีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับคั่นคว้านโยบาย และระเบียบกฎหมายเกี่ยวกับการวางแผนการลงทุน รวบรวม ติดตามส่งเสริมและประสานงานการจัดตั้ง และปฏิบัติการลงทุนใน สปป.ลาว รวมทั้งการพิจารณาอนุมัติ เพิกถอนการลงทุนทั้งภายในและต่างประเทศ

2) คณะกรรมการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Committee for Promotion and Management of Investment: CPMI) ในส่วนกลาง ซึ่งมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแผนงานและการลงทุนทำหน้าที่เป็นประธานของ CPMI โดยตำแหน่งในระดับแขวงก็จะมี CPMI เช่นเดียวกัน โดยมีเจ้าแขวงหรือนายกเทศมนตรี นครหลวงเวียงจันทน์เป็นประธานโดยตำแหน่ง

3) แผนกแผนการและการลงทุนแขวงและนครหลวง สามารถแบ่งส่วนราชการออกเป็นแขนงต่าง ๆ ได้แก่ แขนงแผนการ แขนงสถิติ แขนงประเมินผล แขนงความร่วมมือสากล และแขนงส่งเสริมการลงทุน ซึ่งทำหน้าที่ส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

กระทรวงการเงิน (Ministry of Finance)

1) กรมภาษี (Department of Custom) หรือกรมศุลกากรของประเทศไทย มีหน้าที่จัดเก็บภาษีนำเข้า-ส่งออกสินค้าของ สปป.ลาว แบ่งหน่วยงานย่อยลงไปเป็นสำนักงานงานภาษี ด้านที่มีทั้งด้านสากลและด้านชายแดน และหน่วยภาษีเคลื่อนที่

2) กรมสรรพากร (Department of Taxes) ทำหน้าที่จัดเก็บภาษีรายได้ทั้งที่เป็นรายได้ส่วนบุคคลและรายได้จากนิติบุคคลหรือการประกอบธุรกิจ ซึ่งมีหน่วยงานทั้งในระดับแขวงและเมือง

องค์การคุ้มครองและพัฒนาที่ดินแห่งชาติ (National Land Management Agency: NLMA)

เป็นหน่วยงานใหม่มีฐานะเทียบเท่ากระทรวงขึ้นอยู่กับสำนักนายกรัฐมนตรี โดยมีรัฐมนตรีสำนักนายกรัฐมนตรีเป็นผู้กำกับดูแล ทำหน้าที่บริหารจัดการที่ดินทั่วประเทศ ศึกษา วิเคราะห์และจัดทำนโยบาย กำกับดูแลให้เกิดการปฏิบัติเกี่ยวกับที่ดินของประเทศ การขึ้นทะเบียนที่ดิน การขอใบกรรมสิทธิ์ (โฉนด) การเสียภาษีที่ดิน แก้ไขข้อขัดแย้งเรื่องการใช้ที่ดินของเอกชน

1) กรมนโยบายและตรวจสอบการใช้ที่ดิน (Department of Policy And Inspection of Land Usage) รับผิดชอบเกี่ยวกับศึกษา วางระบบการใช้ที่ดิน กำหนดระเบียบการปฏิบัติตามนโยบายการใช้ที่ดิน รวมทั้งจัดทำแผนแม่บท กฎหมาย ระเบียบเกี่ยวกับที่ดิน ตรวจสอบสิทธิการสัมปทานที่ดินของบุคคลทั้งในประเทศและต่างประเทศ เสนอแนะกรณีเกิดข้อพิพาทในการใช้ที่ดินระหว่างประชาชน หรือหน่วยงานทั้งในภาครัฐและเอกชน

2) กรมวางแผนการใช้ที่ดินและการพัฒนาที่ดิน (Department of Land Use Planning and Development) รับผิดชอบเกี่ยวกับสำรวจและจัดทำแผนที่การใช้ที่ดิน รวมทั้งการจัดสรร หรือกำหนดเขตการใช้ที่ดินทั้งในระดับชาติ แขวง และท้องถิ่น บริหารจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในการใช้ที่ดิน

3) กรมที่ดิน (Land Department) รับผิดชอบเกี่ยวกับการออกเอกสารสิทธิ์ที่เรียกว่า “ใบที่ดิน” หรือที่ไทยเรียกว่า โฉนด รวมทั้งการซื้อขาย ถ่ายโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินของประชาชน

4) องค์การจัดการที่ดินแขวง (Land Management Agency of Province) รับผิดชอบภารกิจต่างๆ ที่เกี่ยวกับที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม

5) องค์การจัดการที่ดินเมือง (Land Management Agency of District) เช่นเดียวกับองค์การจัดการที่ดินแขวงแต่เป็นระดับเมือง

6) หน่วยจัดการที่ดินบ้าน (Village Land Unit) เช่นเดียวกับองค์การจัดการที่ดินแขวงแต่เป็นระดับบ้าน

สถาบันการเงิน

ธนาคารพาณิชย์ในลาวมีทั้งหมด 21 ธนาคาร แบ่งได้เป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. ธนาคารพาณิชย์ของรัฐ มี 4 ธนาคาร ได้แก่

1) ธนาคารนโยบาย มีบทบาทให้สินเชื่อกับประชาชนทั่วไปเฉพาะใน 47 เมืองที่เป็นเขตยากจน หรือการลงทุนตามโครงการที่เป็นนโยบายของรัฐบาลในทุกๆ ด้าน การปล่อยสินเชื่อทำได้ทั้งรูปแบบบุคคล โดยใช้หลักทรัพย์สินค้ำประกันและไม่เข้มงวดเหมือนกับธนาคารพาณิชย์ทั่วไป ส่วนกลุ่มบุคคลจะให้การค้ำซึ่งกันและกัน โดยตั้งเป็นกลุ่มการผลิต มีฝ่ายปกครองหมู่บ้านและเมืองเป็นผู้อนุมัติ โดยมีอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ระยะสั้นหรือ 1 ปี ร้อยละ 7 ต่อปี ระยะกลางหรือ ไม่เกิน 3 ปี ดอกเบี้ยร้อยละ 8 ต่อปี ระยะยาวหรือเกิน 3 ปี ดอกเบี้ยร้อยละ 10 ต่อปี

2) ธนาคารส่งเสริมการเกษตร (Agricultural Promotion Bank) มีสาขา 17 แห่ง ภายหลังจากการประกาศใช้กฎหมายธนาคารพาณิชย์เมื่อปี 2550 ธนาคารแห่งชาติแห่ง สปป.ลาว ได้แยกธนาคารส่งเสริมการเกษตรออกเป็น 2 ธนาคาร คือ ส่วนที่ทำหน้าที่ธนาคารพาณิชย์ ใช้ชื่อเดิม คือ ธนาคารส่งเสริมการเกษตร ทำหน้าที่ระดมทุนและรับฝากเงินเหมือนธนาคารพาณิชย์ทั่วไป และอีกส่วนคือธนาคารนโยบาย ซึ่งธนาคารส่งเสริมการเกษตรมีบทบาทให้สินเชื่อกับเกษตรกรรายบุคคล กลุ่มเกษตรกร องค์การเกษตร โดยอัตราดอกเบี้ยที่กู้เป็นสกุลเงินกีบจะอยู่ระหว่างร้อยละ 12-15 ต่อปี สำหรับสินเชื่อเพื่อการผลิตระยะสั้น มีระยะเวลาให้กู้ 6-12 เดือน ขึ้นอยู่กับประเภทของกิจกรรมที่ขอกู้ ทั้งนี้ธนาคารสามารถปล่อยเงินกู้ได้ 3 สกุล คือ กีบ บาท และดอลลาร์สหรัฐ ถ้าเป็นการกู้สกุลเงินบาทจะมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 10-15 ต่อปี ส่วนสกุลดอลลาร์สหรัฐ จะมีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 8-10 ต่อปี

3) ธนาคารการค้าต่างประเทศลาว มีบทบาทในการกำกับดูแล อำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนต่างประเทศเรื่องเงินตราต่างประเทศ การปล่อยเงินกู้ ทางธนาคารการค้าจะปล่อยสินเชื่อในวงเงินไม่เกินร้อยละ 60 ของหลักทรัพย์ที่นำมาค้ำประกัน โดยหลักทรัพย์ต้องเป็นประเภทที่สามารถขายต่อได้ง่าย เช่น อาคาร หรือ ที่ดิน ทั้งเงินกู้ ระยะยาว ระยะสั้น หรือเงินทุนหมุนเวียน อัตราดอกเบี้ย 8-12% ต่อ ปี โดยธนาคารสามารถปล่อยเงินกู้ได้ 3 สกุล คือ กีบ บาท และดอลลาร์สหรัฐ

4) ธนาคารพัฒนาลาว (Lao Development Bank) เป็นธนาคารที่เกิดจากการรวมกิจการของธนาคารล้านช้าง (Lane Xang Bank) กับธนาคารลาวใหม่ (Lao May Bank) ในปี 2547 มีบทบาทในการให้บริการรับฝากเงินจากลูกค้ารายย่อย ให้สินเชื่อแก่ธุรกิจ SMEs ทำธุรกรรมด้านการเงินเพื่อการค้าระหว่างประเทศและการค้าหลักทรัพย์ของรัฐบาล สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่นครหลวงเวียงจันทน์ มีสาขา 18 แห่ง ในเกือบทุกแขวงทั้งในภาคเหนือ กลาง และใต้ของประเทศ

2. ธนาคารเอกชน ลาว มี 2 ธนาคาร ดังนี้

1) ธนาคารเอกชนลาว อาทิ ธนาคารพงสะหวัน (**Phongsavahn Bank**) ธนาคารพาณิชย์แห่งแรกที่เกิดจากการดำเนินการโดยเอกชนลาว 100% เปิดดำเนินการเมื่อมีนาคม 2550 มีแผนจะขยายสาขาไปทุกแขวงทั่วประเทศภายใน 5 ปี และมีแผนที่จะตั้งธนาคารสาขาในไทย เพื่อช่วยให้การค้าขายระหว่างกันให้มีความสะดวกมากยิ่งขึ้น ธนาคารดังกล่าว เน้นปล่อยสินเชื่อธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก สินเชื่อครัวเรือน และสินเชื่อบุคคล

2) ธนาคารเอสที (**ST Bank**) เปิดดำเนินการเมื่อเดือนกรกฎาคม 2552

3. ธนาคารของเอกชนต่างประเทศ มี 9 ธนาคารดังนี้

- (1) ธนาคารบูยง เป็นการลงทุนของเอกชนเกาหลีใต้ถือหุ้นทั้งหมด
- (2) ธนาคารกรุงเทพ
- (3) ธนาคารกรุงไทย มีโครงการจะเปิดสาขาที่แขวงหลวงพระบาง
- (4) ธนาคารกรุงศรีอยุธยา
- (5) ธนาคารทหารไทย
- (6) ธนาคารไทยพาณิชย์
- (7) Public Bank ของมาเลเซีย
- (8) ธนาคาร ACLEDA ของกัมพูชา
- (9) ธนาคาร Sacom ของเวียดนาม

4. สำนักงานตัวแทนธนาคารพาณิชย์ต่างประเทศ (Representative Office) มี 1 ธนาคาร คือ Standard Chartered Bank ของอังกฤษ

5. ธนาคารร่วมทุน (Joint Venture Banks) มี 5 ธนาคาร คือ

- 1) ธนาคาร ANZ (ธนาคารเวียงจันทน์พาณิชย์เดิม)
- 2) ธนาคารร่วมพัฒนา (Joint Development Bank) เป็นการร่วมทุนระหว่างธนาคารแห่งสปป.ลาว กับบริษัทพรหมสุวรรณไซโลและอบพิชของไทยในสัดส่วนร้อยละ 30 : 70
- 3) ธนาคารร่วมธุรกิจลาว-เวียดนาม (Lao Viet Bank) เป็นธนาคารร่วมทุนระหว่างธนาคารการค้าต่างประเทศ (BCEL) ของลาว กับธนาคารเพื่อการลงทุนและพัฒนาของเวียดนาม (Bank for Investment and Development of Vietnam)
- 4) ธนาคาร Indochina เปิดทำการเมื่อเดือนธันวาคม 2551 (กลุ่มทุนของเกาหลีใต้ถือหุ้น)
- 5) ธนาคารลาว-ฝรั่งเศส เปิดทำการในปี 2553

บทบาทธนาคารพาณิชย์ของต่างประเทศใน สปป.ลาว ส่วนใหญ่ทำหน้าที่เพียงการแลกเปลี่ยนเงินตรา และให้บริการแก่ลูกค้าประเทศของตนเอง ส่วนการปล่อยสินเชื่อจะกระทำอย่างระมัดระวัง โดยเฉพาะกิจขนาดใหญ่ที่มีความมั่นคงเช่น เหมืองแร่ ป่าไม้ เป็นต้น โดยใช้หลักทรัพย์ค้ำประกัน นอกจากนี้ จำนวนเงินที่ปล่อยสินเชื่อจะปล่อยได้ไม่เกินตามที่ธนาคารแห่งชาติของ สปป.ลาว กำหนด

สำหรับการกู้เงินเพื่อใช้ลงทุนนั้น ธนาคารจะพิจารณาเฉพาะผู้ที่จดทะเบียนกับธนาคารเท่านั้น จึงจะสามารถปล่อยสินเชื่อให้กับผู้กู้ได้ไม่เกินวงเงินที่จดทะเบียน แต่ถ้าธนาคารมีลูกค้าที่เป็นสินเชื่อที่เสีย (NPL) ต้องไปหักจากเงินทุนดังกล่าว จำนวนเงินที่เหลือ จึงสามารถปล่อยสินเชื่อได้ ส่วนจำนวนเงินที่ปล่อยสินเชื่อให้กับผู้กู้ ธนาคารจะให้ได้ประมาณ 60% ของหลักทรัพย์

สำหรับผู้ลงทุนไทยต้องใช้สินเชื่อที่กู้จากประเทศไทย และใช้หลักทรัพย์ในประเทศไทยค้ำประกัน เพื่อนำเงินไปลงทุนใน สปป.ลาว เพราะสินเชื่อของธนาคารใน สปป.ลาว ไม่มีเงินให้กู้มากพอ จึงเป็นอุปสรรคอันหนึ่งในการนำเงินไปลงทุน

ส่วนที่ 2:

สิทธิประโยชน์ และ ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุน

สปป.ลาว มีหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการลงทุนดำเนินการธุรกิจตามที่ระบุไว้ในกฎหมายการลงทุน ดังนี้

1) คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (Committee for Promotion and Management of Investment: CPMI) ทั้งในส่วนกลาง และภูมิภาคหรือแขวง ทำหน้าที่ดูแลนักลงทุนต่างประเทศ อนุญาตการลงทุน พิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการ พิจารณาเงินกู้และเงินช่วยเหลือต่างประเทศ และอนุมัติโครงการด้วย

2) กรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Department: IPD) ทำหน้าที่เป็นเลขานุการคณะกรรมการ และปฏิบัติงานในรูปแบบครบวงจร (One - Stop – Service Unit: OSU) ส่วนภูมิภาคหรือแขวงมีเจ้าแขวง (The Provincial Governor) หรือเจ้าแขวงนครหลวงเวียงจันทน์ (The Mayor of Vientiane Capital) เป็นประธานและมีแผนกแผนการและการลงทุนแขวง ทำหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการในรูปแบบครบวงจร (One - Stop – Service Unit: OSU) มีสำนักงานที่ตั้งอยู่ในทุกแขวงของประเทศ

3) กรมแผนการ กระทรวงกลาโหมและป่าไม้ เพื่อร่วมพิจารณาความเป็นไปได้ของโครงการและความเหมาะสมในการลงทุนภาคเกษตร (Feasibility Study) เช่น ชนิดสินค้าเกษตร พื้นที่ที่จะประกอบกิจการ ประโยชน์ที่เกษตรกรของ สปป.ลาว จะได้รับ เป็นต้น

4) กรมปลูกฝัง กระทรวงกลาโหมและป่าไม้ เพื่อร่วมพิจารณาชนิดพืชที่จะส่งเสริม ที่เหมาะสมกับสภาพดิน น้ำ และภูมิอากาศรวม ตลอดจนพิจารณาความเหมาะสมของดิน (soil suitability)

5) กรมป่าไม้ กระทรวงกลาโหมและป่าไม้ พิจารณากรณีสวนป่าเช่น ไม้สัก ไม้ยูคาลิปตัส ยางพารา และไม้ยืนต้นอื่นๆ

6) กรมภาษี กระทรวงการเงิน พิจารณาเรื่อง ภาษีการนำเข้าหรือส่งออก

7) กรมสวัสดิการ กระทรวงการเงิน พิจารณาเรื่องการจัดเก็บภาษีรายได้ของผู้ประกอบการ

8) กรมอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า พิจารณาเกี่ยวกับการขออนุญาตตั้งโรงงานอุตสาหกรรม (ถ้ามี)

9) กรมส่งเสริมการผลิตและการค้า กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า พิจารณาเกี่ยวกับการขอจดทะเบียนธุรกิจการค้า

10) องค์การคุ้มครองและพัฒนาที่ดินแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรีพิจารณา เรื่องการขอเช่าที่ดิน การขอสัมปทานที่ดิน

11) กรมตำรวจ กระทรวงป้องกันความสงบ (Ministry of Public Security) อนุญาตเกี่ยวกับตราประทับบริษัท (Company Seal) หรือเครื่องหมายการค้า

นอกจากหน่วยงานสำคัญๆ ที่กล่าวมาแล้วอาจมีหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องขึ้นอยู่กับกิจกรรมของการลงทุนนั้นส่งผลกระทบหรือเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ทรัพยากรธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมของ สปป.ลาว คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนก็จะเชิญหน่วยงานนั้นๆ เข้าร่วมพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป เช่น การก่อสร้างอาคารสำนักงานจำเป็นต้องสอดคล้องกับกำหนดผังเมือง ในกรณีที่เมืองนั้นเป็นมรดกโลก (World Heritage) เช่นแขวงหลวงพระบาง จะกำหนดอาคารสำนักงานไม่ให้เกิน 2 ชั้น หรือกรณีของการตั้งโรงงานอุตสาหกรรมน้ำตาลทรายในแขวงสะหวันนะเขต ก็จะมีการแจ้งให้องค์กรวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อมเพื่อตรวจสอบด้วย เป็นต้น

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง

การเข้าไปลงทุนใน สปป.ลาว นักลงทุนควรทำความเข้าใจถึงกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน 2 ประเภทดังนี้

1.กฎหมายการลงทุน

สปป.ลาวได้ปรับปรุงใหม่กฎหมายลงทุนฉบับใหม่และประกาศใช้แล้ว โดยผ่านสภาแห่งชาติ สปป.ลาว เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2552 เรียกว่า “กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน” ซึ่งสาระสำคัญส่วนใหญ่ยังคงเหมือนฉบับเดิม มีเพียงร้อยละ 20 ที่เปลี่ยนแปลง ซึ่งจะเป็นเรื่องของระยะเวลาการพิจารณาขออนุมัติโครงการ การให้สิทธิการเสียภาษีกำไร ภาษีศุลกากรแก่นักลงทุน และกรรมสิทธิ์ของอสังหาริมทรัพย์ของนักลงทุน ทำให้นักลงทุนมีความมั่นใจมากขึ้น

- **รูปแบบของการลงทุน** กำหนดรูปแบบของการลงทุนไว้ 3 แบบ แต่ละแบบมีความหมาย ดังนี้

1) การลงทุนฝ่ายเดียวของผู้ลงทุนภายในหรือต่างประเทศ เป็นการลงทุนของผู้ลงทุนภายในหรือต่างประเทศฝ่ายเดียว ซึ่งอาจจะมีผู้ลงทุนรายเดียวหรือหลายรายในกิจการหรือโครงการใดโครงการหนึ่งใน สปป.ลาว

2) การลงทุนแบบหุ้นส่วนระหว่างผู้ลงทุนภายในกับต่างประเทศ เป็นการลงทุนร่วมระหว่างผู้ลงทุนภายในกับต่างประเทศ ซึ่งดำเนินธุรกิจ มีกรรมสิทธิ์ร่วมกัน และตั้งนิติบุคคลขึ้นใหม่ภายใต้กฎหมายของ สปป.ลาว สำหรับผู้ลงทุนต่างประเทศต้องลงทุนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนทั้งหมด

3) การลงทุนธุรกิจร่วมตามสัญญา เป็นการลงทุนร่วมระหว่างนิติบุคคลภายใน สปป.ลาว กับนิติบุคคลต่างประเทศที่ได้กำหนดไว้ในสัญญา โดยไม่ได้ตั้งเป็นนิติบุคคลใหม่หรือสาขาขึ้นใน สปป.ลาว สัญญาของการลงทุน ต้องนำไปรับรองจากสำนักงานทะเบียนศาล

- **เงินทุนจดทะเบียน** เงินลงทุนจดทะเบียนของกิจการสัมปทานต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 30 ของเงินทุนทั้งหมด ทุนจดทะเบียนต้องแสดงเป็นทรัพย์สินและตลอดระยะเวลาการดำเนินธุรกิจนั้น มูลค่าทรัพย์สินต้องไม่น้อยกว่าทุนจดทะเบียน

- **ระยะเวลาลงทุน** การลงทุนในกิจการทั่วไปไม่จำกัดอายุการลงทุน ยกเว้นกิจการลงทุนที่ได้กำหนดอายุการลงทุนไว้ในระเบียบกฎหมายเฉพาะของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- **ใบทะเบียนสัมปทาน** เมื่อได้รับใบทะเบียนสัมปทานแล้ว ผู้ลงทุนสามารถดำเนินธุรกิจได้ทันที และต้องดำเนินกิจการภายใน 90 วัน ถ้าไม่ดำเนินการในกำหนดเวลาดังกล่าวหน่วยงานด้านแผนการ และการลงทุนจะแจ้งเตือน หลังจากนั้นภายในกำหนดเวลา 60 วันถ้ายังไม่เริ่มดำเนินการนั้น จะถูกถอนใบทะเบียนสัมปทาน พร้อมริบเงินค้ำประกันเป็นของรัฐ

- **องค์ประกอบเอกสารที่ยื่นขอลงทุน** เอกสารดังกล่าวนี้เรียกว่า “แบบขอลงทุน หรือ Investment Forms” สามารถรับได้จากกรมส่งเสริมการลงทุน (CPMI) ในส่วนกลาง และส่วนภูมิภาคหรือแขวง ซึ่งประกอบด้วยเอกสารต่างๆ ดังนี้

- 1) แผนธุรกิจหรือผลการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility Study)
- 2) ข้อตกลงร่วมทุน (Joint Venture Agreement)
- 3) ร่างการจัดตั้งบริษัทเพื่อประกอบการธุรกิจตามกฎหมาย สปป.ลาว
- 4) เอกสารรับรองในการเสียภาษีรายได้ 3 ปี ย้อนหลัง กรณีเคยมีการลงทุนใน สปป.ลาวมาแล้ว
- 5) เอกสารรับรองของนักลงทุนได้แก่
 - ประวัตินักลงทุน
 - สำเนาหนังสือเดินทาง (Passport)
 - บัตรประชาชน
 - รูปถ่ายขนาด 3 X 4 ซม. ของผู้ที่จะเป็นผู้จัดการหรือตัวแทนบริษัทจำนวน 6 ภาพ

โดยนักลงทุนต้องเตรียมเอกสารดังกล่าวจำนวน 7 ชุดด้วยกัน

- **การยื่นเอกสารลงทุน**

- 1) กรณีการลงทุนที่ไม่เกิน 3 ล้านเหรียญสหรัฐ ให้ยื่นเอกสารการลงทุนได้ที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (CPMI) แขวง
- 2) เฉพาะในแขวงนครหลวงเวียงจันทน์ สะหวันนะเขต จำปาสัก และหลวงพระบาง ถ้าลงทุนไม่เกิน 5 ล้านเหรียญสหรัฐ ยื่นเอกสารได้ที่สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (CPMI)
- 3) นอกเหนือไปจากกรณีดังกล่าวให้ยื่นเอกสารต่อสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (CPMI) ในส่วนกลางเท่านั้น

- **ระยะเวลาการพิจารณาขออนุมัติ**

- 1) หลังจากที่ได้รับแบบฟอร์มการขออนุญาต ตามรายละเอียดข้างต้น CPMI จะประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น เพื่อร่วมกันพิจารณา และจะมีผลตอบกลับโดยลายลักษณ์อักษรต่อไป ตามระยะเวลา ดังนี้
- 2) โครงการที่ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุมัติภายใน 15 วันทำการ
- 3) โครงการที่ได้รับการส่งเสริมโดยมีเงื่อนไขจะได้รับอนุมัติภายใน 25 วันทำการ
- 4) โครงการที่ต้องได้รับการดูแลเป็นพิเศษจะได้รับอนุมัติภายใน 45 วันทำการ

- 5) บริษัทที่มีคุณสมบัติครบถ้วนจะได้รับใบอนุญาตการเปิดกิจการและใบอนุญาตด้านภาษีไปพร้อมๆ กัน ทั้งนี้บริษัทจะต้องเริ่มดำเนินการภายใน 90 วันหลังจากได้รับใบอนุญาต ถ้าไม่สามารถดำเนินการได้ภายในเวลาที่กำหนด ใบอนุญาตที่ได้รับจะถือว่ายกเลิก

2.กฎหมายแรงงาน สาระสำคัญของกฎหมายแรงงาน ดังนี้

1) การรับคนเข้าทำงานมีข้อกำหนดให้รับชาวลาวก่อน ยกเว้นกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องจ้างชาวต่างชาติ สิทธิประโยชน์และสวัสดิการต่างๆ ของคนงานไม่ว่าจะเป็นชาวลาหรือชาวต่างประเทศ จะได้รับการคุ้มครองด้วยสัญญาแรงงาน เงินเดือนจะจ่ายเป็นกีบหรือเงินตราต่างประเทศก็ได้แล้วแต่จะตกลงกันระหว่างเจ้าของกิจการกับพนักงาน

2) การใช้แรงงาน ไม่จำกัดสิทธิในการรับคนงาน แต่การจ้างงานต้องมีสัญญา มีการจัดตั้งกรรมการซึ่งองค์กรแรงงานที่จัดตั้งขึ้นโดยกลุ่มแรงงาน ภายในที่ทำงาน มีหน้าที่ชักชวนให้ผู้ใช้แรงงานปฏิบัติตามระเบียบการทำงานและเป็นสื่อกลางไกล่เกลี่ยข้อพิพาทระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง ห้ามใช้คนงานด้วยการบังคับ ยกเว้นกรณีเพื่อการรักษาความมั่นคงภายใน หรือกรณีเมื่อเกิดวิกฤตการณ์ ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจ

3) เงินเดือน และค่าจ้างจะต้องไม่ต่ำกว่าค่าแรงขั้นต่ำที่ทางการประกาศ ซึ่งอาจเบิกจ่ายวันใดก็ได้และจ่ายเงินก่อนหรือหลังงานก็ได้ กฎหมายกำหนดให้เน้นความเสมอภาคในการรับเงินเดือนและค่าจ้างแรงงาน โดยไม่มีการคำนึงถึงเพศ สัญชาติหรือเชื้อชาติ

4) การขอใบอนุญาตทำงานใน สปป.ลาว (WORK PERMIT) ใช้เวลาอย่างน้อย 15 วัน

5) แรงงานผู้รับจ้างในสถานประกอบการต้องเสียภาษีรายได้ประมาณ ร้อยละ 10 ของรายได้ที่ได้รับ

6) เวลาทำงาน

- งานธรรมดา กำหนดชั่วโมงการทำงานไว้ไม่เกิน 8 ชั่วโมง/วัน ทำงานไม่เกิน 6 วัน/สัปดาห์ หรือไม่เกิน 48 ชั่วโมง/สัปดาห์
- งานที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ อาทิ เกี่ยวข้องกับวัตถุเคมี งานในหลุมหรืออุโมงค์ใต้ดิน ฯลฯ ทำงานไม่เกิน 36 ชั่วโมง/สัปดาห์
- งานในช่วงกลางคืนในทุกประเภทอุตสาหกรรม ตั้งแต่เวลา 22.00-05.00 น.จะต้องมีเวลาพักผ่อนอย่างน้อย 11 ชั่วโมง ก่อนจะทำงานวันใหม่

7) วันหยุดงาน วันหยุดประจำปีอย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 วัน เป็นวันใดก็ได้ตามข้อตกลงทั้ง 2 ฝ่าย และวันพักราชการซึ่งมีรัฐเป็นผู้กำหนด ลาพักผ่อนประจำปี ผู้ทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป มีสิทธิหยุดพัก 15 วัน สำหรับประเภทงานหนักและเป็นอันตรายต่อสุขภาพ มีสิทธิหยุดงานประจำปีได้ 18 วัน ไม่นับรวมวันหยุดประจำปีและวันหยุดราชการ ลาป่วย โดยมีใบรับรองแพทย์ ลาหยุดได้ไม่เกิน 30 วัน/ปี

8) งานล่วงเวลา สามารถทำงานนอกเวลาปกติได้ เมื่อมีความจำเป็นโดยได้รับความเห็นชอบจากกรมแรงงาน หรือตัวแทนแรงงานก่อน แต่ต้องไม่เกิน 30 ชั่วโมง/เดือน โดยแต่ละครั้งทำงานสูงสุดไม่เกิน 3 ชั่วโมง และห้ามทำงานต่อเนื่องในทุกๆ วัน สำหรับกรณีที่จำเป็นต้องทำงานล่วงเวลาเกินกว่า

กำหนดในเดือนใดเดือนหนึ่ง ต้องขออนุญาตเฉพาะจากองค์กรคุ้มครองแรงงาน กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม สปป.ลาว

- การทำงานล่วงเวลาในตอนกลางวันของวันทำงานปกติ ค่าแรงงานเท่ากับ 1.50 เท่า ของค่าแรงงานต่อหนึ่งชั่วโมงแรงงานปกติ
- การทำงานล่วงเวลาในตอนกลางคืนของวันทำงานปกติ ค่าแรงงานเท่ากับ 2 เท่า ของค่าแรงงานต่อหนึ่งชั่วโมงแรงงานปกติ
- การทำงานล่วงเวลาในตอนกลางวันของวันหยุดประจำสัปดาห์ และ
- วันหยุดราชการค่าแรงงานเท่ากับ 2.5 เท่าของค่าแรงต่อชั่วโมงแรงงานปกติ และ 3 เท่าในเวลากลางคืน
- กรณีสับเปลี่ยนงานในช่วงกลางคืนต้องได้รับเงินไม่ต่ำกว่าร้อยละ 15 ของค่าแรงงานปกติ เริ่ม 22.00-05.00 น. ของเช้าวันใหม่

9) การทดลองงาน งานทั่วไปต้องจ่ายค่าแรงไม่ต่ำกว่าร้อยละ 90 ของเงินเดือนปกติ โดยกำหนดเวลาไม่เกิน 30 วัน ส่วนงานที่ต้องอาศัยความชำนาญด้านวิชาชีพ กำหนดทดลองงานไม่เกิน 60 วัน นอกจากนั้น รัฐบาลลาวยังกำหนดให้สถานประกอบการที่มีการจ้างแรงงานมากกว่า 10 คน ต้องจ่ายเงินสมทบเข้ากองทุนประกันสังคมในอัตราร้อยละ 5 ของเงินค่าจ้างแรงงาน และลูกจ้างจ่ายเงินสมทบอีกร้อยละ 4.5 ของอัตราค่าจ้าง

10) การลาหยุดการลาป่วยไม่เกิน 30 วัน ใน 1 ปี หากเกิน 30 วัน แรงงานจะต้องใช้กองทุนทดแทนตามระเบียบการประกันสังคม ซึ่งผู้ใช้แรงงานจะได้รับเงินเดือนตามปกติ แต่ไม่เกิน 180 วัน และจะได้รับเพียงร้อยละ 50 หากเกิน 180 วัน แต่ไม่เกิน 18 เดือน

11) ระเบียบการควบคุมและการใช้แรงงาน

- กฎหมายไม่จำกัดสิทธิในการรับคนงาน แต่การจ้างงานต้องมีสัญญา
- นายจ้างต้องกำหนดระเบียบการทำงาน โดยอยู่ภายใต้การตรวจตรา ของหน่วยงานรัฐที่รับผิดชอบ
- กฎหมายแรงงานที่กำหนดให้มีการจัดตั้งกรรมบาล ตั้งขึ้นโดยกลุ่มแรงงานภายในที่ทำงาน ซึ่งมีหน้าที่ชักชวนให้ผู้ใช้แรงงานปฏิบัติ ตามระเบียบการทำงานและเป็นสื่อกลางไกล่เกลี่ยข้อพิพาท ระหว่างลูกจ้างกับนายจ้าง
- กฎหมายแรงงานห้ามใช้คนงานด้วยการบังคับ ยกเว้นกรณีเพื่อการรักษาความมั่นคงภายในหรือกรณีเมื่อเกิดวิกฤติการณ์ ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้ใช้อำนาจ
- การทำสัญญาแรงงานถือเป็นเงื่อนไขที่จำเป็น ทั้งนี้อาจทำด้วยวาจา หรือเป็นลายลักษณ์อักษรตามแต่
- การยกเลิกสัญญา
 - กรณีต่างฝ่ายต่างเห็นชอบ ผู้ประสงค์จะยกเลิกต้องแจ้งล่วงหน้า อย่างน้อย 90 วัน หรือ
 - กรณีนายจ้างต้องการปลดพนักงานออกจะต้องแจ้งล่วงหน้า 3 เดือน พร้อมให้เหตุผลการปลด

- กรณีนี้ผู้ถูกปลดมีสิทธิได้รับเงินอุดหนุน
- กรณีลูกจ้างกระทำผิด นายจ้างสามารถปลดลูกจ้างออกจากงาน โดยไม่จำเป็นต้องจ่ายเงินอุดหนุนได้ การกระทำผิด หมายถึง ไม่ซื่อสัตย์ ละเมิดระเบียบวินัยบ่อยครั้ง ละทิ้งหน้าที่การงาน 4 วัน ติดต่อกันโดยไม่แจ้งเหตุผลบ่อยครั้งหรือกรณีถูกศาลตัดสินจำคุก

ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุน

การขอรับการส่งเสริมการลงทุนแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนแรกเป็นขั้นตอนเกี่ยวกับการเตรียมการก่อนยื่น และส่วนที่สองเป็นขั้นตอนการยื่นเรื่องการขอรับการส่งเสริม มีรายละเอียด ดังนี้

ส่วนที่ 1 ขั้นตอนการเตรียมการของผู้ลงทุน ก่อนการลงทุน (ภาพที่ 2)

ขั้นตอนที่ 1 ทูท เทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตร และการตลาด ปัจจุบันทั้ง 3 นี้ ผู้ลงทุนของไทยจะต้องเป็นผู้นำเข้าไป โดยเฉพาะเรื่องเงินทุน จะต้องใช้ของตนเอง ถ้าจะต้องกู้ ก็ต้องกู้จากไทยหรือแหล่งอื่นๆ เพราะเงินทุนของ สปป.ลาว ยังมีไม่มากพอ ส่วนผู้ร่วมทุนใน สปป.ลาว จะช่วยได้ในด้านการประสาน หรือมีที่ดินมาร่วมทุน แต่ผู้ลงทุนกับผู้ร่วมทุนควรเป็นผู้รู้จักกันดีทั้งสองฝ่าย ส่วนด้านเทคโนโลยีการผลิตทั้งทางพืช สัตว์ และประมงจะต้องมีนักวิชาการฝึกอบรม และสอนวิธีการผลิตอย่างใกล้ชิด ส่วนพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ในระยะแรกจะต้องนำเข้าไปขยายพันธุ์ก่อน ในด้านการตลาดผู้ลงทุนจะต้องมีตลาดของตนเอง โดยเฉพาะตลาดส่งออก เพราะความต้องการภายใน สปป.ลาว ทั้งบริโภคโดยตรงหรืออุตสาหกรรมแปรรูปผลิตผลการเกษตรยังมีน้อย

ขั้นตอนที่ 2 การสำรวจพื้นที่ที่เหมาะสมที่จะลงทุนโดยการประสานงานหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น แผนกแผนการและการลงทุน แผนกที่ดิน แผนกอุตสาหกรรม และการค้า และแผนกสิทธิกรรมและป่าไม้แขวง เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อสำรวจและศึกษาแล้วและตัดสินใจว่าจะลงทุน จะต้องทำการศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (บทวิพากษ์เศรษฐกิจ) อย่างละเอียด พร้อมกับการยื่นแบบฟอร์มการขอการส่งเสริมการลงทุนต่อไป

ส่วนที่ 2 ขั้นตอนการขอรับการส่งเสริมการลงทุน (ภาพที่ 3)

เมื่อผู้ลงทุนได้ดำเนินการตามขั้นตอนการเตรียมการก่อนการลงทุนตาม ส่วนที่ 1 แล้วจึงขอรับการส่งเสริมการลงทุนภาคเกษตร โดยดำเนินการ ดังนี้

1) ยื่นเรื่องขอรับการส่งเสริมการลงทุน มีหน่วยงานรับเรื่อง คือ

- กรมส่งเสริมการลงทุน (Investment Promotion Department) สำหรับการขอรับการส่งเสริมการลงทุน ทั้งส่วนกลาง และการลงทุนส่วนภูมิภาค
- แผนกแผนการและการลงทุนแขวง กรณีการลงทุนไม่เกิน 5 ล้านเหรียญสหรัฐ สำหรับ นครหลวงเวียงจันทน์ แขวงสะหวันเขต จำปาสัก และหลวงพระบาง สำหรับแขวงอื่นๆ ไม่เกิน 3 ล้านเหรียญสหรัฐ ถ้าเกินวงเงินลงทุนที่กำหนดจะต้องยื่นที่ส่วนกลางเท่านั้น

2) เอกสารประกอบการขอส่งเสริมการลงทุน

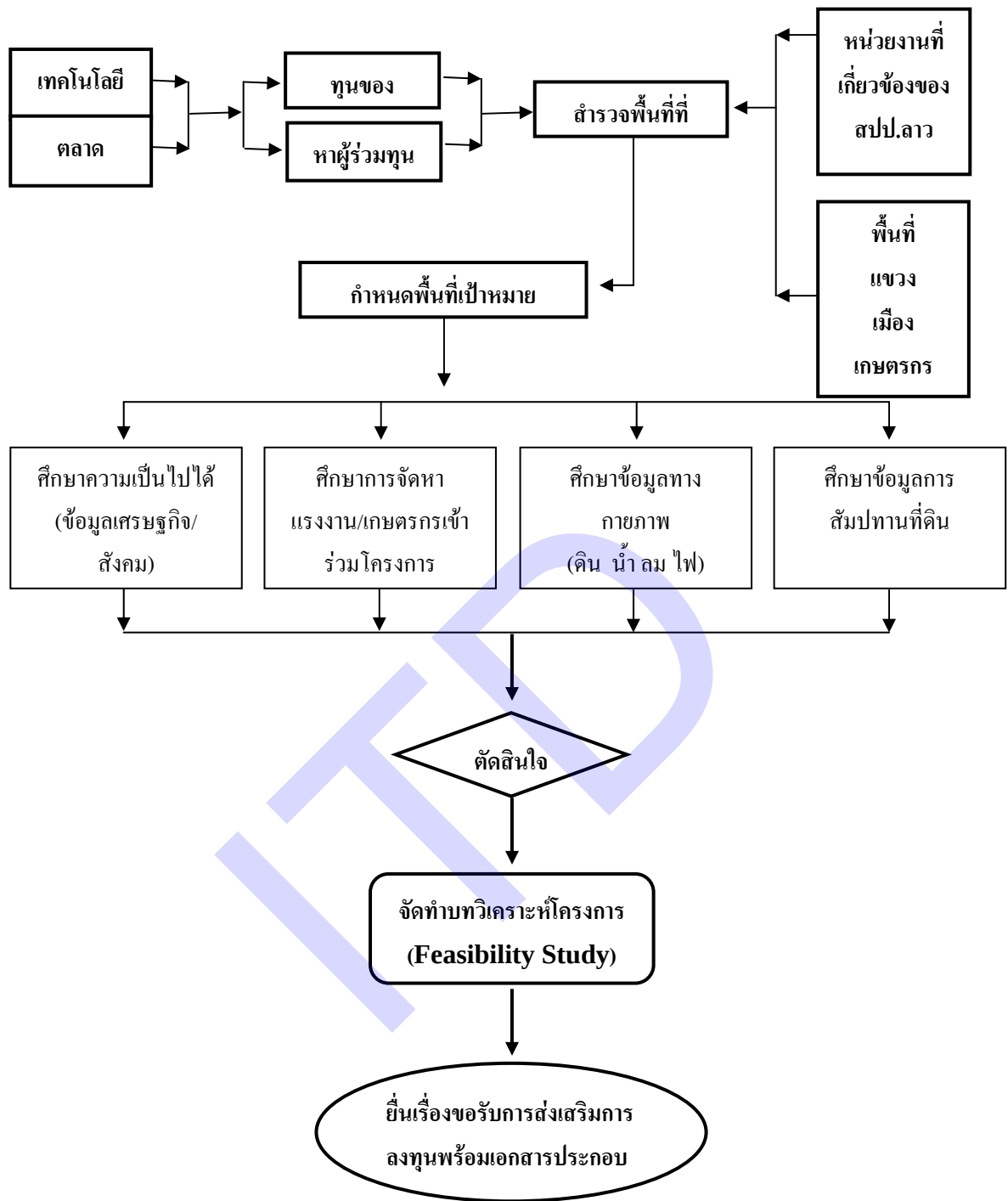
ผู้รับการส่งเสริมการลงทุนจะต้องทำบทวิพากษ์ (การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ) เสนอประกอบแผนการลงทุน โดยมีแบบฟอร์มคำร้องจัดตั้งบริษัท (Foreign Investment Application Form) ประกอบด้วยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น ที่ตั้งของบริษัท มูลค่าการลงทุน แหล่งทุน ทุนที่จดทะเบียน เงินทุนหมุนเวียน (Cash flow) โรงเรือนสิ่งก่อสร้างและเครื่องจักร แหล่งวัตถุดิบที่ต้องการ

กรณีที่ขอสัมปทานที่ดินก่อนที่นักลงทุนจะยื่นเรื่องขอสัมปทานที่ดินทุกกรณีจะต้องได้รับใบอนุญาตส่งเสริมการลงทุนจากส่วนกลางหรือแขวงแล้วแต่กรณี ส่วนการยื่นเรื่องขอสัมปทานที่ดินเพื่อการเกษตร ยื่นได้ที่องค์การจัดการที่ดินแขวง กรณีที่ต่ำกว่า 100 เฮกตาร์ แขวงอนุมัติได้ทันที ถ้าเกิน 100 เฮกตาร์ ต้องผ่านการอนุมัติจากองค์การคุ้มครองและพัฒนาที่ดินแห่งชาติ (ที่นครหลวงเวียงจันทน์) และกรณีที่เกิน 10,000 เฮกตาร์จะต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาแห่งชาติ สปป.ลาว ด้วย ต่อมา สปป.ลาว ได้มีมาตรการเข้มงวดในการพิจารณาสัมปทานที่ดินเพิ่มมากขึ้น นับตั้งแต่วันที่ 7 กรกฎาคม 2550 มีสาระสำคัญ คือ สำหรับโครงการใหม่จะไม่พิจารณาการขอสัมปทานที่ดินตั้งแต่ 1,000 เฮกตาร์ขึ้นไป เว้นแต่จะมีการแสดงให้เห็นว่าไม่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและการใช้ที่ดินก็จะพิจารณาให้เป็นกรณีๆ ไป

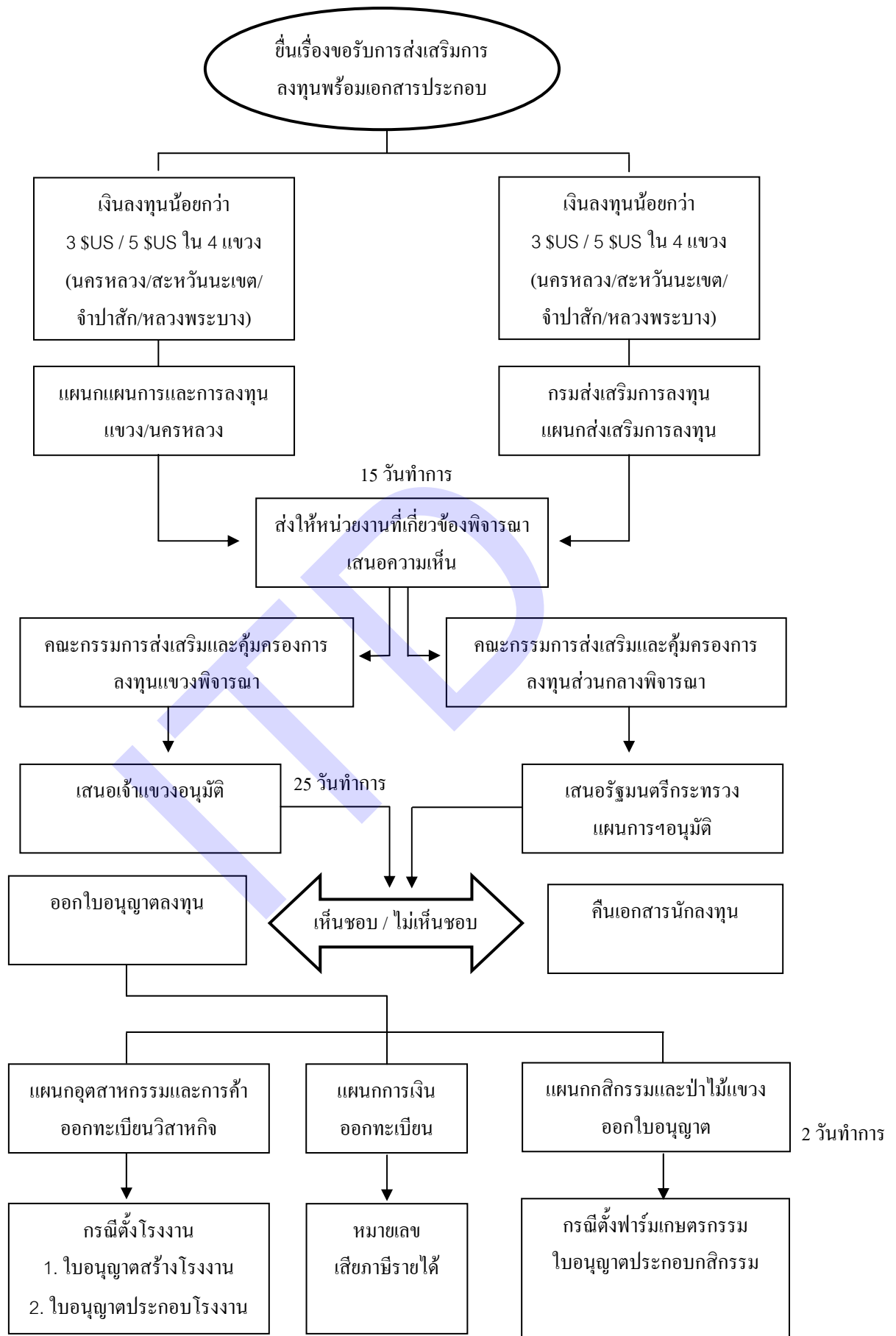
ในทางปฏิบัติก่อนที่จะยื่นขอสัมปทานเมื่อผู้ลงทุนตัดสินใจว่าจะลงทุนที่แขวงใดแล้ว จะต้องไปพบองค์การจัดการที่ดินแขวงและแผนกสิทธิกรรมและป่าไม้แขวง เพื่อขอทราบแปลงที่ดินที่สามารถให้สัมปทานได้และมีความเหมาะสมกับกิจกรรมที่จะลงทุน เมื่อทราบบริเวณโดยสังเขปแล้วต้องไปพบนายบ้าน และผู้นำชุมชน พร้อมกับแผนที่ที่ดินบริเวณดังกล่าวที่ได้รับจากแขวง เพื่อร่วมตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการถือครองที่ดินในพื้นที่

กรณีผู้ลงทุนเป็นชาวต่างประเทศลงทุนทั้งหมด 100% ผู้ลงทุนจะต้องมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำ 200,000 เหรียญสหรัฐ และนำเงินร้อยละ 30 ของเงินลงทุนทั้งหมดมาฝากที่ธนาคาร แล้วนำหนังสือรับรองของธนาคารมายื่นประกอบการขอลงทุน

เมื่อได้รับใบอนุญาตส่งเสริมการลงทุนแล้ว ผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะได้รับใบอนุญาตลงทุนต่างประเทศ หลังจากนั้นต้องไปจดทะเบียนนิสาทกิจกับแผนกอุตสาหกรรมและการค้า จดทะเบียนเสียภาษีอากร กับแผนกการเงิน กระทรวงการเงิน และใบอนุญาตประกอบสิทธิกรรมและป่าไม้จากแผนกสิทธิกรรมและป่าไม้แขวง ถ้าหากมีโรงงานจะต้องจดทะเบียนโรงงานอุตสาหกรรม จากแผนกอุตสาหกรรมและการค้า และขอใบประกอบความเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในการขออนุญาตตั้งโรงงานอุตสาหกรรมด้วย

ภาพที่ 2 : การเตรียมการก่อนยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุน

ภาพที่ 3 : ขั้นตอนการยื่นเรื่องขอรับการส่งเสริมการลงทุน

ประเภทของกิจการที่จะลงทุน

ประเภทของกิจการที่ลงทุนแบ่งออกเป็น 3 ลักษณะคือ

1) กิจการทั่วไป หมายถึง กิจการทั่วๆ ไปรวมทั้งกิจการที่เดิมกำหนดเป็นกิจการหวงห้าม (Negative List) และกิจการนั้น ต้องไม่ใช่กิจการสัมปทาน ทั้งนี้ ต้องมีทุนอย่างน้อย 1 ล้านล้านกีบ

2) กิจการสัมปทาน หมายถึง กิจการที่รัฐบาล สปป.ลาว อนุญาตให้ผู้ลงทุนได้รับสิทธิต่อกิจการนั้นๆ รวมทั้งสิทธิอื่นๆ เพื่อการพัฒนา เช่น สัมปทานที่ดิน แร่ธาตุ พลังงานไฟฟ้า สายการบิน โทรคมนาคม ประกันภัย และสถาบันการเงิน อายุการสัมปทานขึ้นอยู่กับ ประเภทกิจการ ขนาดกิจการ มูลค่าของการลงทุน และเงื่อนไขของกิจการที่ขอสัมปทาน ทั้งนี้ ต้องผ่านการคัดเลือกด้วยวิธีต่างๆ เช่น การตรวจสอบการประมูล หรือการประเมินผล มีอายุการสัมปทานสูงสุดไม่เกิน 99 ปี ในกรณีสัมปทานที่ดิน มีระยะการขอเช่าหรือขอสัมปทานที่ดินของรัฐ สามารถขอได้ในระยะเวลา 30 ปี และขอต่อได้คราวละ 25 ปี

3) กิจการพัฒนาเศรษฐกิจเฉพาะ หมายถึง กิจการที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้นักลงทุนจัดตั้งเขตเศรษฐกิจเฉพาะกิจการ ซึ่งต้องมีการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เพื่ออำนวยความสะดวก จูงใจให้มีการลงทุนในเขตดังกล่าว เช่น เขตอุตสาหกรรม เขตปลอดภาษี เขตพัฒนาเทคโนโลยีด้านข้อมูลข่าวสาร เขตเศรษฐกิจชายแดน เป็นต้น อายุเขตเศรษฐกิจเฉพาะขึ้นอยู่กับ ประเภทกิจการ ขนาดกิจการ มูลค่าของการลงทุน และเงื่อนไขของกิจการที่ขอสัมปทาน โดยสูงสุดต้องไม่เกิน 99 ปี และสามารถต่อได้ ทั้งนี้ ต้องมีคณะกรรมการรับผิดชอบเขตเศรษฐกิจเฉพาะโดยรัฐบาล

การจัดทำเอกสารประกอบการคำขอรับการส่งเสริมการลงทุน

นักลงทุนที่ประสงค์จะขอรับการส่งเสริมการลงทุน จะต้องยื่นแบบฟอร์มขอส่งเสริมการลงทุน การศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการ (Feasibility Study) หรือที่ สปป.ลาว เรียกว่า บทวิพากษ์ซึ่งประกอบด้วยเอกสารต่างๆ ดังนี้

1) แบบคำร้องขอจัดตั้งบริษัท จะมีแบบฟอร์มที่จะต้องกรอกข้อความประกอบด้วย

- ชื่อผู้ลงทุน อายุ และเชื้อชาติ
- ชื่อบริษัทที่จะจัดตั้ง
- ที่ตั้งสำนักงาน ส่วนกลาง และพื้นที่ที่จะดำเนินการ
- กิจการที่ขอลงทุน เช่น ปลูกกาแฟเพื่อส่งออก
- สาขาการลงทุน ระบุว่า เป็น สาขาเกษตร หรือสาขาการค้า เป็นต้น
- ประเภทธุรกิจ เป็นส่วนบุคคล หรือนิติบุคคล
- รูปแบบการลงทุน เช่น ทุนต่างประเทศ 100% หรือร่วมทุนกับนักธุรกิจ สปป.ลาว
- มูลค่าการลงทุน ประกอบด้วย
 - 1) การลงทุนทั้งหมดได้แก่ ทุนคงที่ และ ทุนหมุนเวียน
 - 2) การเงินได้แก่ ทุนตนเอง และทุนการกู้ยืม
 - 3) ทุนจดทะเบียน ประกอบด้วย ต้นทุนคงที่ และทุนเป็นเงินสด

- การใช้แรงงาน ประเภทแรงงาน จำแนกเป็น
 - 1) ผู้บริหาร
 - 2) พนักงาน, วิศวกร
 - 3) แรงงานทั่วไป ในแต่ละประเภทแรงงานจะต้องการแรงงานจากต่างประเทศ ประเภทละ
ก็ตำแหน่ง
- กระแสเงินสด (Cash flow)
- รายละเอียดอื่นๆ เช่น การฝึกอบรม การสนับสนุน ทางวิชาการ การก่อสร้าง เครื่องจักร
ที่ต้องใช้รถยนต์ สถานที่ทำการเป็นต้น
- การคาดคะเนความต้องการขนาดของที่ดินที่จะใช้ในโครงการ
- แผนการดำเนินการของบริษัท ที่ประกอบด้วย
 - 1) จุดประสงค์ เป้าหมาย และหลักการในการดำเนินงาน
 - 2) การลงทุนทั้งหมดเป็นเงินจากธนาคารเท่าใด
 - 3) องค์ประกอบและการจัดตั้ง ประกอบด้วยชื่อและที่อยู่ของผู้ประกอบการที่เป็นเจ้าของ
ผู้อำนวยการและหัวหน้าแผนกต่างๆ
 - 4) การคุ้มครองแรงงาน ประกอบด้วยกำหนดวันทำงาน ระบบเงินเดือน และสวัสดิการ
และสังคม
 - 5) บัญชีการเงิน ประกอบด้วยการสรุปบัญชีประจำปี กำไรขาดทุน โดยกำไร จะแบ่งเป็น
ปันผลร้อยละ 70 ขยายกิจการร้อยละ 10 เป็นทุนสะสม ร้อยละ 5 และอื่นๆ ร้อยละ 15
โดยในส่วนเงินทุนสะสมสามารถนำไปใช้กรณีฉุกเฉินได้ เช่น เกิดเหตุภัยพิบัติ
(น้ำท่วมไฟไหม้)
 - 6) การเลิกกิจการ ระบุแนวทางปฏิบัติ สำหรับกรณีเลิกกิจการหรือการล้มละลาย
 - 7) การปฏิบัติงาน ระบุวันที่เริ่มดำเนินการและแนวทางการดำเนินงาน
 - 8) กรณีขอสัมปทานที่ดิน ให้แนบหนังสือยินยอมขออนุมัติให้ใช้ที่ดินของแขวง และ
สัญญาสัมปทานของแขวง และแผนการอนุมัติการใช้ที่ดิน
 - 9) เอกสารประกอบการในเรื่องข้อเสนอการขอลงทุนเช่นประวัติของผู้ลงทุน ใบรับรอง
การฝากเงินทางบริษัทผู้ลงทุน จำนวนอย่างน้อย 2 แสนเหรียญสหรัฐ
 - 10) กรณีที่โครงการต้องทำบทวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ต้องนำบท วิเคราะห์
เสนอประกอบการพิจารณาการขอลงทุนด้วย

2) เอกสารทางวิชาการในการวิเคราะห์ความเหมาะสมของพืชที่จะปลูกกับพื้นที่ที่ได้รับ การอนุมัติใช้พื้นที่

นักลงทุนจะต้องจัดเตรียมเอกสารแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่
ที่จะไปทำกิจการ ที่ประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ

- 1) อากาศ อุณหภูมิ คุณภาพดิน ชนิดของดินและระดับความสูง

2) การเลือกใช้พันธุ์ เทคนิควิชาการ การดูแลรักษาและการแปรรูป ฤดูกาลที่จะเพาะปลูกเก็บเกี่ยว การใช้ปุ๋ย ต้นทุนและผลตอบแทนจากการเพาะปลูก

3) การจัดแผนที่ที่ใช้ปลูกเป็นรายแปลงโดยนำเสนอประกอบแผนการลงทุนเมื่อแขวงได้รับคำร้องขอการลงทุน จะมีการประชุมคณะกรรมการแผนการและการลงทุนของแขวง ถ้าอยู่ในอำนาจของแขวง หน่วยงานต่างๆ จะนำไปค้นหา และนำผลการศึกษาเสนอต่อคณะกรรมการแผนการลงทุน เช่น แผนก กสิกรรมและป่าไม้ จะให้ความเห็นเกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการเพาะปลูก แผนกคุ้มครองที่ดินประจำแขวงจะให้ความเห็นเกี่ยวกับการสัมปทานที่ดินและแผนกทรัพยากรน้ำและสิ่งแวดล้อมจะให้ความเห็นเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น เมื่อที่ประชุมเห็นชอบก็จะได้รับอนุมัติการลงทุนต่อไป

สิทธิประโยชน์ของการได้รับการส่งเสริมการลงทุน

สาขาที่ส่งเสริมการลงทุน ได้แก่ กิจกรรมที่ดำเนินการเกี่ยวกับเกษตรกรรม อุตสาหกรรม หัตถกรรม และการบริการ ซึ่งรัฐบาลเป็นผู้กำหนดบัญชีละเอียดของกิจการในสาขาดังกล่าว

ระดับการส่งเสริม โดยพิจารณาจากการเป็นกิจการที่รัฐบาลให้ความสำคัญเกี่ยวกับการแก้ไขความทุกข์ยาก และการยกระดับชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน การสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การสร้างงานและอื่นๆ มี 3 ระดับ คือ

ระดับ 1 : กิจการที่ได้รับการส่งเสริมสูงสุด

ระดับ 2 : กิจการที่ได้รับการส่งเสริมปานกลาง

ระดับ 3 : กิจการที่ได้รับการส่งเสริมต่ำ

เขตส่งเสริมการลงทุน สปป.ลาว พิจารณาเขตส่งเสริมการลงทุนภายใต้พื้นฐานของสภาพของ ลักษณะทางภูมิศาสตร์และเศรษฐกิจสังคม ซึ่งมี 3 เขต โดยแต่ละเขตจะมีผลต่อการจัดเก็บภาษีรายได้ ดังนี้

เขตที่ 1: เป็นเขตที่มีโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจ-สังคม ที่ยังไม่มีอำนาจความสะดวกแก่การลงทุน และภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นเขตภูเขาห่างไกลทุรกันดารเขตดังกล่าว จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนในระดับสูงสุด (ระดับ 1) ซึ่งมีประมาณ 52 อำเภอ

เขตที่ 2: เป็นเขตที่มีโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจ-สังคม ที่สามารถอำนวยความสะดวกแก่การลงทุนได้ บางส่วนและภูมิประเทศไม่ทุรกันดารเท่ากับเขตที่ 1 เขตดังกล่าว จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนในระดับปานกลาง (ระดับ 2) ซึ่งมีประมาณ 26 อำเภอ

เขตที่ 3 : เป็นเขตที่มีโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจ-สังคมที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกที่เหมาะสมแก่การลงทุน เขตดังกล่าวจึงได้รับการส่งเสริมการลงทุนในระดับต่ำ (ระดับ 3)

สำหรับรายชื่ออำเภอที่อยู่ในเขตส่งเสริมดังกล่าวอยู่ในตารางที่ 4

ภาษีกำไร ในการเขตส่งเสริมการลงทุน กำหนดระยะเวลายกเว้นภาษีกำไร ดังนี้

ตารางที่ 3 : ระยะเวลาได้รับการยกเว้นภาษีกำไร (จำนวนปี)

เขตส่งเสริมการลงทุน	1			2			3		
ระดับการส่งเสริม	1	2	3	1	2	3	1	2	3
ระยะเวลายกเว้น ภาษีกำไร (ปี)	10	6	4	6	4	2	4	2	1

ที่มา : มาตรา 51 กฎหมายการลงทุน ฉบับใหม่ เดือน กรกฎาคม 2552

ทั้งนี้ ระยะการยกเว้นภาษีกำไรกิจการผลิตสินค้าใหม่ ให้นับตั้งแต่วันที่ได้นำเงินลงทุนไป
กิจการค้นคว้าและสร้างเทคโนโลยีใหม่ให้นับตั้งแต่วันที่เริ่มทำเป็นต้นไป เมื่อสิ้นสุดระยะการยกเว้นภาษี
กำไรดังกล่าวข้างต้นแล้วนั้น กิจการดังกล่าวต้องเสียภาษีกำไรตามกฎหมายว่าด้วยสรรพากร

ภาษีศุลกากรและภาษีอื่นๆ ตามมาตรา 52 ของกฎหมายลงทุนฉบับใหม่ ระบุนโยบายด้าน
ภาษีศุลกากรและภาษีอื่นๆ ดังนี้

- 1) ได้รับการยกเว้นภาษีกำไรในปีการบัญชีถัดไปสำหรับการนำเอาผลกำไรสุทธิไปลงทุนขยาย
กิจการ
- 2) ได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าวัตถุดิบอุปกรณ์และพาหนะที่ใช้ในการผลิตโดยตรง สำหรับการ
ยกเว้นภาษีนำเข้าแก๊สของที่เข้าเกณฑ์ได้รับการส่งเสริมนั้น ให้ปฏิบัติตามระเบียบการเฉพาะ
- 3) ได้รับการยกเว้นภาษีขาออกสำหรับผลิตภัณฑ์ทั่วไปเพื่อการส่งออก ส่วนการส่งออกทรัพยากร
ธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์จากทรัพยากรธรรมชาติ ให้ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง
- 4) สามารถยกเงินขาดทุนประจำปีไปหักออกในปีถัดไปทั้งนี้ต้องผ่านการรับรองจากเจ้าหน้าที่
สรรพากร ภายในกำหนดเวลา 3 ปี

สิทธิการเช่าที่ดิน²

- 1) ระยะเวลาที่อนุญาตให้เช่าเท่ากับระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ลงทุนแต่ไม่เกิน 75 ปี
แต่อย่างไรก็ดีผู้ลงทุนสามารถขอเช่าที่ดินต่อได้
- 2) หากระยะเวลาเช่ามากกว่า 30 ปีขึ้นไปจะได้รับการยกเว้นค่าเช่าเป็นระยะเวลา 12 ปี
- 3) การโอนสิทธิการใช้ที่ดินให้บุคคลอื่นจะทำได้ต่อเมื่อผู้เช่ารายแรกจ่ายค่าเช่าที่ดินครบแล้ว

² ข้อมูลประเทศสปป.ลาว.สิทธิการเช่าที่ดิน.สถาบันเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2552

ตารางที่ 4 : ชื่อเมือง และแขวง ในเขตส่งเสริมของสปป.ลาว

แขวง	เขตที่ 1	เขตที่ 2	เขตที่ 3
1. พงสาลี	พงสาลี หัวพัน ขวามีใหม่	พงสาลี บุนใต้	
2. หลวงน้ำทา	ลอง เวียงพูคา นาหม้อ	สิง น้ำทา	
3. อุดมไซ	เมืองแบ่ง ลา งา		
4. หัวพัน	เวียงทอง เวียงคำ สิบเบา หัวเมือง ซำใต้ แอด	ซำเหนือ	
5. บ่อแก้ว	นาอุดม ปากทา	ตันผึ่ง	
6. หลวงพระบาง	เวียงคำ ปากแบ่ง โพนไซ	จอมเพ็ด พุกุต	หลวงพระบาง
7. ไชยะบุรี	เวียงฮ้อม หงสา ไชยะบุรี	เพียง ปากสวย พุ่งมีไซ	
8. เขียวขวาง	คำ หนองแรด แปลก คุณ	หมอกใหม่	
9. เวียงจันทน์	เม็ด หินเห็บ ห่ม	สารคาม ทาสี	
10. นครหลวงเวียงจันทน์		เมืองนาทรายทอง	จันทะบุลี
11. บอลิคำไซ	เวียงทอง คำแสด	ท่าพระบาด ปากกะดิง	
12. คำม่วน	นากลาง ยมมะลาด มหาไซ มั่ง ละพา	หินปูน ท่าแขก เซบั้งไฟ	
13. สะหวันนะเขต	วีละบุลี เซโปน พัน ท่าปางทอง ชนบูลี มอง	อุดมพอน สองคอน	
14. สาละวัน	ตุ้มลาน	นครเพ็ง ดงเซโดน ตะไธย	
15. เซกอง	กะลน คั่วจิง		
16. จำปาสัก	บาเจียง เจริญสุข ปทุมพอน มุนละ ปะโมก	ปากซอง	ปากเซ
17. อັตตะปือ	เซียนไซ พงวง		

ที่มา : กรมแผนการ กระทรวงกลาโหมและป่าไม้ สปป.ลาว

ส่วนที่ 3:

สิทธิประโยชน์

ทางการค้าที่ สปป.ลาว ได้รับจากต่างประเทศ

สำหรับสิทธิประโยชน์ทางการค้าที่ สปป.ลาว ได้รับจากประเทศต่างๆ นี้ จะนำเสนอเฉพาะ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าที่ศึกษา 8 ชนิด ซึ่งเป็นสิทธิประโยชน์ที่เกิดจากข้อตกลงเจรจาระหว่าง สปป.ลาว กับประเทศต่างๆ ทั้งที่เป็น แบบพหุภาคี และแบบทวิภาคี โดยข้อตกลงแบบพหุภาคีได้แก่ การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร (Generalized System of Preferences: GSP) ภายใต้โครงการ Everything But Arms (EBA³) AFTA ASEAN-China ส่วนข้อตกลงแบบทวิภาคีจะเป็น สปป.ลาว ตกลงกับจีน เวียดนาม มาเลเซีย ใต้หวัน รวมทั้งสหรัฐอเมริกา

ตารางที่ 5 อัตราภาษีนำเข้าประเทศต่าง ๆ ของสินค้าที่ศึกษาที่ สปป.ลาว ได้รับตามข้อตกลงต่าง ๆ

ประเทศ	ข้อตกลง	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	ข้าวโพด หวาน	ถั่วเหลือง	มัน สำปะหลัง	น้ำตาล ทรายดิบ	กาแฟ	ยางพารา	ไม้ยูคา ลิปตัส
พิกัด		10059090	200580	1201	71410	170111	0901	400110	440110
กลุ่ม สหภาพ	EBA	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
ญี่ปุ่น	GSP	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

ที่มา : กรมภาษี กระทรวงการเงิน สปป.ลาว

³ Everything But Arms (EBA) คือ โครงการที่สหภาพยุโรป (European Union: EU) ให้สิทธิพิเศษด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าและยกเลิกการกำหนดโควตานำเข้าให้แก่สินค้านำเข้าที่มีแหล่งกำเนิดจากกลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries) โดยครอบคลุมสินค้าทุกประเภท ยกเว้นอาวุธยุทโธปกรณ์

ตารางที่ 6 : อัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรที่ สปป.ลาวได้รับจากข้อตกลง ASEAN – China

ประเทศ	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	ข้าวโพด หวาน	ถั่วเหลือง	มัน สำปะหลัง	น้ำตาล ทรายดิบ	กาแฟ	ยางพารา	ไม้ยูคา ลิปตัส
พิกัด	10059090	200580	1201	71410	170111	0901	400110	440110
จีน	1% ในโควตา	0%	ไม่เกิน 50 % ปี 2558	0%	ไม่เกิน 50 % ปี 2558	20% ปี 2555	20% ปี 2556	0%
	20 % นอก โควตา					0-5% ปี 2558	0-5% ปี 2559	

ที่มา : กรมภาษี กระทรวงการเงิน สปป.ลาว

หมายเหตุ: (ใน) หมายถึง ในโควตา 7.2 ล้านตัน (นอก) หมายถึงนอกโควตา หรือเกินจาก 7.2 ล้านตัน

ตารางที่ 7 : อัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรที่ สปป.ลาวได้รับตามข้อตกลงว่าด้วยการค้า
สินค้าสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Trade in Goods Agreement: ATIGA)

ประเทศ	ระยะเวลา ดำเนินการ	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	ข้าวโพด หวาน (กระป๋อง)	ถั่วเหลือง	มัน สำปะหลัง	น้ำตาล	กาแฟ	ยางพารา	ไม้ยูคา ลิปตัส
พิกัด		1E+07	071040	1201	071410	170111	0901	400110	440110
อินโดนีเซีย	ปัจจุบัน	0%	0%	0%	0%	30-40 %	0%	0%	0%
	เริ่ม 2558					0-5 %			
มาเลเซีย	ปัจจุบัน	0%	0%	0%	0%	0%	ขอ สงวน	ขอสงวน	0%
	เริ่ม 2558								
สิงคโปร์	ปัจจุบัน	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
	เริ่ม 2558								
ฟิลิปปินส์	ปัจจุบัน	0-5 %	0%	0%	0-5 %	0%	0%	0%	0%
	เริ่ม 2558								
บรูไน	ปัจจุบัน	0%	0%	0%	0%	0%	ขอสงวน	0%	0%
	เริ่ม 2558								
กัมพูชา	ปัจจุบัน	0%	0%	0-5 %	0%	5%	0%	0%	0%
	เริ่ม 2558								
เวียดนาม	ปัจจุบัน	0%	0%	0%	0%	5%	0%	0%	0%
	เริ่ม 2558								
พม่า	ปัจจุบัน	0%	0%	0%	0%	13%	0%	0%	0%
	เริ่ม 2558					0-5 %			
ไทย	ปัจจุบัน	0%	0%	0%	0%	0%	5%	0%	0%
	เริ่ม 2558								

ที่มา : กรมภาษี กระทรวงการเงิน สปป.ลาว

ตารางที่ 8 : อัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรที่ สปป.ลาวได้รับตามข้อตกลงทวิภาคี

ประเทศ	ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	ข้าวโพด หวาน	ถั่วเหลือง	มัน สำปะหลัง	น้ำตาล	กาแฟ	ยางพารา	ไม้ยูคาลิปตัส
พิกัด	10059090	200580	1201	71410	170111	0901	400110	440110
สหรัฐอเมริกา	0%	10%	0%	0%	10%	0%	0%	0%
จีน	5-10 %	0%	5-10 %	0%	5-10 %	5-10 %	5-10 %	0%
เวียดนาม	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
มาเลเซีย	ขอสงวน					0%	ขอสงวน	
ไต้หวัน	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%

ที่มา : กรมภาษี กระทรวงการคลัง สปป.ลาว

จากอัตราภาษีตามกรอบข้อตกลงต่างๆ ที่ไทยได้รับ และ สปป.ลาว ได้รับเพื่อส่งไปยังตลาดที่มีกำลังซื้อสูง คือ สหภาพยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่นและจีน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบ ปรากฏว่าส่วนใหญ่ สปป.ลาว ได้เปรียบไทย โดยสรุปเป็นตารางที่ 9-10 ทั้งนี้ กรอบข้อตกลงใดที่ไม่ได้แสดงหมายถึง อัตราภาษีนำเข้าเท่ากันทั้งไทยและสปป.ลาว

ตารางที่ 9 : เปรียบเทียบอัตราภาษีนำเข้าในตลาดสำคัญ ระหว่างไทยกับ สปป.ลาว

สินค้า	พิกัด	ประเทศนำเข้า					
		สหภาพยุโรป		สหรัฐอเมริกา		ญี่ปุ่น	
		ไทย	สปป.ลาว	ไทย	สปป.ลาว	ไทย	สปป.ลาว
ข้อตกลง		MFN	EBA	MFN	BA(ทวิภาคี)	JTEPA	GSP
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	1E+07	94 EURO/ton	0%	0.25 cents/kg	0%	0%	0%
ข้าวโพดหวาน	200580	5.1%+(3-13)%	0%	6%	10%	13.50%	0%
ถั่วเหลือง	1201	0%	0%	0%	0%	0%	0%
มันสำปะหลัง	71410	6%	0%	8%	0%	0%	0%
น้ำตาลทรายดิบ	170111	33.9	0%	1.406	10%	0%	0%
กาแฟ	0910	0%	0%	1.5 cents/kg	0%	0%	0%
ยางพารา	400110	0%	0%	0%	0%	0%	0%
ไม้ยูคาลิปตัส	440110	0%	0%	0%	0%	0%	0%

ที่มา : กรมภาษี กระทรวงการคลัง สปป.ลาว

หมายเหตุ : 1. MFN หรือ (Most Favored Nation) คือ การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง

2. EBA หรือ (Everything but Arms) คือ โครงการที่สหภาพยุโรป (European Union: EU) ให้สิทธิพิเศษด้วยการยกเว้นการเก็บภาษีนำเข้าและยกเลิกการกำหนดโควตานำเข้าให้แก่สินค้านำเข้าที่มีแหล่งกำเนิดจากกลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Countries) โดยครอบคลุมสินค้าทุกประเภท ยกเว้นอาวุธยุทโธปกรณ์

3. BA หรือ (Bilateral Agreement) คือข้อตกลงทวิภาคี

4. JTEPA หรือ (Japan–Thai Economic partnership Agreement) คือ ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจของไทยและญี่ปุ่น

5. GSP หรือ (Generalized System of Preferences) คือการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร

ตารางที่ 10 : เปรียบเทียบอัตราภาษีนำเข้าในตลาดจีน ระหว่างไทยกับ สปป.ลาว

สินค้า	พิกัด	ประเทศนำเข้า		
		จีน		สปป.ลาว ส่ง มา ไทย
		ไทย	สปป.ลาว	
ข้อตกลง		ASEAN-China	จีน - ลาว	ATIGA
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	10059090	1% (ในโควต้า) 20% (นอกโควต้า)	5-10 %	0%
ข้าวโพดหวาน	200580	0%	0%	0%
ถั่วเหลือง	1201	0%(ในโควต้า)	5-10 %	0%
มันสำปะหลัง	71410	0%	0%	0%
น้ำตาลทรายดิบ	170111	15% (ในโควต้า) 50%(นอกโควต้า)	5-10 %	0%
กาแฟ	0910	ไม่คั่ว 8 % คั่ว 15 %	5-10 %	5%
ยางพารา	400110	20%	5-10 %	0 % (ยางแผ่น)
ไม้ยูคาลิปตัส	440110	0%	0%	0%

ที่มา : กรมภาษี กระทรวงการเงิน สปป.ลาว

หมายเหตุ : 1.ACFTA หรือ (ASEAN-China Free Trade Agreement) คือข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน

2.ATIGA หรือ (ASEAN Trade in Goods Agreement) คือ ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้า
สำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน

ส่วนที่ 4:

การส่งออก การนำเข้าและ การขนส่งสินค้าเกษตรระหว่างประเทศ

การส่งออกสินค้าจาก สปป.ลาว

ขั้นตอนที่ 1. การเจรจาตกลงทำสัญญากับลูกค้า

ผู้ส่งออกทำสัญญากับลูกค้าผู้ซื้อในต่างประเทศ โดยจะต้องมีการตกลงรายละเอียดเงื่อนไขต่างๆ ที่ครอบคลุมถึงจำนวนปริมาณ ราคา ณ จุดส่งมอบเงื่อนไขการชำระค่าสินค้า มาตรฐานคุณภาพสินค้า และเอกสารยืนยันจากทางราชการ สปป.ลาว ที่ลูกค้าปลายทางต้องการประกอบการนำเข้า เช่น ใบแสดงแหล่งกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin: CO) ใบแสดงการปลอดจากแมลง และศัตรูพืช (Phytosanitary Certificate) กรณีส่งออกสินค้าเกษตรกรรม ใบรับรองคุณภาพ และอื่นๆ

ขั้นตอนที่ 2. การขออนุญาตส่งออก

ผู้ส่งออกจะต้องไปขออนุญาตกับแผนกการค้า กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้า หรือแผนกอุตสาหกรรม และการค้าแขวงก่อน และขอความเห็นชอบจากกระทรวงกลาโหมและป่าไม้ หรือแผนกกลาโหมและป่าไม้แขวง กรณีเป็นสินค้ากสิกรรม โดยผู้ส่งออกจะต้องทำเอกสารประกอบการขออนุญาตด้วย คือ

- สัญญาซื้อขายระหว่างผู้ส่งออกกับลูกค้า
- บัญชีราคาสินค้า (Invoice)
- บัญชีบรรจุหีบห่อ (Packing List)

ขั้นตอนที่ 3. การจัดทำเอกสารประกอบการส่งออก

ผู้ส่งออกจะต้องจัดทำเอกสารประกอบการส่งออกให้ลูกค้าโดยดำเนินการดังนี้

- นำตัวอย่างสินค้ากรณีเป็นสินค้าแปรรูปอาหารไปให้กรมอาหารและยา กระทรวงสาธารณสุข เพื่อตรวจสอบคุณภาพและขอใบรับรองคุณภาพสินค้า ซึ่งมีระยะเวลา 6 เดือน
- จัดทำเอกสารการส่งออกของกรมภาษี กระทรวงการเงิน เพื่อนำแสดงการส่งออก ณ ด่านชายแดน ส่งออกและขอยกเว้นภาษีส่งออก โดยมีเอกสารบัญชีราคาสินค้าและบัญชีบรรจุหีบห่อประกอบการพิจารณาด้วย
- ขอเอกสารแสดงแหล่งกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin: CO) จากกรมการนำเข้าส่งออก หรือแผนกอุตสาหกรรมและการค้าแขวง ภายใต้เงื่อนไขตามแบบฟอร์มของประเทศผู้รับสินค้าปลายทาง เช่น

Form S สำหรับประเทศเวียดนาม

Form D สำหรับประเทศในกลุ่มอาเซียน

Form A สำหรับประเทศในสหภาพยุโรป

- กรณีเป็นสินค้ากรรมต้องนำสินค้าไปผ่านการรมยาเพื่อให้ปลอดจากแมลง และศัตรูพืช เพื่อขอใบรับรองการปลอดจากแมลงและศัตรูพืชจากกรมปลูกฝัง กระทรวงกสิกรรมและป่าไม้ หรือแผนกสิกรรมและป่าไม้แขวง

- ในการส่งออกไปยังบางประเทศ เช่น สหภาพยุโรป สหรัฐฯ และญี่ปุ่น อาจต้องการใบรับรองมาตรฐานการผลิตระดับไร่นา (Good Agricultural Practice: GAP) และใบรับรองมาตรฐานโรงงาน (Good Manufacturing Practice: GMP) จากหน่วยงานของทางราชการ สปป.ลาว หรือหน่วยงานรับรองมาตรฐานสากล

ขั้นตอนที่ 4. ก่อนการนำสินค้าออกไปด่านชายแดน

ผู้ส่งออกต้องเชิญเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่จากแผนกอุตสาหกรรมแขวงและการค้าแขวง แผนกสิกรรมและป่าไม้แขวง แผนกภาษีแขวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาตรวจปล่อยสินค้าเพื่อทำใบเคลื่อนย้ายสินค้าไปยังชายแดน

ขั้นตอนที่ 5. การนำสินค้าออกจากด่านชายแดนไปประเทศผู้ซื้อปลายทาง

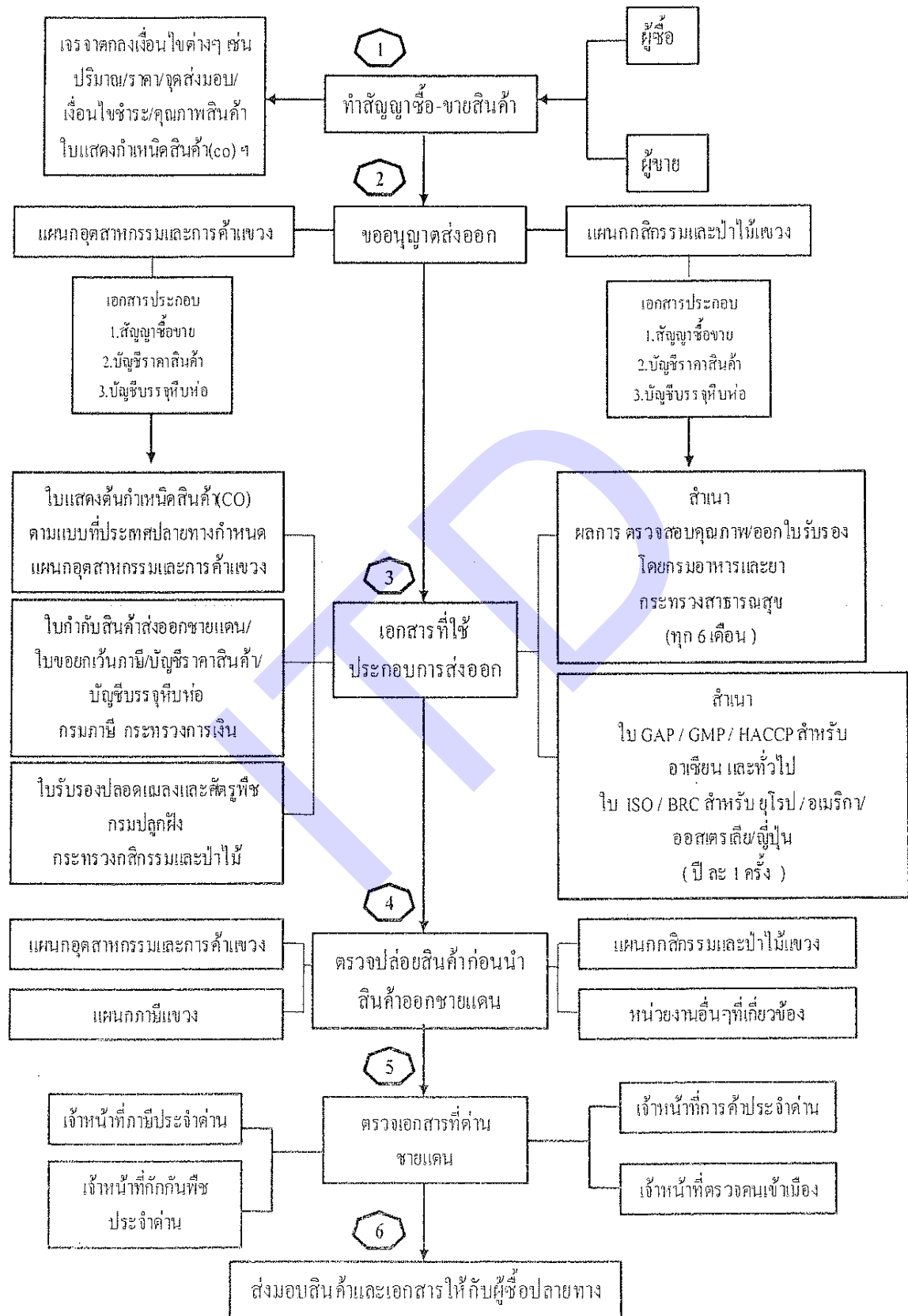
เมื่อสินค้ามาถึงด่านชายแดน ผู้ส่งออกต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ภาษี เจ้าหน้าที่หน่วยกักกันพืช เจ้าหน้าที่การค้าประจำด่าน เพื่อออกหนังสือกำกับการส่งออกไปกับสินค้า

กรณีการส่งออกไปประเทศเพื่อนบ้านที่มีด่านชายแดนติดกัน เช่น ประเทศไทย เวียดนาม จีน เมื่อนำสินค้าข้ามแดนแล้วจะต้องนำเอกสารตามรายละเอียดในขั้นตอนที่ 3 ให้เจ้าหน้าที่ประเทศปลายทางเพื่อดำเนินการตามระเบียบของประเทศนั้นๆ ต่อไป

กรณีการส่งออกไปประเทศที่สาม ต้องสำแดงเป็นสินค้าผ่านแดนและแจ้งเจ้าหน้าที่ประเทศเพื่อนบ้านที่มีด่านชายแดนติดกัน เช่น ประเทศไทย เวียดนาม เพื่อแสดงการนำสินค้าไปประเทศที่สามเพื่อขออนุญาตนำสินค้าไปลงเรือที่ท่าเรือของประเทศนั้นๆ

ขั้นตอนที่ 6. ผู้ส่งออกต้องส่งเอกสารตัวจริงให้ลูกค้าปลายทาง

- บัญชีราคาสินค้า
- บัญชีบรรจุหีบห่อ
- ใบแสดงแหล่งกำเนิดสินค้า
- ใบแสดงการปลอดจากแมลงและศัตรูพืช
- ใบรับรองคุณภาพข่าวสาร
- ใบรับรองมาตรฐาน GAP/GMP หรือ อื่นๆ เฉพาะบางประเทศ

ภาพที่ 4 : ขั้นตอนการส่งสินค้าเกษตรระหว่างประเทศของ สปป.ลาว

การนำเข้าสินค้าในสปป.ลาว

การนำเข้าในที่นี้ หมายถึง วัตถุประสงค์ ปัจจัยการผลิต ส่วนประกอบการผลิตเพื่อการส่งออก โดยมีขั้นตอน ดังต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 ผู้นำเข้าจัดทำแผนการนำเข้าและแผนการผลิต เพื่อการส่งออกทั้งปี เสนอขออนุญาตการนำเข้าจากแผนการค้าและอุตสาหกรรมแขวงและแผนกที่เกี่ยวข้อง เช่น ปุ๋ยเคมีและปัจจัยการผลิตทางการเกษตร ต้องยื่นขอความเห็นชอบจากแผนกสิทธิกรรมและป่าไม้ กรณีที่เป็นสารเคมีประกอบการผลิตอาหาร ต้องยื่นขอความเห็นชอบแผนกอาหารและยาแขวง เป็นต้น

ขั้นตอนที่ 2 เมื่อได้รับอนุญาตให้นำเข้าแล้ว ต้องไปขอแผนการยกเว้นภาษีการนำเข้าทั้งปีจากแผนกแผนการและการลงทุนแขวง

ขั้นตอนที่ 3 เมื่อมีการนำเข้าจริงในแต่ละครั้ง ต้องไปขอยกเว้นภาษีจากแผนกภาษีแขวง โดยใช้เอกสารที่ได้การยกเว้นตามแผนการยกเว้นภาษี ในขั้นตอนที่ 2 มาประกอบการพิจารณา

ขั้นตอนที่ 4 เมื่อได้รับเอกสารการยกเว้นภาษีแล้ว ต้องนำเอกสารดังกล่าว ไปประกอบการนำเข้าที่ด่านภาษี (ด่านศุลกากร) ทุกครั้งที่นำเข้า

ขั้นตอนที่ 5 ให้นำเอกสารการนำเข้าทั้งหมด เช่น Invoice, packing list เอกสารการยกเว้นภาษี ใบรับรองการปลอดโรค (เช่น วัตถุประสงค์การเกษตรและเมล็ดพันธุ์ เป็นต้น) พร้อมทำเอกสารนำเข้า เมื่อสินค้ามาถึงที่ด่านของ สปป.ลาว แล้ว เพื่อให้เจ้าหน้าที่ตรวจปล่อยสินค้าเข้าประเทศต่อไป

การขนส่งสินค้าระหว่างประเทศ

อัตราค่าขนส่ง

อัตราค่าขนส่งทางบกใน สปป.ลาว ที่นำเสนอในที่นี้เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมในช่วงเดือนมิถุนายน – สิงหาคม 2552 ซึ่งเป็นช่วงระยะเวลาที่ราคาน้ำมันดีเซลใน สปป.ลาว ได้ลดลงจากปีก่อน มาอยู่ที่ระดับ 6,000 -8,000 กีบ/ลิตร (ปีที่แล้ว 2551 อยู่ที่ระดับ 9,000-10,000 กีบ/ลิตร)

1) อัตราค่าขนภายในส่งใน สปป.ลาว

ระยะทาง (กิโลเมตร)	บาท/ตัน	ระยะทาง (กิโลเมตร)	บาท/ตัน
30 – 50	100 – 120	50 – 100	120 - 240
100 – 300	240 – 640	300 – 400	640 – 1,000
400 – 600	1,000 – 1,200	600 – 800	1,200 – 1,6000

2) อัตราค่าขนส่งมาประเทศไทย

ต้นทาง – ปลายทาง	ระยะทาง (กิโลเมตร)	บาท/ตัน
นครหลวงเวียงจันทน์ – จ.หนองคาย	30 – 50	250
แขวงเวียงจันทน์ – จ.หนองคาย	80 – 100	300
แขวงสะหวันนะเขต – จ.มุกดาหาร	50 – 100	450
แขวงจำปาสัก – จ.อุบลราชธานี (ด่านช่องเม็ก)	50 – 100	450

3) อัตราค่าขนส่งไปประเทศเวียดนาม

ต้นทาง – ปลายทาง	ระยะทาง (กิโลเมตร)	บาท/ตัน
แขวงเวียงจันทน์ – นครหลวงเวียงจันทน์ – ชายแดนเวียดนาม ด่านเกาตร (Cau Treo) เส้น R 8	300 – 500	1,000-1,200
แขวงเวียงจันทน์ – นครหลวงเวียงจันทน์ – สะหวันนะเขต – ชายแดนเวียดนาม ที่ Lao Bao (R 9)		
สะหวันนะเขต – ชายแดนเวียดนาม ที่ Lao Bao (R 9)	150 – 200	800 – 1,000

4) อัตราค่าขนส่งไปประเทศที่สามทางเรือ

4.1) กรณีผ่านประเทศไทย ลงเรือที่ทำเรือแหลมฉบัง จะมีค่าใช้จ่าย

1) อัตราค่าขนส่งประมาณ 35,000 – 37,000 บาท ต่อตู้ บรรทุกสินค้าขนาด 20 ตัน
(รวมค่าขนส่งทางบก ค่าขนย้ายสินค้า ค่า B/L ที่ท่าเรือแล้ว)

2) ค่าธรรมเนียมและเอกสารใน สปป.ลาว ครั้งละ 3,000–3,500 บาท และค่าดำเนินการ
อีก 3,000 – 3,500 บาทในแต่ละครั้ง

4.2) กรณีผ่านประเทศเวียดนาม ลงเรือที่ทำเรือดานัง จะมีค่าใช้จ่าย

1) อัตราค่าขนส่ง 45,000 – 50,000 บาทต่อตู้บรรทุกสินค้าขนาด 20 ตัน

2) ค่าธรรมเนียมและเอกสารใน สปป.ลาว ครั้งละ 3,000–3,500 บาท และค่าดำเนินการ
อีก 3,000– 3,500 บาทในแต่ละครั้ง

ปัจจัยสนับสนุนอื่น ๆ

จากกรอบข้อตกลง ACMECS มีข้อตกลงที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่อการขนส่งสินค้าระหว่างไทย และ สปป.ลาว กล่าวคือ

1) มีหนังสือผ่านแดนของรถบรรทุก (Passport) ทำให้รถบรรทุกทั้งฝั่งไทยและลาวสามารถวิ่งข้ามไปส่งและรับสินค้าในประเทศของทั้งสองประเทศได้โดยตรง

2) มีกระบวนการตรวจสอบการนำเข้า-ส่งออกสินค้าใช้เวลาสั้นลงเนื่องจากการนำเข้าสินค้าจาก สปป.ลาว ภายใต้ข้อตกลงดังกล่าวเข้าไทยจะได้รับการยกเว้นภาษีนำเข้าเป็น 0% และได้รับการผ่อนผันไม่ต้องแจ้งแหล่งกำเนิดสินค้า (Certificate of Origin: C/O) แต่ต้องมีเอกสารประกอบสินค้า หรือ ใบรับรองสินค้าลงนามโดยผู้ว่าราชการจังหวัดของไทยที่จัดทำโครงการร่วมกับแขวงนั้นของ สปป.ลาว

3) ด้านผ่านแดนไทย-ลาว ในปัจจุบันมีด่านสากลเข้าออกถึง 5 ด้านด้วยกัน สามารถใช้เส้นทางขนส่งสินค้าข้ามพรมแดนระหว่างไทย และ สปป.ลาว ได้ค่อนข้างสะดวก โดยเฉพาะด่านสะพานมิตรภาพที่ 2 อ.เมือง จ.มุกดาหาร เป็นด่านที่มีระบบการตรวจสินค้าที่ปรับปรุงตามข้อตกลงว่าด้วยการขนส่งข้ามพรมแดนในอนุภูมิภาคกลุ่มน้ำโขง ทำให้การขนส่งสินค้านี้รวดเร็วยิ่งขึ้น

4) ด้านผ่านแดนสปป.ลาว-เวียดนาม-จีน

ปัจจุบันมีเส้นทางขนส่งสินค้าจากไทยผ่าน สปป.ลาว ไปยังเวียดนาม และต่อไปยังเมืองท่าต่างๆ ของทะเลจีนใต้ เพื่อเดินทางต่อไปยังเมืองสำคัญตอนบนของจีน เช่น เซี่ยงไฮ้ ปักกิ่ง เป็นต้น รวมทั้งประเทศญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ฟิลิปปินส์ ซึ่งมีหลายเส้นทางด้วยกัน เช่น เส้นทางหมายเลข 8 หมายเลข 9 หมายเลข 12 ซึ่งจะไปเชื่อมถนนสายหลักของเวียดนาม คือ หมายเลข 1 ที่เชื่อมเวียดนามตั้งแต่ภาคเหนือและใต้ นอกจากนี้ยังเข้าสู่ชายแดนของจีนที่ด่านผิงเสียง (Pingxiangshi) ของมณฑลกว่างซี (Guangxhi) ได้อีกด้วย

ตารางที่ 11 : ช่องทางการขนส่งผ่านด่านสากลระหว่างประเทศไทยกับ สปป.ลาว

ลำดับ	ประเทศไทย		สปป.ลาว	
	จังหวัด	พื้นที่ตั้ง/ชื่อด่าน	แขวง	พื้นที่ตั้ง/ชื่อด่าน
1	เชียงราย	อ.เชียงของ	บ่อแก้ว	เมืองห้วยทราย
2	หนองคาย	สะพานมิตรภาพที่ 1 บ้านเหล่านี้อยู่ ต.มีชัย อ.เมือง	นครหลวงเวียงจันทน์	บ้านดงพูนี เมืองหาดทรายฟอง
3	นครพนม	อ.เมือง	คำม่วน	เมืองท่าแขก
4	มุกดาหาร	สะพานมิตรภาพที่ 2 อ.เมือง	สะหวันนะเขต	เมืองกันทะบุลี หรือ เมืองโกสอน พมวิหาร
5	อุบลราชธานี	ช่องเม็ก อ.สิรินธร	จำปาสัก	บ้านวังเต่า เมืองปากเซ

ตารางที่ 12 : ช่องทางการขนส่งผ่านด่านสากลระหว่าง สปป.ลาว กับ ประเทศอื่นๆ (ยกเว้นไทย)

ลำดับ	สปป.ลาว		เข้าสู่ประเทศ
	แขวง	พื้นที่ตั้ง/ชื่อด่าน	
1	พงสาลี	เมืองखा-ไตจาน เมืองใหม่	เวียดนาม
2	หลวงน้ำทา	บ่อเต็น-บ่อหาน เมือง หลวงน้ำทา	จีน
3	บ่อแก้ว	บ้านมอม เมืองเมิง(เส้นแม่น้ำโขง)	พม่า-จีน
4	หัวพัน	บ้านนาคัน เมืองเวียงไซ	เวียดนาม
5	เชียงขวาง	หนองเฮด-น้ำกัน เมืองหนองเฮด	เวียดนาม
6	บอลิคำไซ	น้ำพาว-กาวแตร์ เมืองคำเกิด	เวียดนาม
7	คำม่วน	บ้านตะลัก	เวียดนาม
8	สะหวันนะเขต	แดนสะหวัน-ลาวบาว เมืองเซโปน	เวียดนาม

ความหมายของการตรวจสินค้า

การตรวจสอบสินค้าพร้อมกัน ณ จุดเดียว (Single - Window Inspection: SWI) หมายถึง ระบบการตรวจปล่อยสินค้าที่ต้องดำเนินการพร้อมกัน ของทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศนั้นๆ เช่น หนังสือเดินทาง ตราวีซ่า ใบขับขี่ อัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา การตรวจสอบรถยนต์รวมทั้งสินค้า (ภาษีศุลกากร คุณภาพ สุขอนามัย การกักกันพืช การตรวจโรคสัตว์) โดยหน่วยงานศุลกากร ดำรวจ การตรวจคนเข้าเมือง การค้า การเกษตร การสาธารณสุข เป็นต้น

ระบบดังกล่าว ประเทศไทยจะดำเนินการที่ด่าน อ.เมือง จ.มุกดาหาร และ สปป.ลาว ดำเนินการ ที่ด่านสะหวันนะเขต แขวงสะหวันนะเขต บริเวณสะพานมิตรภาพแห่งที่ 2

การตรวจสอบสินค้าเพียงครั้งเดียว (Single - Stop Inspection: SSI) หมายถึง ระบบการ ตรวจสอบสินค้าเพียงครั้งเดียว ณ ประเทศใดประเทศหนึ่ง เพื่อการข้ามแดนระหว่างประเทศภาคีสัญญา ที่มีพรมแดนติดต่อกัน โดยการตรวจสอบในระบบพิธีการตรวจของรายเดียวกันโดยตรวจพร้อมกันของ ศุลกากรทั้งสองฝ่าย

ปัจจุบัน สปป.ลาว ได้ตกลงกับประเทศเวียดนามดำเนินการตรวจสินค้าแบบตรวจสอบสินค้า เพียงครั้งเดียว (SSI) โดยดำเนินการที่ด่าน และแดนสะหวัน (Dan Swan) ของ สปป.ลาว และที่ด่าน Lao Bao ของประเทศเวียดนาม ตามถนนหมายเลข 9 โดยศุลกากรของประเทศ สปป.ลาว กับเวียดนาม ได้ตั้งด่านภาษีร่วมกัน สำหรับประเทศไทยกฎหมายยังไม่อนุญาตให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องๆ ออกไปตั้ง ในต่างประเทศ ซึ่งอยู่ในระหว่างดำเนินการกฎหมายอยู่

โดยสรุปการขนส่งสินค้าข้ามแดนไทย-ลาว ยังต้องมีการตรวจสอบสินค้า 2 ครั้ง ในระบบ SWI และในกรณีขนส่งสินค้าไทยไปเวียดนามจะต้องเปลี่ยนรถยนต์ที่เวียดนาม ทำให้ต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่าย เพิ่มขึ้น สำหรับการขนส่งสินค้าทางรถไฟจาก สปป.ลาว กับประเทศไทยนั้น จะต้องมีการทำข้อตกลง การส่งสินค้าข้ามแดนซึ่งกันและกันก่อน เพราะปัจจุบันได้ตกลงกันในเฉพาะ เรือคนโดยสารเท่านั้น และ ทาง สปป.ลาวไม่ขัดข้อง

ส่วนที่ 5:

โอกาสและข้อจำกัด

ของการลงทุนในภาพรวม

รูปแบบการส่งเสริมการลงทุน

รูปแบบการส่งเสริมการลงทุนที่ สปป.ลาว กำหนดใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมที่ใช้อธิบายให้กับเกษตรกรและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการลงทุนทุกภาคส่วนได้เข้าใจแนวทางการร่วมทุนทำกิจกรรมซึ่งกันและกัน ที่เข้าใจได้ง่ายสามารถสื่อสารได้กับผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ และเป็นที่รับรู้กันอย่างกว้างขวางใน สปป.ลาว ขณะนี้ รูปแบบที่กล่าวนี้กำหนดตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องในการลงทุน 5 ประเด็น หรือเรื่อง เรียงตามลำดับ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 เป็น ที่ดิน ซึ่งอาจเป็นที่ของรัฐ หรือที่ดินของเอกชนของ สปป.ลาว

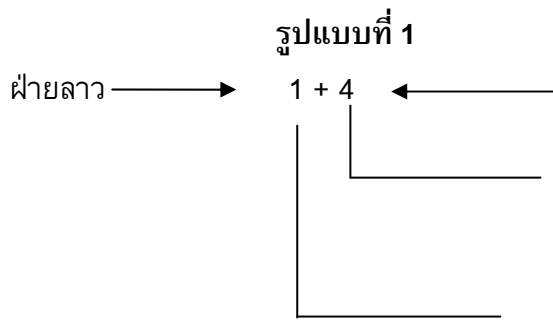
ประเด็นที่ 2 เป็น แรงงาน คือแรงงานของเกษตรกรของ สปป.ลาว

ประเด็นที่ 3 เป็น ทุน ซึ่งอาจเป็น เงิน หรือทรัพย์สิน และปัจจัยการผลิต ที่นักลงทุนต้องรับผิดชอบ

ประเด็นที่ 4 เป็น เทคโนโลยี เช่น การปลูก การดูแลรักษา การแปรรูป ฯลฯ ที่นักลงทุนต้องรับผิดชอบ

ประเด็นที่ 5 เป็น ตลาด ซึ่งนักลงทุนต้องรับผิดชอบจัดหาตลาดเอง

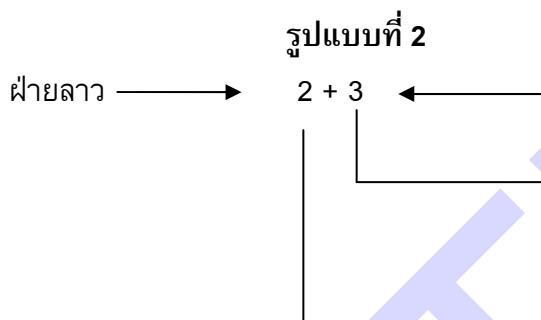
ประเด็นต่างๆ ที่นำเสนอข้างต้นจะเห็นว่าประเด็นหมายเลข 1 และ 2 เป็นส่วนของ สปป.ลาว รับผิดชอบ โดยที่ดิน (ประเด็นที่ 1) อาจมาจากการขอสัมปทานจากรัฐ หรือเช่าจากประชาชนลาวโดยตรง โดยกรรมสิทธิ์ยังคงเป็นของเกษตรกรอยู่ ส่วนประเด็นที่ 3 ถึง ประเด็นที่ 5 เป็นหน้าที่ของนักลงทุน ต้องรับผิดชอบจัดหา ดังนั้น รูปแบบการลงทุนจะสรุปเป็นสัญลักษณ์ 2 ข้าง หรือ 2 ฝ่ายโดยมีเครื่องหมาย + (บวก) อยู่ตรงกลาง โดยข้างซ้ายของเครื่องหมายบวกเป็นของฝ่าย สปป.ลาว (รัฐ หรือเกษตรกรลาว) และข้างขวาเป็นของนักลงทุน ส่วนเลขที่ปรากฏจะเป็นจำนวนประเด็นหรือเรื่องที่แต่ละฝ่ายจะรับผิดชอบ ตามความหมายข้างต้น ตัวอย่างเช่น 1 + 4 หรือ 2 + 3 หรือ 2 + 2 + 1 (รวมกันต้องได้ 5 ประเด็น) โดยรูปแบบดังกล่าวอธิบายได้ดังนี้

ฝ่ายนักลงทุน

นักลงทุนรับผิดชอบ 4 เรื่องคือ (1) แรงงาน
(2) ทน (3) เทคโนโลยี และ (4) ตลาด

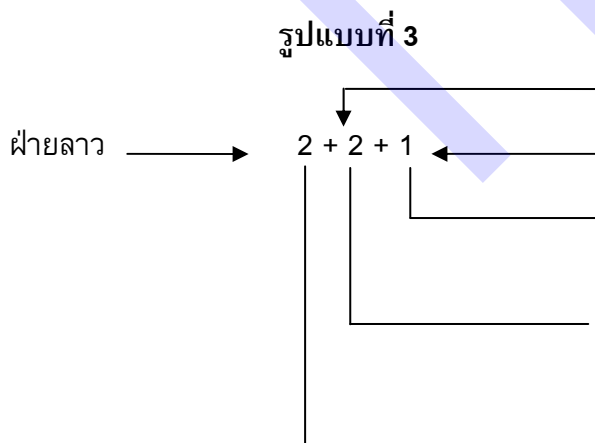
ฝ่ายลาวรับผิดชอบ 1 เรื่อง คือ ที่ดิน ซึ่งอาจ
เป็นของเกษตรกรเอง ทำการผลิตแล้วส่ง
โรงงาน โดยมีพันธสัญญา (Contract farming)
หรืออาจเป็นที่ที่นักลงทุนเช่าจากรัฐบาล
สปป.ลาว เอกชน หรือเกษตรกร

ฝ่ายนักลงทุน

นักลงทุนรับผิดชอบ 3 เรื่อง คือ (1) ทน
(2) เทคโนโลยี (3) ตลาด

ฝ่ายลาวรับผิดชอบ 2 เรื่องคือ (1) ที่ดิน
(รัฐ หรือเกษตรกร) (2) แรงงานของ เกษตรกร

ฝ่ายนักลงทุน

สถาบันการเงิน /ธนาคาร

ธนาคารที่เข้าร่วมโครงการรับผิดชอบให้
สินเชื่อแก่เกษตรกร

นักลงทุนรับผิดชอบ 2 เรื่องคือ
(1) เทคโนโลยี และ (2) ตลาด

ฝ่ายลาว (เกษตรกร) รับผิดชอบ 2 เรื่อง
คือ (1) ที่ดิน และ (2) แรงงาน

โอกาสและปัจจัยที่เอื้อต่อการลงทุน

1) **สิทธิพิเศษทางภาษี** ปัจจุบันนี้ สปป.ลาว ได้รับสิทธิทางภาษีศุลกากรจากกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งเป็นการให้แบบฝ่ายเดียว (One way free trade) โดยการลดหย่อนหรือเก็บภาษีนำเข้าในอัตรา 0% เนื่องจาก สปป.ลาว จัดอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (Least Developed Country: LDC) เช่น กลุ่มประเทศสหภาพยุโรปให้สิทธิแก่ สปป.ลาว โดยไม่ต้องเสียภาษีนำเข้าสำหรับสินค้าทุกชนิด ยกเว้นอาวุธ (Everything But Arms: EBA) และญี่ปุ่นเก็บภาษีนำเข้าจาก สปป.ลาว ในอัตรา 0% เกือบทุกชนิด รวมทั้งสหรัฐอเมริกาที่มีข้อตกลงทวิภาคีกับ สปป.ลาว ทำให้ สปป.ลาว ได้รับประโยชน์ในการส่งออกสินค้าไปยังประเทศที่พัฒนาแล้ว ซึ่งมีกำลังซื้อสูงนับได้ว่าเป็นสิ่งจูงใจสำหรับนักลงทุนต่างประเทศที่ไปหรือจะไปลงทุนใน สปป.ลาว

2) **สภาพภูมิอากาศ** สปป.ลาว เป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรธรรมชาติ เหมาะแก่การเป็นฐานการผลิตด้านเกษตรเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีคุณลักษณะทางกายภาพของภูมิอากาศ และภูมิประเทศตั้งอยู่ในเขตร้อนชื้น มีเทือกเขาสูงทั้งทิศตะวันออกและตะวันตกกัน ทำให้ได้รับผลกระทบจากลมมรสุมไม่รุนแรง ป่าธรรมชาติมีพอสสมควรทำให้มีปริมาณฝนตกอย่างสม่ำเสมอ และมีแม่น้ำหลายสายไหลผ่านพื้นที่ทุกภาคของประเทศ รวมทั้งมีอุณหภูมิที่เหมาะสมต่อการปลูกพืชเป็นอย่างยิ่ง

3) **ที่ดิน** สภาพที่ดิน สปป.ลาว ยังมีที่ดินยังไม่เสื่อมโทรมเนื่องจากเป็นดินเปิดใช้ใหม่ และยังมีที่ดินว่างเปล่าอีกมาก แต่ครอบครองโดยเอกชน สปป.ลาว แล้วเป็นส่วนใหญ่ ถ้ามีการเจรจาร่วมกันได้จะสามารถขยายพื้นที่เพื่อทำการการเกษตรได้ จากข้อมูลการใช้ที่ดิน (Land Use) ของ สปป.ลาว ปี 2551 พบว่าเนื้อที่ทำการเกษตรรวม 30.6 ล้านไร่ ที่ประกอบด้วยเนื้อที่นา พืชไร่ ไม้ยืนต้น ที่ทุ่งหญ้า และการเกษตรอื่นๆ และจากข้อมูลเนื้อที่เพาะปลูกพืช (Crop Land) ที่สำคัญในปี 2551 เช่นข้าว พืชไร่ ผัก ไม้ยืนต้น รวม 8.6 ล้านไร่ จะเห็นว่ามีเนื้อที่ที่ยังไม่ได้ใช้ประโยชน์อีกประมาณ 22 ล้านไร่ อย่างไรก็ตามเนื้อที่ที่ยังเหลืออยู่นี้อาจเป็นเนื้อที่ที่ถูกสัมปทานไปแล้วบ้างและบางส่วนอาจใช้ประโยชน์ทางการเกษตรไม่ได้ เพราะเป็นดินดาน ดินหินโผล่ และอื่นๆ คาดว่าสามารถจะขยายพื้นที่เพาะปลูกได้เพิ่มเติมอย่างน้อย 18 ล้านไร่

4) **เทคโนโลยีการเกษตร** เนื่องจาก สปป.ลาว มีสภาพภูมิอากาศใกล้เคียงไทย ทำให้ผู้ลงทุนจากไทยสามารถนำไปประยุกต์ใช้ใน สปป.ลาว ได้ง่าย โดยเฉพาะการประยุกต์เทคโนโลยีการแปรรูปในเชิงอุตสาหกรรมที่ประเทศไทยมีประสบการณ์มาช้านานแล้ว สามารถนำไปถ่ายทอดให้กับเกษตรกรและบุคลากรใน สปป.ลาว ได้ทันที รวมทั้งการนำบุคลากรที่มีความชำนาญและวัสดุอุปกรณ์จากไทยไปดำเนินการในเชิงอุตสาหกรรมการเกษตรโดยอาจมีการแก้ไข ปรับเปลี่ยนก็เพียงเล็กน้อย

5) **ขนบธรรมเนียมประเพณีและภาษา** สปป.ลาว เป็นประเทศเพื่อนบ้านที่สำคัญประเทศหนึ่งของไทย มีชายแดนติดต่อกันและมีขนบธรรมเนียมประเพณีและภาษาใกล้เคียงกันจึงทำให้มีความสะดวก

ต่อการนำบุคลากรจากไทยหรือบุคลากรจาก สปป.ลาว มาแลกเปลี่ยนและถ่ายทอดความรู้ซึ่งกันและกันได้ง่าย ส่งผลให้การทำธุรกิจระหว่างกันคล่องตัวยิ่งขึ้น

6) แรงงาน ประชากรของ สปป.ลาว ในปี 2551 มีประชากรวัยมีประชากรประมาณ 6 ล้านคน ส่วนใหญ่อยู่ในวัยทำงานประมาณ 3.4 ล้านคน หรือร้อยละ 57 ของประชากรทั้งหมด ทั้งนี้ ต้องมีการฝึกทักษะให้ความชำนาญในบางกิจกรรม เช่น การกรีดยาง เป็นต้น โดยมีอัตราค่าแรงงานเกษตรของ สปป.ลาว จะอยู่ระหว่าง 120 – 140 บาท/คน/วัน ซึ่งต่ำกว่าประเทศไทย

7) พลังงาน แม้ว่า สปป.ลาว จะต้องนำเข้าเชื้อเพลิงประเภทน้ำมันจากต่างประเทศ ซึ่งมีต้นทุนที่สูงกว่าประเทศไทย แต่ สปป.ลาว มีพลังงานไฟฟ้าจากเขื่อนพลังงานน้ำ ทำให้ต้นทุนถูกกว่าและยังมีแหล่งพลังงานเชื้อเพลิงแข็งใต้ดิน เช่น ถ่านหิน ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมเกษตรได้ในราคาถูกกว่า

8) ระบบการเมือง สปป.ลาว มีระบบการปกครองแบบพรรคเดียวซึ่งทำให้มีเสถียรภาพ สร้างความมั่นใจต่อบรรยากาศการลงทุน

9) การคมนาคมและขนส่งสินค้า เมื่อพิจารณาสภาพทางภูมิศาสตร์ของ สปป.ลาว แล้วพบว่า สปป.ลาว เป็นประเทศที่มีตำแหน่งที่ตั้งเป็นศูนย์กลางของเส้นทางคมนาคมทางบกเชื่อมโยกับเส้นทางคมนาคมทางบกของประเทศอื่นได้อย่างเหมาะสม ทำให้การคมนาคมระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียนรวมทั้ง จีนตลอดจนการเดินทางผ่านไทยหรือเวียดนามไปสู่ประเทศอื่นๆ ทางทะเลเช่น ญี่ปุ่น เกาหลีฟิลิปปินส์ รัสเซีย มีความสะดวกมากขึ้น

นอกจากนี้ประเทศไทย กับ สปป.ลาว ได้เปิดระบบการตรวจสอบสินค้า โดยไทย กับ สปป.ลาว เป็นแบบตรวจสอบสินค้าพร้อมกัน ณ จุดเดียว (Single – Window Inspection: SWI) ซึ่งต้องตรวจสอบ 2 ครั้ง ส่วน สปป.ลาว กับเวียดนามเป็นแบบตรวจสอบสินค้าเพียงครั้งเดียว (Single - Stop Inspection: SSI) ทำให้การขนส่งสินค้านี้ระหว่างลาวกับเวียดนามกระทำได้อย่างสะดวก รวดเร็วยิ่งขึ้นแตกต่างจากระบบการตรวจสอบสินค้า

10) นโยบายการส่งเสริมภาครัฐ สปป.ลาว ค่อนข้างจะเปิดกว้างในการลงทุนภาคเกษตร โดยไม่เน้นสินค้าตัวหนึ่งตัวใดเป็นการเฉพาะ โดยถือว่าเป็นกิจการที่ภาครัฐต้องสนับสนุนและผลักดันอย่างเต็มที่ อยู่ในระดับต้นๆ ของกิจกรรมที่เกี่ยวข้องการพัฒนาประเทศ เพราะเป็นกิจกรรมที่กระจายรายได้ไปสู่คนส่วนใหญ่ของประเทศ (เกษตรกร) โดยเฉพาะการผลิตเพื่อการส่งออก อย่างไรก็ตาม ในระยะที่ผ่านมา มีการลงทุนการปลูกยางพาราเป็นจำนวนมาก ทำให้รัฐบาล สปป.ลาว เริ่มจำกัดการส่งเสริม

ปัญหาและข้อจำกัดของการลงทุนในภาพรวม

1) การขอสัมปทานที่ดิน ในระยะ 4-5 ปีที่ผ่านมา รัฐบาล สปป.ลาว ได้เปิดให้นักลงทุนจากต่างประเทศสามารถขอสัมปทานที่ดินเพาะปลูกขนาดใหญ่ได้ จึงมีนักลงทุนต่างประเทศหลายราย ได้รับสัมปทานไปแล้วจำนวนมาก ปัจจุบันการขอสัมปทานที่ดินแปลงใหญ่มีโอกาสเป็นไปได้ยากขึ้นเรื่อยๆ โดยอาจจะได้แปลงเล็กๆประมาณ 100-200 เฮกตาร์ เท่านั้นในระยะที่ผ่านมา การขอสัมปทานที่ดินเกือบทุกแห่งมีปัญหาที่ดินที่ได้รับสัมปทานไปทับซ้อนที่ดินของเกษตรกร หรือเอกชนทั่วไป ที่ได้จับจองไว้ก่อนแล้ว ผู้ลงทุนต้องไปเจรจาโดยตรงกับเจ้าของผู้จับจองที่ดินเองทำให้ใช้เวลาจำนวนมากและเสียค่าใช้จ่ายในการชดเชยให้กับเจ้าของที่ดินเดิมเป็นจำนวนมากทำให้เกิดปัญหาในการบุกเบิกป่าเพื่อปลูกพืช ไม่สามารถปฏิบัติได้ตามระยะเวลาที่กำหนดเพราะจะต้องเสียเวลาและค่าใช้จ่ายไปกับการแก้ไขปัญหาในการอ้างสิทธิถือครอง

นอกจากนั้นการประสานงานสัมปทานที่ดินจำเป็นต้องประสานงานในทุกระดับสายงานปกครองของ สปป.ลาว กล่าวคือ นับตั้งแต่ระดับส่วนกลางคือกระทรวงที่อาจเป็นรัฐมนตรี อธิบดี ระดับแขวงเป็นเจ้าแขวง เมือง (อำเภอ) บ้าน (นายบ้าน) และตัวเกษตรกร โดยให้ความสำคัญในการประสานอย่างเท่าเทียมกัน จึงจะผ่านอุปสรรคดังกล่าวได้ นอกจากนี้ สปป.ลาว จะให้ความสำคัญกับประชาชนลาวมาก บางครั้งไม่สอดคล้องกับตัวบทกฎหมายเลย เช่น เกษตรกรลาวมักเลี้ยงสัตว์ เช่น วัว ควายแบบปล่อย ทำให้สัตว์ดังกล่าวเข้าไปกินพืชที่ผู้ลงทุนปลูกไว้ อาทิเช่น อ้อยโรงงาน เจ้าหน้าที่ สปป.ลาว ก็ไม่สามารถที่จะใช้กฎหมายจัดการได้

2) การพัฒนาพื้นที่ พื้นที่ที่ได้รับสัมปทานส่วนใหญ่เป็นป่าเสื่อมโทรม (ป่าเลา) ที่ไม่เคยเพาะปลูกมาก่อน ทำให้ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการพัฒนาพื้นที่สูงประมาณไร่ละ 3,000–4,000 บาท และมีกฎระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับป่าไม้ คือ ถ้าพื้นที่ที่ได้รับสัมปทานมีต้นไม้ใหญ่ตามขนาดที่กฎหมายกำหนดไว้ การตัดฟันต้องได้รับอนุญาตและมีเจ้าหน้าที่มาตรวจ ส่วนไม้ที่ตัดได้จะตกเป็นของรัฐทำให้มีความยุ่งยากและเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นซึ่งเป็นการระของของผู้ลงทุน

3) เกษตรกรลาว เกษตรกรลาวส่วนใหญ่ ทำการเกษตรแบบยังชีพอิงตามธรรมชาติเพื่อการบริโภคถ้าเหลือจึงจะนำไปจำหน่ายในตลาดท้องถิ่น การทำไร่เกษตรเพื่อเป็นสินค้าอุตสาหกรรมยังมีน้อย การเพาะปลูกได้รับการถ่ายทอดความรู้จะเป็นแบบจากการบอกเล่าหรือเลียนแบบระหว่างกันจากผู้ทำการผลิตแล้วได้ผลดีและพยายามลงทุนให้ต่ำไว้ก่อน เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ จากประสบการณ์การลงทุนจากต่างประเทศหลายๆ โครงการที่มาลงทุนใน ส.ป.ป.ลาว จะเห็นได้ว่าการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาถ่ายทอดให้เกษตรกรลาวในทันที ส่วนใหญ่จะประสบกับความล้มเหลว กว่าที่จะประสบความสำเร็จจะต้องใช้เวลาและทุนจำนวนมาก ในระยะต้นอาจประสบภาวะการขาดทุนได้ ซึ่งเป็นภาระของผู้ลงทุน นอกจากนี้ระยะเวลาการใช้แรงงานในวันหนึ่งๆ มีระยะเวลาประมาณ 6 ชั่วโมงไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล คือ 8 ชั่วโมง ทำให้ประสิทธิภาพการผลิตค่อนข้างต่ำ

4) เงินทุน เนื่องจากกฎระเบียบของธนาคารแห่ง สปป.ลาว (ธนาคารชาติ สปป.ลาว) ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund: IMF) ที่ให้เงินกู้แก่ สปป.ลาว

ในการพัฒนาประเทศ โดยมีข้อกำหนดในการปล่อยสินเชื่อเงินกู้ต้องมีกฎเกณฑ์ชัดเจนขึ้น ประเด็นปัญหา คือ ธนาคารจะให้ความสำคัญต่อหลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกันเงินกู้ (Asset Loan) มากกว่าที่จะใช้พิจารณาจากความเป็นไปได้ของโครงการ (Project Loan) และหลักทรัพย์ที่ใช้ค้ำประกันก็ต้องเป็นสินทรัพย์ที่จำหน่ายได้ง่ายเช่นที่ดิน อาคาร สิ่งปลูกสร้างต่างๆ ส่วนเครื่องจักรของโรงงานหรือผลผลิตสามารถเป็นสินทรัพย์ได้ แต่การประเมินเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันจะตีมูลค่าต่ำไว้ก่อน นอกจากนี้สินเชื่อเพื่อการส่งออกโดยเฉพาะ (Packing credit) นั้น การใช้ L/C เพื่อค้ำประกันเงินกู้ ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกันที่ชัดเจนและธนาคารจะให้อำนาจเงินสินเชื่อเงินกู้ไม่เกิน 60% ของหลักทรัพย์ จึงทำให้ขาดความคล่องตัวในการลงทุน โดยเฉพาะทุนหมุนเวียนในการจัดซื้อวัตถุดิบและการผลิตในโรงงาน ในส่วนของอัตราดอกเบี้ย โดยทั่วไปค่อนข้างสูง กล่าวคือ มากกว่าร้อยละ 10 ต่อปี

5) การขนส่ง สปป.ลาว ถึงแม้จะมีสมาคมขนส่งและมีรถบรรทุกที่รับจ้างขนส่งสินค้า จำนวนมากพอสมควร อัตราค่าขนส่งภายในประเทศโดยเฉลี่ยสูงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เมื่อเปรียบเทียบกับระยะทางเท่ากัน เนื่องจากเคยชินกับค่าจ้างที่ได้รับในอดีตที่เคยขนส่งสินค้าประเภทไม้ที่มีมูลค่าสูง แต่พอเปลี่ยนมาขนส่งสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าต่ำแต่ก็ยังคิดค่าจ้างเท่าเดิม ทำให้ต้นทุนของสินค้าเกษตรสูงมาก ขณะเดียวกันการรถบรรทุกของ สปป.ลาว ยังไม่มีศักยภาพที่ขนส่งสินค้าข้ามประเทศได้ ต้องอาศัยรถบรรทุกของประเทศเพื่อนบ้านวิ่งเข้าไปรับสินค้าใน สปป.ลาว ซึ่งเป็นการวิ่งขาเดียว ทำให้ต้นทุนค่าขนส่งสูงเป็นสองเท่า

6) ปัจจัยการผลิตและวัสดุอุปกรณ์ ในการทำการเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง มีต้นทุนการผลิตสูงใน สปป.ลาว ยังไม่มีอุตสาหกรรมผลิตปัจจัยการผลิตและวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมต่อเนื่องเลย ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ เช่น พันธุ์ ปุ๋ย ยา เครื่องมืออุปกรณ์ทางการเกษตร ภาชนะบรรจุ สารเคมีในอุตสาหกรรม เครื่องจักร อะไหล่ในโรงงาน เป็นต้น

7) คุณภาพสินค้า การผลิตสินค้าเกษตรและแปรรูปเกษตรอุตสาหกรรม เพื่อส่งออกไปตลาดต่างประเทศ ซึ่งเป็นตลาดที่สร้างมาตรฐานสินค้าไว้เพื่อปกป้องผู้ผลิตในประเทศ และสร้างความปลอดภัยให้แก่ผู้บริโภคภายในประเทศของตนเอง ดังนั้น สินค้าเกษตรจาก สปป.ลาว จำเป็นสร้างมาตรฐานให้ได้มาตรฐานสากลเป็นที่ยอมรับของตลาดต่างประเทศ ตั้งแต่ในฟาร์มด้วยระบบ GAP จนกระทั่งการแปรรูปในโรงงานที่มีระบบ GMP, HACCP, BRC, ISO ซึ่งต้องใช้ทุนไม่น้อยในการพัฒนา

สปป.ลาว ปัจจุบัน หน่วยงานที่รับผิดชอบ ด้านมาตรฐานสินค้า เช่น กรมปลูกฝังที่รับผิดชอบด้านมาตรฐานสินค้าพืชในฟาร์ม กรมอาหารและยา ซึ่งรับผิดชอบด้านมาตรฐานสินค้าในโรงงานอุตสาหกรรม การแปรรูปอาหาร และหน่วยงานอื่นๆ ยังมีบุคคลกรที่รับผิดชอบด้านมาตรฐานสินค้าโดยตรงยังไม่เพียงพอที่จะรองรับการขยายตัวของสินค้าเกษตรกรรม จนถึงขั้นการแปรรูปเพื่อการส่งออกได้ ขณะเดียวกันตัวเกษตรกรเอง และโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็กใน สปป.ลาว ส่วนใหญ่ยังไม่มี ความเข้าใจถึงระบบมาตรฐานสินค้า ไม่รู้จะเริ่มต้นการพัฒนาหน่วยงานของตนเองให้ไปสู่การรับรองมาตรฐานสินค้าได้อย่างไร ถึงแม้ว่าจะมีโรงงานที่อยากจะพัฒนาและเข้าใจที่จะทำให้องค์กรมีการผลิตได้มาตรฐานจนไปสู่การได้ใบรับรอง จำเป็นต้องจ้างหน่วยงานต่างประเทศมาดำเนินการ ทำให้ซึ่งต้องเสียค่าใช้จ่ายจำนวนมาก ซึ่งจะเป็นปัญหาสำหรับโรงงานขนาดกลาง และเล็กอย่างมาก

8) การส่งเสริมของภาครัฐ เนื่องจากงบประมาณของรัฐมีจำนวนจำกัด ทำให้เจ้าหน้าที่ที่มีความชำนาญการเฉพาะทางที่มีอยู่ไม่สามารถทำการศึกษาวิจัยและพัฒนา (R & D) ได้อย่างเต็มความสามารถรวมทั้งงานส่งเสริม ฝึกอบรมเกษตรกรทำได้อย่างจำกัด ปัญหาดังกล่าวนี้เป็นภาระให้กับนักลงทุนที่ต้องมีค่าใช้จ่ายด้านการถ่ายทอด ฝึกอบรมความรู้ให้กับเกษตรกร ซึ่งความจริงแล้วการนำเทคโนโลยีไปถ่ายทอดโดยผู้ลงทุน เป็นภาระหน้าที่ภายใต้เงื่อนไขการขอรับการส่งเสริมการลงทุนอยู่แล้วที่นักลงทุนต้องรับทราบด้วย

ส่วนที่ 6:

ความเหมาะสมในการลงทุน

ความเหมาะสมเป็นรายสินค้า

1) ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์มีความเหมาะสมในการลงทุนเนื่องจากต้นทุนการผลิตต่ำกว่าไทยประมาณร้อยละ 19 พื้นที่การผลิตอยู่ใกล้ตลาดที่มีความต้องการสูง นอกจากนี้ สามารถส่งกลับมายาไทยโดยเสียอัตราภาษี 0% ขณะที่ไทยนำเข้าจากประเทศอื่นๆ นอกเหนือประเทศกลุ่มอาเซียน ถ้าอยู่ภายใต้กรอบ WTO จะต้องเสียภาษี 20 % ในโควตา 54,700 ตันและ 73% และค่าธรรมเนียมพิเศษตันละ 180 บาท สำหรับนอกโควตา ส่วนช่วงที่เหมาะสมในการลงทุนสำหรับการผลิตเพื่อส่งออกไปจีน ได้แก่ ช่วงบ่อแก้ว ช่วงหลวงน้ำทา และช่วงอุดมไซ กรณีส่งมาไทยได้แก่ ช่วงบ่อแก้ว ช่วงไชยะบุรี ช่วงเวียงจันทร์ ช่วงบลิดำไซ ช่วงคำม่วน และนครหลวงเวียงจันทน์ ส่วนส่งไปเวียดนาม ได้แก่ ช่วงเชียงขวาง ช่วงคำม่วน ช่วงอัตตะปือ และช่วงสาละวัน แต่ทั้งนี้ ต้องมีการปรับปรุงวิธีการเพาะปลูกให้ได้ผลผลิตต่อไร่สูงขึ้นและปรับปรุงคุณภาพโดยให้มีการเก็บรักษาคุณภาพโดยการสร้างยุ้งฉาง และโรงอบกระจายตามแหล่งผลิต

2) ข้าวโพดหวาน

ต้นทุนการผลิตในไร่ นาของ สปป.ลาว จะสูงกว่าของไทยประมาณร้อยละ 33 ประกอบกับต้นทุนในการแปรรูป การบรรจุภัณฑ์และการขนส่งจะสูงกว่าไทย ณ ท่าเรือปลายทางของประเทศนำเข้า แต่เมื่อพิจารณาาร่วมกับภาษีนำเข้าของประเทศปลายทาง ซึ่ง สปป.ลาว เสียภาษี 0% หรือน้อยกว่าประเทศไทยค่อนข้างมาก ทำให้ข้าวโพดหวานจาก สปป.ลาว มีต้นทุนถึงผู้นำเข้าต่ำกว่าไทย

เมื่อเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายบาทต่อกิโลกรัม ในการส่งข้าวโพดหวานไปสหภาพยุโรป ระหว่าง สปป.ลาว กับ ไทย จากข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการที่ไปลงทุนใน สปป.ลาว ดังนี้

ประเทศ	ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับ					รวม ค่าใช้จ่าย ทั้งหมด
	วัตถุดิบ	แปรรูป/ บรรจุภัณฑ์	ค่าขนส่ง ถึงประเทศ นำเข้า	ค่าภาษี นำเข้า	ค่าบริหาร/ ดอกเบี้ยย	
สปป.ลาว	7.55	14.91	6.70	-	2.99	32.13
ไทย	6.88	13.54	5.8	5.43	3.17	34.80

จากข้อมูลที่แสดงในตารางข้างต้นจะเห็นว่าต้นทุน ณ ตลาดประเทศนำเข้าของสปป.ลาวต่ำกว่าของไทยประมาณ 2.67 บาท/กก. หรือร้อยละ 3 สรุปได้ว่า การลงทุนข้าวโพดหวานเหมาะสมที่จะลงทุนใน สปป.ลาว ณ เวลานี้ จนกว่าข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศจะเปลี่ยนไป ในอนาคตการผลิตใน สปป.ลาว จะต้องมีการปรับตัว ตั้งแต่ระดับไร่นา โดยเพิ่มขีดความสามารถของเกษตรกรในการดูแลรักษา เพื่อเพิ่มผลผลิตต่อไร่ให้สูงขึ้นไปจนถึงการพัฒนาปัจจัยการผลิตเป็นของตนเอง โดยร่วมมือกับนักลงทุนที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

สำหรับพื้นที่ที่เหมาะสมในการปลูกข้าวโพดหวานและสร้างโรงงานแปรรูปในบริเวณที่ราบทุ่งเพียงที่มีน้ำพอเพียง ได้แก่ แขวงเวียงจันทน์ นครหลวงเวียงจันทน์ แขวงบอลิคำไซและแขวงคำม่วน ซึ่งอยู่ใกล้ชายแดนไทยสะดวกต่อการขนส่ง โดยส่งออกในประเทศที่สามเช่น รัสเซีย สหภาพยุโรป ญี่ปุ่น และตะวันออกกลาง

3) ถั่วเหลือง

ต้นทุนการผลิตถั่วเหลืองของ สปป.ลาว ต่ำกว่าของไทยเล็กน้อยกล่าวคือประมาณร้อยละ 2 การลงทุนปลูกถั่วเหลืองใน สปป.ลาว น่าจะทำได้ในกรณีที่ผลิตเพื่อนำเข้ามาผลิตอุตสาหกรรมในประเทศไทย เนื่องจากเป็นถั่วเหลืองปลอด GMO ประกอบกับไม่สามารถที่จะแข่งขันกับประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ได้ ในขณะนี้ สำหรับแหล่งส่งเสริมการผลิต คือ แขวงทางภาคเหนือซึ่งมีภูมิอากาศเหมาะสมและอยู่ใกล้ชายแดนไทย ได้แก่ แขวงบ่อแก้ว แขวงหลวงน้ำทา แขวงอุดมไซ และแขวงหลวงพระบาง สำหรับปัญหาการลงทุนในช่วงแรกจำเป็นต้องนำเข้าเมล็ดพันธุ์จากไทยแต่ในระยะต่อไปจะต้องสร้างระบบการผลิตเมล็ดพันธุ์ใน สปป.ลาว ไว้ใช้เอง

4) มันสำปะหลัง

ต้นทุนการผลิตต่อไร่ของ สปป.ลาว ต่ำกว่าของไทย ถึงร้อยละ 31 มีความเหมาะสมที่จะลงทุนผลิตเพื่อไปตลาดจีน เนื่องจากมีความต้องการมากและอยู่ใกล้กับ สปป.ลาว ทั้งนี้ ไม่น่าจะกระทบการส่งออกของไทยไปจีน เพราะความต้องการของจีนมีมาก โดยเฉพาะการผลิตเป็นเอทานอล อย่างไรก็ตาม ปัจจุบัน สปป.ลาว มีโรงงานผลิตแป้งมันอยู่แล้ว 1 โรงที่นครหลวงเวียงจันทน์ และมีพื้นที่ส่งเสริมอยู่ในแขวงบอลิคำไซ โดยส่งออกไปยังจีนแต่วัตถุดิบที่ป้อนโรงงานยังไม่มากพอ ยังจำเป็นต้องมีการขยายพื้นที่เพิ่มขึ้น ดังนั้น ในการลงทุนระยะแรกของนักลงทุนไทยต้องเริ่มต้นจากการส่งเสริมการเพาะปลูก และทำมันเส้นส่งจีนก่อน จนเมื่อมีวัตถุดิบเพียงพอแล้วจึงขยายการลงทุนสู่อุตสาหกรรมต่อเนื่องต่อไป สำหรับแขวงที่เหมาะสมในการส่งเสริมการเพาะปลูกและตั้งโรงงานที่แขวงบอลิคำไซ แขวงคำม่วน แขวงสะหวันนะเขต

แขวงจำปาสักและแขวงสาละวัน เนื่องจากแขวงดังกล่าวยังมีพื้นที่บางส่วนที่ไม่เหมาะสมกับการปลูกพืชชนิดอื่นๆ ที่มีผลตอบแทนสูงกว่า เพราะดินมีความอุดมสมบูรณ์น้อย แต่ผู้ลงทุนต้องสร้างโรงงานมันเส้นและลานตากด้วย

5) อ้อยโรงงาน

ต้นทุนการผลิตต่อไร่ใกล้เคียงกันมากระหว่างของ สปป.ลาว และไทย อย่างไรก็ตาม สปป.ลาว ได้สิทธิประโยชน์ด้านภาษีจากสหภาพยุโรปที่ได้เปรียบไทยค่อนข้างมาก แต่พื้นที่ที่จะขยายการปลูกจำนวนมากโดยขอสัมปทานจากรัฐจะทำได้ยาก เพราะรัฐบาล สปป.ลาว ได้ให้สัมปทานไปกับนักลงทุนจากไทยจำนวน 2 รายใหญ่ไปแล้ว โอกาสที่จะขยายพื้นที่ส่งเสริมปลูกอ้อยโรงงานพอมิเหลืออยู่บ้าง แต่ส่วนใหญ่จะเป็นพื้นที่ของเกษตรกรหรือเอกชนทั่วไป ผู้ลงทุนจะต้องไปเจรจากับผู้ครอบครองที่ดินโดยตรง ซึ่งต้องใช้เวลาและค่าใช้จ่ายสูง เช่น พื้นที่บริเวณแขวงจำปาสักใกล้ชายแดนไทย

6) กาแฟ

ต้นทุนการผลิตต่อไร่ของ สปป.ลาว สูงใกล้เคียงของไทยมาก ปัจจุบันการปลูกกาแฟใน สปป.ลาว มีมากแล้วทั้งผู้ลงทุนของ สปป.ลาว เอง และผู้ลงทุนต่างประเทศ ประกอบกับพื้นที่ที่เหมาะสมมีน้อยลง โอกาสการลงทุนปลูกกาแฟเพื่อแปรรูปเป็นกาแฟสำเร็จรูป (Instant coffee) แบบส่วนใหญ่ที่ทำอยู่ในปัจจุบันจะเป็นไปได้น้อย โอกาสการลงทุนปลูกกาแฟในอนาคตต้องเน้นสายพันธุ์ที่มีคุณภาพและผลิตเป็นกาแฟอินทรีย์ในรูปแบบกาแฟสด สำหรับตลาดเฉพาะ (Niche market) ซึ่งแม้จะลงทุนสูงแต่ก็เป็นที่ต้องการของตลาดอย่างมาก โดยควรส่งเสริมในแขวงจำปาสัก

7) ยางพารา

ต้นทุนการผลิตต่อไร่ของ สปป.ลาว ต่ำกว่าของไทยมาก คือ ประมาณร้อยละ 14 แต่โอกาสการลงทุนโดยการขอสัมปทานที่ดินเพื่อปลูกยางพารามีน้อยลง เนื่องจากรัฐบาล สปป.ลาว ได้ให้สัมปทานไปมากแล้ว และปัจจุบันบางส่วนได้ไปปลูกในที่สูงชันค่อนข้างมาก ซึ่งเสี่ยงต่อการพังทลายของดิน และบุกรุกพื้นที่ป่าธรรมชาติ รวมทั้งในอนาคตเมื่อยางที่ปลูกมีอายุที่จะกรี๊ดได้แล้วอาจจะมีปัญหาขาดแรงงานกรี๊ดยางได้

สำหรับความเป็นไปได้ที่นำลงทุนควรเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องมากกว่าที่จะไปส่งเสริมปลูกต้นยางพาราโดยตรง เช่น โรงยางแผ่น ยางแผ่นรมควันและยางแท่ง เป็นต้น ซึ่งขณะนี้ยังไม่มี โดยเฉพาะแขวงที่มีการปลูกยางพารามากอยู่แล้ว เช่น แขวงหลวงน้ำทา แขวงบ่อแก้ว แขวงอุดมไซ แขวงเวียงจันทน์ แขวงคำม่วน เป็นต้น

8) ไม้ยูคาลิปตัส

ต้นทุนการผลิตต่อไร่ของ สปป.ลาว สูงกว่าของไทยมากถึงเท่าตัว การลงทุนปลูกไม้ยูคาลิปตัสก็มีปัญหาเรื่องการขอสัมปทานที่ดินแปลงใหญ่ แม้แต่ผู้ที่ได้รับสัมปทานแล้วก็ยังไม่สามารถเข้าไปดำเนินการในที่ดินได้ครบตามที่ได้รับสัมปทาน เนื่องจากมีผู้อ้างสิทธิครอบครองที่ดินประกอบกับมีพืชแข่งขันอื่นๆ ในพื้นที่ด้วย เช่น ยางพารา อ้อยโรงงาน ซึ่งเป็นพืชที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่า ปัจจุบัน สปป.ลาว ห้ามส่งออกไม้ท่อนจึงต้องมีการแปรรูปเป็นไม้ชิ้นสับก่อน ดังนั้น ผู้ที่ไปลงทุนต้องสร้างโรงงานผลิตไม้ชิ้นสับด้วย

ส่วนที่ 7:

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนักลงทุนไทย

ข้อเสนอแนะในที่นี้ได้จากประสบการณ์ของผู้ลงทุนใน สปป.ลาว ซึ่งนักลงทุนของไทยควรทราบ ก่อนการตัดสินใจไปลงทุน สรุปได้ดังนี้

1) การพัฒนาส่งเสริมเกษตรกรลาว การลงทุนภาคการเกษตรใน สปป.ลาว เป็นการลงทุนแบบ 2 + 3 คือ เรื่องที่ดินและแรงงานเป็นของเกษตรกร และเรื่องการลงทุน เทคโนโลยี และการตลาด เป็นของผู้ลงทุน เครื่องมือการตลาดอย่างหนึ่ง คือ การทำแบบมีพันธะสัญญา (Contract farming) กับเกษตรกร ซึ่งจะเป็นผลดีต่อเกษตรกรเนื่องจากมีตลาดรับซื้อที่แน่นอน ตามราคา ปริมาณ และคุณภาพสินค้าที่ตกลงกัน และทำให้ผู้ลงทุนมั่นใจว่าจะได้ผลผลิตในปริมาณที่ต้องการในเวลาที่กำหนดไว้ แต่การทำพันธะสัญญานั้น ไม่ใช่เรื่องง่ายที่จะทำได้สำเร็จโดยทันที เพราะเกษตรกรลาวส่วนใหญ่ เคยชินกับการทำการเกษตรแบบยังชีพ อิงธรรมชาติ ลงทุนน้อย เพื่อลดความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติ เกษตรกรลาวจึงสนใจการทำเกษตรแบบมีพันธะสัญญาจำนวนน้อยและไม่ปฏิบัติตามข้อตกลงอย่างจริงจัง ดังนั้นผู้ลงทุนต้องดำเนินการเป็นขั้นเป็นตอนทั้งฝึกอบรมในห้องเรียนและฝึกภาคปฏิบัติจริงในไร่นาก่อน จนเกษตรกรจำนวนมากพอ มีความมั่นใจว่ามีผลตอบแทนคุ้มค่าต่อการลงทุนและมีพื้นที่ปลูกจำนวนมากเพียงพอต่อความต้องการของโรงงาน จึงจะใช้ระบบพันธะสัญญาได้อย่างประสบความสำเร็จ ซึ่งการดำเนินงานดังกล่าวเป็นการกระทำกับผู้ลงทุนไม่น้อย ดังนั้นผู้ลงทุนต้องตระหนักในประเด็นนี้ด้วย นอกจากนี้ผู้ประกอบการที่จะไปลงทุนใน สปป.ลาว ต้องคำนึงถึงประเพณี วัฒนธรรมของประชาชนลาว นั่นคือ พิจารณาถึงประโยชน์ที่ได้จากการลงทุนนั้นตกกับเกษตรกรลาวอย่างแท้จริง รวมทั้งพิจารณาถึงทรัพยากรท้องถิ่นในพื้นที่ที่จะลงทุนด้วย

กล่าวโดยสรุป คือ ผลที่ได้จากการทำการเกษตรแบบมีพันธะสัญญา ที่นอกจากได้คุณภาพผลผลิตที่เป็นไปตามมาตรฐานที่นักลงทุนต้องการ รวมทั้งเป็นการช่วยยกระดับคุณภาพชีวิตของตัวเกษตรกร สปป.ลาวเองให้ดีขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อม เพราะเป็นการปฏิบัติภายใต้การควบคุม ดูแลการใช้ปัจจัยการผลิตที่เหมาะสม ส่งผลต่อการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นนโยบายหลักของรัฐบาล สปป.ลาว อยู่ขณะนี้

2) ทุน ผู้ลงทุนต้องมีเงินลงทุนของตนเองหรือมีแหล่งเงินทุนในไทยมากพอต่อการลงทุนสร้างโรงงาน และซื้อเครื่องจักร รวมทั้งเงินทุนหมุนเวียนเพื่อซื้อวัตถุดิบ จัดหาสินเชื่อให้เกษตรกร และค่าใช้จ่ายในการ

พัฒนาเกษตรกรซึ่งมีจำนวนมาก การที่จะไปหวังพึ่งเงินกู้ใน สปป.ลาว อาจจะเป็นไปได้น้อย เพราะกฎระเบียบยังไม่เอื้ออำนวย

3) การขนส่งในประเทศ เนื่องจากค่าขนส่งจากโรงงานก่อนข้างจะแพง ถ้าเป็นไปได้ ผู้ลงทุนควรจะมีรถบรรทุกเป็นของตนเอง ซึ่งจะเป็นการลงทุนที่คุ้มค่า เพราะจะทำให้ประหยัดค่าขนส่ง ดังนั้นผู้ที่ไปลงทุนจะต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายในการลงทุนด้านการขนส่งด้วย

4) คุณภาพสินค้า เนื่องจากผู้ซื้อในประเทศที่สามส่วนใหญ่ต้องการสินค้าที่มีคุณภาพ และมีกระบวนการรับรองที่เป็นสากล ซึ่งใน สปป.ลาว ยังขาดองค์กรที่ตรวจสอบรับรองที่เป็นที่ยอมรับของสากล ทำให้ผู้ลงทุนต้องมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงในการจ้างองค์กรสากลมาอบรมพัฒนาระบบคุณภาพ จนกระทั่งได้รับใบรับรอง เช่น GAP GMP HACCP ISO และ BRC เป็นต้น จึงจะสามารถส่งออกสินค้าไปประเทศที่ต้องการมาตรฐานสูงได้ ทั้งนี้ผู้ลงทุนจะต้องเตรียมการในเรื่องนี้ไว้ด้วย

5) การบริหารจัดการวัตถุดิบ การที่จะให้เกษตรกรลาวผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและมีปริมาณตามที่โรงงานต้องการจะต้องมีผู้ที่มีประสบการณ์ด้านการเกษตรเฉพาะด้าน ไปให้คำแนะนำเกษตรกรลาวอย่างใกล้ชิด โดยระยะแรกควรนำผู้ที่มีประสบการณ์ดังกล่าวไปจากประเทศไทย นอกจากนี้ควรคัดเลือกผู้นำในชุมชนที่เป็นแหล่งผลิตของโรงงาน เพื่อทำหน้าที่ส่งเสริมเกษตรกร และรวบรวมวัตถุดิบเข้าโรงงาน (หัวหน้าโคตัวหรือหัวจุด) ภายใต้การกำกับดูแลและพัฒนา จากเจ้าหน้าที่ของโรงงานอย่างใกล้ชิดจนกว่าหัวหน้าโคตัวจะสามารถทำหน้าที่ได้โดยลำพัง

6) การลงทุนด้านอื่น ๆ ที่เหมาะสมในสปป.ลาว การลงทุนด้านอื่นที่เหมาะสมได้แก่

6.1) การเลี้ยงสุกรเป็นการค้า เนื่องจากสุกรที่ผลิตในประเทศยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ ต้องนำเข้าจากเวียดนาม ประกอบกับจีนมีความต้องการนำเข้าสูงและให้สิทธิพิเศษ คือไม่เก็บภาษีสำหรับเนื้อสุกร และผลิตภัณฑ์ แต่ต้องมีการเลี้ยงได้มาตรฐานสากลขณะนี้ผู้ลงทุนจากจีนสนใจจะมาลงทุนด้านนี้อยู่

6.2) การเลี้ยงโคเนื้อ สปป.ลาว ยังคงมีพื้นที่ที่เหมาะสม ที่สามารถพัฒนาพื้นที่ดังกล่าวเป็นทุ่งหญ้าสำหรับเลี้ยงโคเนื้อพันธุ์ลูกผสมเพื่อผลิตเป็นเนื้อโคใช้บริโภคทั้งในประเทศและส่งไปยังกลุ่มประเทศอาเซียนและจีน

6.3) การเลี้ยงปลาในกระชัง สปป.ลาว มีพื้นที่แหล่งน้ำธรรมชาติจำนวนมาก ทั้งแหล่งน้ำที่เกิดจากเขื่อน แหล่งน้ำจากแม่น้ำสำคัญๆ ของประเทศ อาทิเช่นแม่น้ำโขง แม่น้ำอู และแม่น้ำงึม ซึ่งมีระยะทางถึง 1,898,448 และ 54 กิโลเมตร ตามลำดับ แหล่งน้ำดังกล่าวนี้สามารถพัฒนาเป็นพื้นที่สำหรับเลี้ยงปลาในกระชังได้เป็นอย่างดี ผลผลิตที่ได้สามารถผลิตเพื่อใช้บริโภคในประเทศรวมทั้งส่งออกไปจีนและยุโรป

6.4) การเลี้ยงสัตว์ป่าเชิงการค้า เนื่องจาก สปป.ลาว มีพื้นที่ป่าเสื่อมโทรม (ป่าเลา) จำนวนมากพอสมควร สามารถนำมาพัฒนาเป็นพื้นที่สำหรับเลี้ยงสัตว์ป่าเศรษฐกิจ เช่น กวาง หมูป่า เป็นต้น

6.5) การรวบรวมผลิตผลจากป่าธรรมชาติมาแปรรูป เนื่องจาก สปป.ลาว มีทรัพยากรธรรมชาติอุดมสมบูรณ์ การลงทุนโดยอาศัยทรัพยากรธรรมชาติเป็นพื้นฐาน (Natural Resource Based) จะมีความเหมาะสมเป็นอย่างยิ่ง เพราะจะลดต้นทุนการผลิตและสอดคล้องกับวิถีชีวิตของคนลาว แต่จะต้อง

ดำเนินการด้วยความระมัดระวัง โดยยังคงรักษาความสมดุลทางธรรมชาติให้คงอยู่อย่างยั่งยืนเกษตรกรมีความชำนาญในการเก็บผลผลิตจากป่าอยู่แล้ว เช่น ลูกชิด หน่อไม้ พืชสมุนไพรต่าง ๆ เป็นต้น ซึ่งผู้ลงทุนสามารถไปตั้งโรงงานเพื่อรวบรวมผลผลิตมาแปรรูปส่งออกได้ โดยปัจจุบัน สปป.ลาว ได้ส่งออกในรูปวัตถุดิบไปยังประเทศไทย จีน และเวียดนาม มีมูลค่าค่อนข้างสูง แต่ในการดำเนินการจัดการเพื่อเก็บผลผลิตจากป่าต้องไม่ทำลายทรัพยากรธรรมชาติ โดยให้ความรู้และฝึกอบรมชาวบ้านในการรวบรวมวัตถุดิบอย่างมีสมดุลและความยั่งยืน เช่น การกำหนดพื้นที่ การกำหนดปริมาณการเก็บ การปลูกทดแทน เป็นต้น

7) ข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติ นอกจากข้อแนะนำอื่นๆ ที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ในทางปฏิบัติผู้สนใจที่จะไปลงทุน ควรหาผู้ร่วมทุนที่เป็นคนลาว ที่มีศักยภาพ มีทัศนคติที่สอดคล้องกัน และเข้าใจภูมิหลังของผู้ร่วมทุนด้วย ซึ่งต้องใช้ระยะเวลาพอสมควร ถ้าเป็นคนที่เคยทำธุรกิจร่วมกันมาก่อนก็จะง่ายขึ้น นอกจากนี้ควรสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับเจ้าหน้าที่ของ สปป.ลาว ทุกระดับ ทั้งในส่วนกลางและท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทหน้าที่ต่างกัน ก็จะทำให้การติดต่อประสานงานได้สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมทั้งควรสร้างความเข้าใจที่ดีกับเกษตรกรและหัวหน้าชุมชน (นายบ้าน) หรือผู้ที่ชาวบ้านเคารพนับถือในพื้นที่ที่ไปลงทุนด้วย ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความมั่นใจให้กับเกษตรกรในการเข้าร่วมโครงการ นอกจากนี้ เพื่อให้การลงทุนประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนผู้ลงทุนจะต้องคำนึงถึงความรับผิดชอบต่อสังคม (Corporate Social Responsibility: CSR) ในพื้นที่ด้วย เพื่อให้ทุกฝ่ายได้รับประโยชน์ร่วมกัน (win-win) โดยไม่มุ่งหวังจะเอากำไรแต่เพียงฝ่ายเดียว

ที่ผ่านมาการลงทุนภาคเกษตรใน สปป.ลาว นักลงทุนส่วนหนึ่ง หลังจากที่ได้ไปลงทุนแล้วในระยะหนึ่งไม่ประสบความสำเร็จก็เลิกล้มเลิกกลางคันเพราะมีอุปสรรคและปัญหามาก เนื่องจากผู้ลงทุนคาดหวังว่าเมื่อสนับสนุนปัจจัยการผลิต เงินทุน และความรู้ให้เกษตรกรไปแล้วจะได้ผลผลิตตามที่ต้องการ ทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ ส่วนเกษตรกรคาดหวังว่าจะได้ผลผลิตตามคำแนะนำของผู้ลงทุน โดยเฉพาะเรื่องราคา แต่ไม่เป็นไปตามที่คาดหวังและเกิดการกล่าวหาซึ่งกันและกัน ว่าไม่จริงใจต่อกัน ซึ่งในเรื่องนี้สร้างความลำบากให้กับผู้ที่ลงทุนในภายหลัง ดังนั้น ผู้ลงทุนที่จะเข้าไปในอนาคตจะต้องให้ความสำคัญในการถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรอย่างจริงจังเป็นขั้นเป็นตอน โดยมีการฝึกปฏิบัติจริงในไร่นาตามที่ได้กล่าวแล้วในข้อ (1) ทั้งนี้ เพื่อให้เกษตรกรเห็นผลตอบแทนที่คุ้มค่า ทำให้เกษตรกรรายอื่นๆ สนใจเข้าร่วมโครงการเพิ่มขึ้นส่งผลให้โครงการประสบความสำเร็จ

ข้อเสนอแนะสำหรับภาครัฐของประเทศไทย

จากการศึกษาถึงโอกาสและข้อจำกัดการลงทุนในภาคเกษตรใน สปป.ลาว ของผู้ประกอบการไทย และวิเคราะห์ความเหมาะสมของสินค้าและรูปแบบในการลงทุนใน สปป.ลาว แสดงให้เห็นว่า สปป.ลาว เป็นประเทศที่มีความเหมาะสมทั้งในด้านพื้นที่ ความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิอากาศที่เหมาะสม ค่าจ้างแรงงานที่อยู่ในระดับต่ำ ตลอดจนถึงระบบการขนส่งที่สามารถเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย รวมถึงจีนที่เป็นตลาดขนาดใหญ่อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ สปป.ลาว ยังได้รับสิทธิทางภาษีศุลกากร จากกลุ่มประเทศที่พัฒนาแล้วในอัตรา 0% ดังนั้นเพื่อเพิ่มโอกาสในการเข้าไปลงทุนในภาคเกษตรของ ผู้ประกอบการไทยใน สปป.ลาว คณะวิจัยจึงขอมีข้อเสนอแนะในเชิงนโยบายต่อภาครัฐดังต่อไปนี้

1) ทูณ การลงทุนในต่างประเทศของนักลงทุนไทย ในบางครั้งรัฐบาลไทยอาจมีความเข้าใจที่ไม่ ถูกต้องโดยเข้าใจว่าการไปลงทุนต่างประเทศไม่เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติโดยรวมแต่จะเป็นประโยชน์ ส่วนตัวของผู้ประกอบการเท่านั้น ซึ่งความจริงแล้วการไปลงทุนในประเทศเพื่อนบ้านจะเกิดประโยชน์ ต่อส่วนรวมกับทั้งสองประเทศ โดยเฉพาะการลงทุนใน สปป.ลาว เมื่อเกษตรกรลาวมีรายได้เพิ่มขึ้น ก็จะสามารถนำรายได้มาจับจ่ายใช้สอยสินค้าไทยที่ส่งไปขายใน สปป.ลาว มากขึ้น ดังนั้น รัฐบาลไทยควรสนับสนุน และส่งเสริมผู้ประกอบการไทยโดยให้สิทธิพิเศษทั้งในเรื่องภาษี และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ รวมทั้งตั้งเป็น กองทุนสนับสนุนให้ผู้ประกอบการไทยกู้ยืมไปลงทุนต่างประเทศ โดยมีเงื่อนไขผ่อนปรน โดยเฉพาะหลัก ทรัพย์สินค้ำประกัน

2) การถ่ายทอดเทคโนโลยี รัฐบาลไทยควรจัดส่งผู้เชี่ยวชาญจากหน่วยงานราชการของไทย ไปถ่ายทอดความรู้ให้แก่เจ้าหน้าที่รัฐ เกี่ยวกับเทคโนโลยีการเกษตรสมัยใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ของผู้ประกอบการไทยใน สปป.ลาว เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของ สปป.ลาว ยังไม่มีประสบการณ์เพียงพอ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของสปป.ลาวจะได้ไปถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรอีกต่อหนึ่ง เป็นการแบ่งเบาภาระของ ผู้ลงทุนไทย และทำให้เกษตรกรลาว สามารถผลิตสินค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ และคุณภาพในปริมาณ เพียงพอ การดำเนินงานลักษณะดังกล่าวจะช่วยให้นักลงทุนไทยประสบความสำเร็จในการลงทุน สามารถ แข่งขันกับประเทศอื่นๆ ที่ลงทุนใน สปป.ลาว

3) คุณภาพสินค้า เนื่องจากหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านมาตรฐานสินค้าของ สปป.ลาว ยังไม่เป็นที่ยอมรับของสากลมากนัก รัฐบาลไทยควรสนับสนุนงบประมาณและบุคลากรที่เชี่ยวชาญ ทางมาตรฐานสินค้าไปถ่ายทอดให้กับเจ้าหน้าที่รัฐและบุคลากรของผู้ประกอบการไทยใน สปป.ลาว เพื่อพัฒนาระบบคุณภาพให้ได้มาตรฐานสากล รวมทั้งให้หน่วยงานที่สามารถรับรองตามมาตรฐานสากล ได้ไปตรวจและรับรองให้แก่ผู้ประกอบการไทยที่ไปลงทุนใน สปป.ลาว

ประโยชน์ที่ได้จากการพัฒนาด้านมาตรฐานสินค้าของ สปป.ลาว จะทำให้นักลงทุนจากไทยได้รับ ประโยชน์ กล่าวคือ สินค้าเกษตรที่ผลิตได้มีต้นทุนการตลาดต่ำลง สามารถแข่งขันกับจีนหรือเวียดนามได้ เพราะไม่ต้องจ่ายค่าบริการเกี่ยวกับการตรวจสอบและรับรองคุณภาพสินค้าให้กับองค์กร หรือสถาบัน ในการตรวจสอบและรับรองสินค้าจากต่างประเทศ หรือจัดจ้างไปจากประเทศไทยเอง

4) การขนส่งระหว่างประเทศ เนื่องจากผู้ประกอบการไทยส่วนหนึ่งที่ไปลงทุนใน สปป.ลาว จะผลิตสินค้าเพื่อส่งออกไปประเทศที่สาม โดยผ่านแดนไทยไปท่าเรือประเทศไทย ซึ่งค่าขนส่งค่อนข้างสูง เพราะใช้วิธีลากตู้คอนเทนเนอร์เปล่าบรรทุกสินค้าใน สปป.ลาว แล้วกลับมาลงท่าเรือที่ไทย รัฐบาลไทยควรช่วยเหลือและส่งเสริมให้รัฐบาล สปป.ลาว สร้างศูนย์พักและขนถ่ายตู้คอนเทนเนอร์ (Inland Container Depot: ICD) บริเวณชายแดนไทยใกล้สะพานมิตรภาพไทย ลาว แห่งที่ 1 (หนองคาย – นครหลวงเวียงจันทน์) เพื่อให้เกิดระบบการขนส่งสองทางทั้งขาไปและกลับ โดยขนส่งสินค้าจากประเทศที่สามที่ท่าเรือไทย หรือสินค้าจากจากไทยไปยัง สปป.ลาว และขากลับบรรทุกสินค้าจาก สปป.ลาว ไปยังท่าเรือของไทย นอกจากนี้รัฐบาลไทยควรให้ความช่วยเหลือและส่งเสริมรัฐบาล สปป.ลาว

เพื่อความคล่องตัวในการตรวจปล่อยสินค้าระหว่างไทยกับ สปป.ลาว รัฐบาลไทยควรเร่งรัดดำเนินการปรับปรุงกฎหมายให้เจ้าหน้าที่ไทยเข้าไปปฏิบัติงานใน สปป.ลาว และอนุญาตให้เจ้าหน้าที่ สปป.ลาว มาปฏิบัติงานในไทยในการตรวจปล่อยสินค้าตามระบบตรวจปล่อยสินค้าแบบเบ็ดเสร็จ (Single Window Inspection: SWI) เพียงครั้งเดียว ซึ่งจะเป็นการอำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าเป็นไปอย่างรวดเร็ว

4) การสนับสนุนจากภาครัฐ จากการสัมภาษณ์นักลงทุนประเทศอื่นๆ ที่มาลงทุนใน สปป.ลาว เช่น จีน เวียดนาม เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น พบว่าภาครัฐของประเทศเหล่านี้ ให้การสนับสนุนช่วยเหลือ นักลงทุนของประเทศตนเองอย่างจริงจัง เช่น ส่งเจ้าหน้าที่ของรัฐระดับสูงเข้าช่วยเจรจาขอความร่วมมือ หรือขออำนวยความสะดวก ตลอดจนแก้ปัญหาที่นักลงทุนประสบต่างๆ เช่น กรณีสัมปทานที่ดิน เกิดปัญหาในการถือครองก็จะเข้ามาช่วยเจรจา ติดตามอย่างใกล้ชิด และมีกองทุนสำหรับให้ผู้ลงทุนกู้ยืมในระยะยาว ดอกเบี้ยต่ำ หรือกองทุนให้เปล่าบางส่วน สำหรับการลงทุนในต่างประเทศ ดังนั้น รัฐบาลไทยควรพิจารณาในประเด็นนี้ด้วย

ส่วนที่ 8:

หลักการสำหรับการลงทุน⁴

ในภาคการเกษตรอย่างมีความรับผิดชอบ
ที่ให้ความเคารพต่อสิทธิ วิถี การดำรงชีวิตและทรัพยากร

การเคารพสิทธิในที่ดินและทรัพยากร

หลักการที่ 1 : การให้การยอมรับและเคารพในสิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง การให้ความเคารพต่อสิทธิในการเป็นเจ้าของหรือการใช้ประโยชน์ในที่ดินไม่ว่าจะด้วยกฎหมายหรือธรรมเนียมปฏิบัติ ด้วยสิทธิขั้นพื้นฐานหรือขั้นทุติยภูมิอย่างเป็นทางการหรือไม่เป็นทางการ จะแบบกลุ่มหรือแบบบุคคลมีความจำเป็นที่จะต้องมี (1) การจำแนกสิทธิในการถือครอง (2) การยอมรับทางกฎหมายในสิทธิและการให้ประโยชน์รวมทั้งให้อำนาจในการกำหนดแนวที่ดิน การจดทะเบียนและการลงบันทึก (3) การเจรจากับเจ้าของหรือผู้ใช้ประโยชน์จากที่ดินโดยพื้นฐานของการให้อิสระในการเลือกและเข้าถึงข้อมูลอย่างครบถ้วน ทั้งนี้เพื่อจำแนกประเภทของสิทธิที่ถ่ายโอนและกฎระเบียบวิธีการปฏิบัติต่างๆ ที่จะต้องดำเนินการ (4) การชำระเงินเพื่อสิทธิที่ได้รับมาเป็นธรรมและตรงต่อเวลา (5) ช่องทางอิสระในการแก้ปัญหาความขัดแย้งหรือความไม่พอใจ

การลงทุนจำนวนมากที่มีความต้องการเข้าถึงที่ดินขนาดใหญ่จะให้ความสนใจในพื้นที่ที่ผู้คนภายนอกมองว่าเป็นพื้นที่รกร้างว่างเปล่าหรือสามารถใช้ประโยชน์ได้น้อย แต่ในความเป็นจริงแล้วมีพื้นที่เพียงส่วนน้อยที่ไม่ได้ถูกรอครอบครองหรือไม่มีใครอ้างสิทธิ และบ่อยครั้งที่ที่ดินว่างเปล่าเหล่านั้นเป็นที่ดินที่มีผู้ใช้ประโยชน์ในระยะยาว หรือมีการเข้าถึงและการบริหารจัดการตามธรรมเนียมปฏิบัติอยู่ ความล้มเหลวในการยอมรับสิทธิดังกล่าวรวมถึงสิทธิในขั้นทุติยภูมิ จะส่งผลให้ชุมชนท้องถิ่นถูกกีดกันออกจากทรัพยากรสำคัญที่เป็นแหล่งที่มาของความมั่นคงและวิถีชีวิตที่พวกเขาพึ่งพาอยู่ นอกจากนี้ที่ดินที่ถูกละทิ้งเนื่องจากการย้ายถิ่นฐานของชาวบ้าน และที่ดินที่ถูกควรจะถูกใช้ประโยชน์จากชุมชนท้องถิ่นที่จะส่งผลให้เกิดปัญหาอื่นๆ ตามมามากมาย ดังนั้นความพยายามที่จะให้นักลงทุนเข้าไปใช้ประโยชน์จากที่ดินจะต้องไม่ทำลายโอกาสในการหารายได้ทั้งในปัจจุบันหรือในอนาคตของชุมชนท้องถิ่น การยอมรับสิทธิในที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้อง รวมถึงการยอมรับในอำนาจการตัดสินใจในการใช้ประโยชน์จากที่ดินจะเป็นการให้อำนาจแก่ชุมชนท้องถิ่นในการเจรจาต่อรองกับนักลงทุน เราจึงต้องมองว่าการยอมรับสิทธิ

⁴ สำนักเลขาธิการ UNCTAD และ World Bank Group

ดังกล่าวของชุมชนท้องถิ่นเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นที่จะต้องส่งเสริมให้เกิดขึ้น ทั้งนี้ต้องให้ความใส่ใจเป็นพิเศษ กับสิทธิของกลุ่มคนที่มักถูกละเลยในอดีต ได้แก่ คนเลี้ยงสัตว์ ผู้หญิง และกลุ่มคนพื้นเมือง โดยจะส่งเสริม ให้กลุ่มคนเหล่านี้ได้รับประโยชน์ที่เป็นธรรมและเท่าเทียม

การสร้างความมั่นคงทางอาหาร

หลักการที่ 2 การลงทุนที่ไม่เป็นภัยแต่จะส่งเสริมให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร

เมื่อใดที่องค์ประกอบของความมั่นคงทางอาหาร อันได้แก่ การมีอาหารเพียงพอ (Availability) การเข้าถึงอาหาร (Access) การใช้ประโยชน์ (utilization) หรือการมีเสถียรภาพ (Stability) มีความเสี่ยงที่จะได้รับผลกระทบเชิงลบจากการลงทุน ผู้กำหนดนโยบายควรเตรียมรับมือสำหรับชุมชนท้องถิ่นหรือประชาชนที่อาจได้รับผลกระทบโดยตรงดังนี้ (1) ให้ความมั่นใจว่าจะสามารถเข้าถึงอาหารได้ตลอดเวลา (2) ขยายโอกาสในการมีส่วนร่วมของบุคคลภายนอกและการจ้างงานนอกไร่นา เพื่ออนุรักษ์วิถีการดำรงชีวิตและช่วยเพิ่มรายได้ (3) นำความชอบทางอาหารมาเป็นข้อพิจารณาในการเลือกปลูกอาหารในกรณี ที่สัดส่วนของการปลูกอาหารมีการเปลี่ยนแปลง (4) ใช้กลยุทธ์ต่างๆ ในการลดปัญหาความไม่แน่นอนของการมีอาหาร นอกจากนี้หากโครงการลงทุนมีขนาดใหญ่พอที่จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงทางอาหาร ในระดับชาติการออกแบบและการอนุมัติโครงการดังกล่าว ก็ควรที่จะพิจารณาถึงองค์ประกอบทั้งสี่ด้านข้างต้นในภาพรวมด้วย

การสร้างความโปร่งใส ธรรมาภิบาล และสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม

หลักการที่ 3 กระบวนการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนในภาคเกษตรจะต้องโปร่งใสถูกควบคุม รวมถึงได้รับความเชื่อถือ จากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องภายใต้สภาพแวดล้อมทางธุรกิจ กฎหมาย และกฎระเบียบข้อบังคับต่างๆ ที่เหมาะสม

การขาดความโปร่งใสจะทำให้เกิดความไม่ไว้วางใจและทำให้ผู้เกี่ยวข้องสูญเสียโอกาสในการแก้ปัญหาขนาดเล็กซึ่งอาจจะช่วยลดต้นทุนทางธุรกรรมให้กับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะได้รับประโยชน์ต่อทั้งประเทศเจ้าบ้านและนักลงทุน อันเป็นผลมาจากการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ ความชัดเจนในกฎระเบียบด้านการส่งเสริมการลงทุนรวมถึงแนวทางในการนำกฎเหล่านี้มาประยุกต์ใช้ จะทำให้ประเทศเจ้าบ้านสามารถดึงดูดการลงทุนที่มีลักษณะเป็นการพัฒนาระยะยาวได้ เพื่อสร้างสิ่งแวดล้อม นโยบาย กฎหมายและกฎระเบียบที่เหมาะสมต่อการสร้างบรรยากาศการลงทุนที่ดี ควรมีการสร้างบรรทัดฐาน เพื่อใช้เปรียบเทียบกับแนวปฏิบัติที่เป็นเลิศในระดับโลก และผลักดันให้สถาบันที่รับผิดชอบเรื่องการนำ มาปฏิบัติจริงมีสถานะที่แข็งแกร่งขึ้น โดยดำเนินการ ดังนี้ (1) ทำให้เกิดความมั่นใจว่าข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ถูกเผยแพร่ไปสู่สาธารณะ เช่น ศักยภาพและความเป็นอยู่ของที่ดินลักษณะของการลงทุนที่เป็นไปได้ และการไหลเวียนของทรัพยากรหรือรายได้จากภาษีอากร (2) การพัฒนาความสามารถของสถาบันในการจัดการเลือกการลงทุน การโอนที่ดินและแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาล และจัดการอย่าง

โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ (3) สร้างความมั่นใจว่าจะมีระบบการควบคุมอิสระที่จะกำกับดูแลให้มีการพัฒนาบรรยากาศที่ดีในการลงทุนต่อไป

การหารือและมีส่วนร่วม

หลักการที่ 4 มีการหารือกับทุกภาคส่วนถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น และผลการหารือจะต้องได้รับการบันทึกและนำมาบังคับใช้

เพื่อให้เกิดความยั่งยืนของการลงทุนในภาคการเกษตร การลงทุนจะต้องถูกออกแบบในลักษณะที่มีส่วนร่วมและมีความสอดคล้องกับวิสัยทัศน์ในการพัฒนาประชาชนในท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ประเทศที่มีข้อกำหนดให้ต้องหารือกับชุมชนท้องถิ่นก่อนการอนุมัติโครงการทุกครั้ง แต่ผลที่ได้มักถูกจำกัดด้วยปัญหาการขาดความชัดเจนในกระบวนการ ลักษณะและการบันทึกผลการหารือและแนวทางในการบังคับให้ปฏิบัติตามข้อตกลงที่ได้รับจากการประชุม ดังนั้นเพื่อให้กระบวนการหารือมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นจะต้องปฏิบัติ ดังนี้ (1) ทำให้เกิดความชัดเจนในความต้องการในกระบวนการ ปฏิบัติและการนิยามที่เกี่ยวข้องกับผู้ที่มีส่วนได้เสียในท้องถิ่นและองค์กรประชุมสำหรับการประชุมท้องถิ่น (2) มีการบันทึกและลงนามร่วมกันในเนื้อหาของข้อตกลงที่ได้จากการประชุม และ (3) กำหนดแนวทางในการบังคับใช้และบทลงโทษสำหรับผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อตกลง

การลงทุนในวิสาหกิจการเกษตรอย่างมีความรับผิดชอบ

หลักการที่ 5 นักลงทุนจะต้องให้ความมั่นใจว่าโครงการต่างๆ จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมาย สะท้อนให้เห็นถึงแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในอุตสาหกรรมนั้นๆ มีความคุ้มค่าทางเศรษฐกิจ และทำให้เกิดค่านิยมร่วมอย่างยั่งยืน

ฐานะที่เป็นผู้มีส่วนได้เสียสำคัญในประเด็นที่มีความอ่อนไหว นักลงทุนจะต้องมีความรับผิดชอบต่อเป็นพิเศษในการออกแบบและดำเนินโครงการอย่างมีมาตรฐานสูง ความสามารถเชิงเศรษฐกิจ ซึ่งขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางเทคนิคต่างๆ เป็นปัจจัยพื้นฐานของการสร้างผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องซึ่งจะสามารถกระจายไปยังภาคส่วนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องได้ ดังนั้นการประเมินความสามารถทางเศรษฐกิจและการดำเนินการเพื่อพัฒนาความสามารถทางเศรษฐกิจ จึงเป็นสิ่งที่ภาคส่วนต่างๆ ต้องให้ความสำคัญไม่เฉพาะแต่นักลงทุนเอกชนเท่านั้น อนึ่ง เมื่อใดก็ตามที่ทรัพยากรที่ได้รับผลกระทบเป็นของสาธารณะหรือแม้แต่ในกรณีที่ทรัพยากรสินสาธารณะอื่นๆ ถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการจูงใจนักลงทุน อาทิ การลดภาษี การให้ใช้โครงสร้างพื้นฐานโดยไม่ต้องจ่ายเงิน หน่วยงานภาครัฐมีหน้าที่ต้องวิเคราะห์ด้วยความระมัดระวังถึงความเป็นไปได้และประโยชน์ของประเทศผู้รับการลงทุน ชุมชนท้องถิ่น และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องจะได้รับ หน่วยงานระดับประเทศหรือระดับภูมิภาคจะต้องช่วยหน่วยงานท้องถิ่นระดับรัฐ จังหวัดหรือเทศบาลซึ่งอาจขาดความสามารถในการตรวจสอบโครงการขนาดใหญ่ที่ถูกเสนอขึ้นในท้องถิ่นของตน

นอกจากนี้ยังมีความจำเป็นในการรวมโครงการต่าง ๆ เหล่านี้เข้ากับกลยุทธ์ด้านอาหารและการพัฒนาในภาพรวมด้วย

นอกจากนี้ ในการวิเคราะห์โครงการและการสอบทานธุรกิจ นักลงทุนต้องปฏิบัติตามนี้ (1) ปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบและนโยบายต่างๆ ที่มีผลบังคับใช้ในประเทศเจ้าบ้าน รวมถึงอนุสัญญาและสนธิสัญญาระหว่างประเทศต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง (2) ปฏิบัติตามแนวทางที่ปฏิบัติที่เป็นเลิศของโลกในด้านความโปร่งใส ความรับผิดชอบต่อหน้าที่และต่อองค์กรในประเด็นที่มีความอ่อนไหว (3) นอกจากความพยายามในการเพิ่มมูลค่าของผู้ถือหุ้นแล้ว จะต้องสร้างประโยชน์อย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรมต่อพื้นที่ของโครงการ รวมถึงชุมชนที่ได้รับผลกระทบ และประเทศเจ้าบ้านด้วย

ความยั่งยืนทางสังคม

หลักการที่ 6 การลงทุนที่ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงบวกต่อสังคม และการกระจายรายได้โดยไม่เพิ่มความผันผวน

โครงการที่มีความสามารถเชิงเศรษฐกิจและมีความยั่งยืนอาจส่งผลกระทบทางสังคมที่ไม่พึงประสงค์ อาทิ การเคลื่อนย้ายคนโดยไม่ได้รับเงินตอบแทน หรือผลประโยชน์ที่ให้ความสำคัญกับกลุ่มผู้มีสิทธิพิเศษ แต่กลับไม่ตกถึงกลุ่มผู้ด้อยโอกาส ความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในการบริบทเชิงวัฒนธรรม แหล่งที่มาของความเสียหาย โอกาสการเกิดความขัดแย้ง วิธีการดำรงชีวิตและกลยุทธ์ในด้านความมั่นคงทางอาหาร จะสามารถช่วยชี้ให้เห็นถึงทางเลือกในการออกแบบที่จะช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มประโยชน์สูงสุดแก่โครงการ

ท่ามกลางปัจจัยอื่นๆ ความยั่งยืนทางสังคมจะยกระดับขึ้นได้หาก (1) มีการระบุถึงประเด็นทางด้านสังคมและความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องในระหว่างการเตรียมโครงการ และกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว (2) ให้ความสนใจต่อกลุ่มผู้ด้อยโอกาสและผู้หญิง (3) แผนการลงทุนก่อให้เกิดการจ้างงานในท้องถิ่น รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยี และการจัดสรรสินค้าและบริการสาธารณะในทางตรงและทางอ้อม อาทิ ระบบภาษี

ความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม

หลักการที่ 7 ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมของโครงการจะต้องถูกวัดเป็นปริมาณได้ รวมทั้งมาตรการที่ถูกนำมาใช้เพื่อที่จะส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างยั่งยืน ในขณะเดียวกันก็ลดความเสี่ยงหรือความสำคัญที่เกิดจากผลกระทบเชิงลบพร้อมกับบรรเทาผลกระทบที่เกิดขึ้น

ระดับและระยะเวลาของการเกิดผลกระทบทางลบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมักจะอยู่นอกเหนือขอบเขตและชีวิตของโครงการลงทุน จึงทำให้นักลงทุนขาดแรงจูงใจในการนำผลกระทบเหล่านั้นมาเป็นปัจจัยในการพิจารณา ดังนั้น กฎระเบียบต่างๆ ในระดับที่เกี่ยวข้อง (ระดับท้องถิ่น ระดับประเทศและระดับโลก) จึงเป็นสิ่งที่ควรกระทำ โดยกฎระเบียบดังกล่าวมีความจำเป็นต้องคำนึงถึงผลกระทบ

ในระยะใกล้ของที่ตั้งโครงการ เช่น ผลกระทบต่อลุ่มน้ำ หรือการเคลื่อนย้ายทางสังคมที่มีผลมาจากโครงการ ซึ่งเหตุของการตัดไม้ทำลายป่า ทั้งนี้ ความสามารถในการกำกับดูแลเป็นสิ่งสำคัญมาก เพื่อป้องกันไม่ให้นักลงทุนเพิกเฉยต่อการปฏิบัติตามข้อตกลง หรือในกรณีที่มีผลกระทบดังกล่าว อาจเกิดขึ้นในภายหลัง

นักลงทุนและรัฐบาลมีความจำเป็นต้องร่วมมือเพื่อ (1) จัดทำการวิเคราะห์ผลกระทบทางสิ่งแวดล้อมอย่างอิสระ เพื่อระบุถึงความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นต่อสินค้าสาธารณะ เช่น ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือป่า โดยจะต้องจัดทำขึ้นก่อนการอนุมัติโครงการ (2) ให้สิทธิพิเศษในการใช้ประโยชน์จากของเสีย หรือการเพิ่มความสามารถในการผลิตต่อทรัพยากรที่ใช้แล้ว (3) เลือกกระบวนการผลิตที่เหมาะสมที่สุด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ในขณะเดียวกันก็อนุรักษ์การมีอยู่ของทรัพยากรในอนาคต (4) ปฏิบัติตามวิธีปฏิบัติที่ดีในด้านสิ่งแวดล้อมในการเกษตร การประมวลผล และการผลิต (5) ส่งเสริมการบริการทางระบบนิเวศที่น่าพึงพอใจ (6) พิจารณาถึงผลกระทบเชิงลบ โดยการวางแผนการบริหารสิ่งแวดล้อมที่มีการควบคุมอย่างสม่ำเสมอ พร้อมกับการให้ค่าชดเชยอย่างเหมาะสม

HP

ส่วนที่ 9:

ตัวอย่างคำร้อง ขอลงทุนใน สปป.ลาว

ກະຊວງແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ
ກົມສົ່ງເສີມການລົງທຶນ
Ministry of Planning and Investment
Investment Promotion Department

ຄໍາຮ້ອງຂໍລົງທຶນ
ຢູ່ ສ.ປ.ປ.ລາວ

Unified Investment Application Form
in Lao P.D.R.

ຄຳແນະນຳ

(Instruction for filling out Investment Application Form)

- ກະລຸນາປະກອບຄຳຮ້ອງຂໍລົງທຶນໃຫ້ຄົບຖ້ວນ ແລະ ຖືກຕ້ອງ
(Please read every question carefully and answer correctly, to the best of your knowledge and legibly (Print or block letters))
- ຖ້າຫາກຊ່ອງຫວ່າງບ່ອນປະກອບຄຳຮ້ອງບໍ່ພໍ ໃຫ້ເຮັດເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ ຄັດຕິດມາພ້ອມ (If the space provided for your answer is not sufficient, please use separate sheets and attach)
- ລະບຸເປັນສະກຸນເງິນ US\$ (ໂດລາສະຫະລັດ) ໃນການຊຽນຄຳຮ້ອງ
(Please use US dollars as a reference)
- ຖ້າຫາກມີເອກະສານອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ກະລຸນາຄັດຕິດມາພ້ອມດ້ວຍ
(Please attach any document(s) that you think is (are) relevant)
- ເພື່ອຄວາມກະຈ່າງແຈ້ງ ກະລຸນາຕິດຕໍ່ໂດຍກົງ (For more information please contact us): ໂທ (by phone): (856 - 21) 219568, 222690, ແລະ (and) 215636 ຫຼື (or) ແຟັກ (by fax): (856 - 21) 215491.
- ຈຳນວນຄຳຮ້ອງທີ່ຕ້ອງຍື່ນ ຕໍ່ກົມສົ່ງເສີມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ຈຳນວນ 8 ຊຸດ. (Please submit 8 copies of your application form)
- ເກັບສຳເນົາຄຳຮ້ອງຂໍລົງທຶນ ແລະ ໃບຮັບຄຳຮ້ອງຢ່າງລະ 1 ສະບັບ ໄວ້ ເປັນຫຼັກຖານ. (An extra copy of your application form should be kept for your reference)

ຂ້າພະເຈົ້າຂໍຕາງໜ້າໃຫ້ບັນດາຊາຮຸ້ນ ຂໍຢືນຮູ້ຮ່ອງຊ່ອງລົງທຶນ ມາຍັງທ່ານເພື່ອພິຈາລະນາອະນຸມັດ
ໃບອະນຸຍາດລົງທຶນດັ່ງລຸ່ມນີ້:

On behalf of all shareholders I apply this application form for your
consideration for the following approvals

1. ໃບອະນຸຍາດລົງທຶນ
Investment License
2. ໃບທະບຽນວິສາຫະກິດ
Enterprise Registration
3. ໃບທະບຽນອາກອນ
Tax Registration

ຂໍ້ມູນລາຍລະອຽດແມ່ນໄດ້ລະບຸໄວ້ດັ່ງລຸ່ມນີ້

The particular required information are provided as below

ພາກ ກ ຂໍ້ມູນທີ່ສຳຄັນ (Part A Essential Information)

I. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບນັກລົງທຶນ/ຜູ້ສະໝັກ

(Information concerning investors / Applicants)

- a. ຊື່.....ນາມສະກຸນ.....
First NameLast Name.....
- b. ວັນເດືອນປີເກີດ.....ສະຖານທີ່ເກີດ.....
Date of birthPlace of birth
- c. ສັນຊາດ.....ອາຊີບ.....
Nationality Occupation
- d. ທີ່ຢູ່ບ້ານ.....
Home Address
- e. ໜັງສືຜ່ານແດນເລກທີ.....ອອກໃຫ້ວັນທີ.....
Passport No.....Date of Issued
- f. ອອກໃຫ້ທີ່.....ວັນທີໝົດອາຍຸ.....
Place of Issued.....Valid Until.....

II. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບໍລິສັດ ທີ່ຈະສ້າງຕັ້ງ (Information concerning the
company to be established)

2.1. ມີສີ່ຮູບການວິສາຫະກິດ; 3 ຮູບແບບວິສາຫະກິດ ແລະ 2 ປະເພດຮຸ້ນສ່ວນ ແລະ 2 ປະເພດ ບໍລິສັດ (There are 4 types of enterprise; 3 forms of Enterprise and 2 Kinds of partnership and 2 Kinds of Company).

2.1.1. ປະເພດວິສາຫະກິດ (Type of Enterprise):

- ວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ (Private Enterprise)
- ລັດວິສາຫະກິດ (State Enterprise)
- ວິສາຫະກິດປະສົມ (Joint Venture Enterprise)
- ວິສາຫະກິດລວມໝູ່ (Cooperative Enterprise)

2.1.2. ຮູບແບບວິສາຫະກິດ (Forms of Enterprise)

- ວິສາຫະກິດສ່ວນບຸກຄົນ (Individual Enterprise)
- ວິສາຫະກິດຮຸ້ນສ່ວນ (Partnership Enterprise)
- ບໍລິສັດ (Company)

2.1.3. ປະເພດຂອງວິສາຫະກິດຮຸ້ນສ່ວນ (Kinds of Partnership)

- ວິສາຫະກິດຮຸ້ນສ່ວນແບບສາມັນ (Ordinary Partnership)
- ບໍລິສັດຈຳກັດ (Limited Company)

2.1.4. ປະເພດບໍລິສັດ:

- ບໍລິສັດຈຳກັດ (Limited Company)
- ບໍລິສັດມະຫາຊົນ (Public Company)

2.2. ທຶນທັງໝົດ (Total Capital)

ທຶນທັງໝົດ(Total Capital):.....\$

– ທຶນໝູນວຽນ(Working Capital):.....\$

– ທຶນຄົງທີ່(Fixed Capital):.....\$

2.3. ທຶນຈົດທະບຽນ (Registered Capital)

ທຶນຈົດທະບຽນ (Registered Capital):\$

(ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 30 % ຂອງທຶນທັງໝົດ No less than 30% of the total capital)

ຊັບສິນຄົງທີ່ (Fixed Assets):.....\$

ຊັບສິນໝູນວຽນ (Current Asset):\$

III. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສິນສິນຂອງບໍລິສັດ

Information concerning the company's assets

ເລກທີ No	ຊັບສິນ Assets	ຈຳນວນ Unit	ຈຳນວນເງິນ Amount
1	<u>ຊັບສິນຄົງທີ່ (Fixed Assets)</u> - ໂຮງງານ (Plant) - ຕຶກອາຄານ (Building) - ພາຫະນະ (Vehicles) - ອຸປະກອນ (Equipment) - ຊັບສິນອື່ນໆ (Others)		
2	<u>ຊັບສິນໝູນວຽນ (Current Assets)</u> - ເງິນສົດ (Cash) - ໜີ້ຕ້ອງຮັບ (Account Receivable) - ອື່ນໆ (Others)		
	TOTAL		

IV. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບໍລິສັດທີ່ຈະສ້າງຕັ້ງ

Information concerning the company to be established

A. ຊື່ຂອງບໍລິສັດທີ່ຈະສ້າງຕັ້ງ (Proposed name of the company to be incorporated)

ເປັນພາສາລາວ

(In Lao language):

ເປັນພາສາອັງກິດ/ພາສາຝຣັ່ງ

(In English/French):

B. ຂະແໜງທຸລະກິດ (Business Sector)

☐ ທຸລະກິດດ້ານກະສິກໍາ (Agri-business)	☐ ການຜະລິດ (Manufacturing)
☐ ພະລັງງານ (Energy)	☐ ບໍ່ແຮ່ (Mining)
☐ ທ່ອງທ່ຽວ (Tourism)	☐ ໂຮງແຮມ (Hotel)
☐ ການຂົນສົ່ງ (Transportation)	☐ ໂທລະຄົມ (Telecom)
☐ ການກໍ່ສ້າງ (Construction)	☐ ການຄ້າ (Trading)
☐ ທີ່ປຶກສາ (Consultancy)	☐ ການບໍລິການ (Services)

ລາຍລະອຽດຂອງກິດຈະການ (Descriptions of Business Activities)

C. ຫຼັກການການບັນຊີທີ່ຈະນຳໃຊ້

The Accounting Principle to be Applied

☐ ແບບທຳມະດາ (Conventional) ☐ ແບບຂະຫຍາຍຕົວ (Extended)

D. ສະຖານທີ່ຕັ້ງບ່ອນທີ່ບໍລິສັດຈະສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນ

The proposed location where the company is to be established

ສຳນັກງານໃຫຍ່ (Head office):

ແຂວງ (Province) ເມືອງ (District)
ບ້ານ (Village) ໜ່ວຍ (Unit)
ເຮືອນເລກທີ (House No) ຖະໜົນ (Road/Street)
ໂທລະສັບ (Phone No) ແຟັກ (Fax No)
ອີເມລ (E-mail)

ສຳນັກງານສາຂາ Branch office (ຖ້າມີ/ If any):

ແຂວງ (Province) ເມືອງ (District)
ບ້ານ (Village) ໜ່ວຍ (Unit)
ເຮືອນເລກທີ (House No) ຖະໜົນ (Road/Street)
ໂທລະສັບ (Phone No) ແຟັກ (Fax No)
ອີເມລ (Email)

ທີ່ຕັ້ງ / ສະຖານທີ່ທຳການຜະລິດ (Production site):

ແຂວງ (Province) ເມືອງ (District)
ບ້ານ (Village) ໜ່ວຍ (Unit)
ເຮືອນເລກທີ (House No) ຖະໜົນ (Road/Street)
ໂທລະສັບ (Phone No) ແຟັກ (Fax No)
ອີເມລ (Email)

ສາງສິນຄ້າ/ສະຖານທີ່ເກັບມ້ຽນ ຫຼື ຮັກສາສິນຄ້າ

(Warehouse/stock if different from production site):

ແຂວງ (Province) ເມືອງ (District)
ບ້ານ (Village) ໜ່ວຍ (Unit)
ເຮືອນເລກທີ (House No) ຖະໜົນ (Road/Street)

ໂທລະສັບ (Phone No). ແຟັກ (Fax No).
 ອີເມວ (Email)

E. ຊື່ຂອງບຸກຄົນທີ່ຈະສະແດງຢູ່ໃນໂປອະນຸຍາດລົງທຶນ
 Names of Persons to be Appeared on an Investment License

ນັກລົງທຶນພາຍໃນ (Domestic investors)

ລ/ດ No	ຊື່ Name	ສັນຊາດ Nationality	% ຂອງທຶນ % of Equity
1			
2			
3			
4			

ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດ (Foreign investors)

ລ/ດ No	ຊື່ Name	ສັນຊາດ Nationality	% ຂອງທຶນ % of Equity
1			
2			
3			
4			

V. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບັນດາຜູ້ຖືຮຸ້ນ

Information concerning the shareholders

A. ຜູ້ລົງທຶນພາຍໃນ (Domestic investors)

ລ/ດ No	ຊື່ Name	ສັນຊາດ Nationality	ຈຳນວນຮຸ້ນ Number of share	ມູນຄ່າ Value	% ຂອງທຶນ % of Equity
1					
2					
3					
4					
5					
6					

B. ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດ (Foreign investors)

ລ/ດ No	ຊື່ Name	ສັນຊາດ Nationality	ຈຳນວນຮຸ້ນ Number of share	ມູນຄ່າ Value	% ຂອງທຶນ % of Equity
1					

ໂທລະສັບ (Phone No). ແຟັກ (Fax No).
 ອີເມລ (Email)

E. ຊື່ຂອງບຸກຄົນທີ່ຈະສະແດງຢູ່ໃນໃບອະນຸຍາດລົງທຶນ
 Names of Persons to be Appeared on an Investment License

ນັກລົງທຶນພາຍໃນ (Domestic investors)

ລ/ດ No	ຊື່ Name	ສັນຊາດ Nationality	% ຂອງທຶນ % of Equity
1			
2			
3			
4			

ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດ (Foreign investors)

ລ/ດ No	ຊື່ Name	ສັນຊາດ Nationality	% ຂອງທຶນ % of Equity
1			
2			
3			
4			

V. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບບັນດາຜູ້ຖືຮຸ້ນ

Information concerning the shareholders

A. ຜູ້ລົງທຶນພາຍໃນ (Domestic investors)

ລ/ດ No	ຊື່ Name	ສັນຊາດ Nationality	ຈຳນວນຮຸ້ນ Number of share	ມູນຄ່າ Value	% ຂອງທຶນ % of Equity
1					
2					
3					
4					
5					
6					

B. ຜູ້ລົງທຶນຕ່າງປະເທດ (Foreign investors)

ລ/ດ No	ຊື່ Name	ສັນຊາດ Nationality	ຈຳນວນຮຸ້ນ Number of share	ມູນຄ່າ Value	% ຂອງທຶນ % of Equity
1					

2					
3					
4					
5					

VI. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບ ການຈັດຕັ້ງຄະນະບໍລິຫານ
Information concerning the Management

A. ຄະນະບໍລິຫານ (Management)

ລ/ດ No	ຊື່ Name	ສັນຊາດ Nationality	ຕຳແໜ່ງ Title	ຄວາມຮັບຜິດຊອບ Responsibility
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				

B. ຄວາມຕ້ອງການແຮງງານ/ ບຸກຄະລາກອນ (Manpower Requirement)

ລ/ດ No	ປະເພດ Category	ພາຍໃນ Local	ຕ່າງປະເທດ Foreigner	ລວມ Total	ໝາຍເຫດ Remarks
1	ພະນັກງານບໍລິຫານ Management Personnel				
2	ພະນັກງານຫ້ອງການ/ຜູ້ຊ່ວຍວຽກ Office Staff/Clerical				
3	ວິສະວະກອນ/ວິຊາການ Engineers/Technicians				
4	ກຳມະກອນ Workers				
5	ອື່ນໆ... Others (Please specify)...				
ລວມທັງໝົດ Grand Total					

C. ແຜນຝຶກອົບຮົມພະນັກງານພາຍໃນ
Training Plan for Local Staff

- ☐ ຝຶກອົບຮົມຢູ່ພາຍໃນ (Domestic Training)

- ຝຶກອົບຮົມຢູ່ສະຖານທີ່ເຮັດວຽກ (On the Job Training)
- ຝຶກອົບຮົມຢູ່ຕ່າງປະເທດ (Overseas Training)
- ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການສຶກສາ (Educational Supports)
- ອື່ນໆ (Others)...

VII. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບແຜນການລົງທຶນ

Information Concerning the Investment Plans

A. ໄບສະຫຼັບຊັບສິນ (Performa Balance Sheet as of 01/01/20... (in USD)

	ຊັບສິນ Assets:			ໜີ້ສິນ ແລະ ທຶນ Liabilities & Shareholders Equity:	
1	ຊັບສິນໝູນວຽນ Current Assets:		1	ໜີ້ສິນໝູນວຽນ Current Liabilities	
	ເງິນສົດ Cash			ໜີ້ສິນໄລຍະສັ້ນ Short Term Loan	
	ໜີ້ຕ້ອງຮັບ Account Receivable			ໜີ້ຕ້ອງສົ່ງ Account Payable	
	ເຄື່ອງໃບສາງ Inventories			ໜີ້ສິນໝູນວຽນອື່ນໆ Other Current Liabilities	
	ຊັບສິນໝູນວຽນອື່ນໆ Other Current Assets				
2	ຊັບສິນບັດຄົງທີ່ Fixed Assets:		2	ໜີ້ສິນໄລຍະຍາວ Long Term Debt	
	ໂຮງຈັກ, ໂຮງງານ Plant/ Factory				
	ຕຶກອາຄານ Building		3	ທຶນຂອງຜູ້ລົງທຶນ Investors' Equity	
	ພາຫະນະ Vehicles			ຜູ້ລົງທຶນ ກ Investor A	
	ເຄື່ອງອຸປະກອນ Equipment			ຜູ້ລົງທຶນ ຂ Investor B	
	ຊັບສິນບັດຄົງທີ່ອື່ນໆ Others			ຜູ້ລົງທຶນ ຄ Investor C	
3	ຊ.ຄ.ທ. ບໍ່ມີຜົນຕົນ Intangible Assets:			ຜູ້ລົງທຶນ ງ Investor D	
	ຄວາມຮູ້ດ້ານເຕັກນິກ Technical Skills			ຜູ້ລົງທຶນ ຈ Investor E	

	ຊັບສິນທາງປັນຍາ Intellectual properties			ຜູ້ລົງທຶນ ສ Investor F	
				ຜູ້ລົງທຶນ ຊ Investor G	
1+2+3	ລວມຍອດຊັບສິນ Total Assets		1+2+3	ລວມຍອດໜີ້ສິນ Total Liabilities	

B. ຄາດຄະເນ, ໂບລາຍງານຜົນໄດ້ຮັບ (ເປັນໂຕລາສະຫະລັດ)

Estimated Income Statement (in USD)

		ປີທີ 1	ປີທີ 2	ປີທີ 3	ປີທີ 4	ປີທີ 5	ປີທີ ...
	ປະລິມານການສົ່ງອອກ Export Quantity						
	ລາຄາຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ Unit Price						
A	ລາຍຮັບຈາກການສົ່ງອອກ Export Revenues						
	ປະລິມານຂາຍພາຍໃນ Local Quantity Sale						
	ລາຄາຕໍ່ຫົວໜ່ວຍ Unit Price						
B	ລາຍຮັບພາຍໃນ Local Revenues						
1=A+B	ລວມຍອດລາຍຮັບ Total Revenues						
2	ຕົ້ນທຶນສິນຄ້າທີ່ໄດ້ຂາຍ Cost of Goods Sold:						
	ວັດຖຸດິບ Raw Materials						
	ແຮງງານ Labor						
	ບໍລິຫານ Overhead						
3=1-2	ຜົດດ່ຽງຕົ້ນທຶນລວມ Gross Margin						
4	ລາຍຈ່າຍໃນການດຳເນີນງານ Operating Expenses						
	ລາຍຈ່າຍໃນການຂາຍ						

	Selling expenses						
	ການບໍລິຫານທົ່ວໄປ						
	General Administrative						
	ອາກອນການຂາຍ						
	Sales Tax						
	ຄ່າຊັບພະຍາກອນ/ຄ່າພາກພູງ						
	Royalties						
5=3-4	ລາຍຮັບກ່ອນເສຍອາກອນ						
	Income Before Tax						
6=5*20 %	ອັດຕາອາກອນກຳໄລ (20%)						
	Income Tax (20%)						
7=5-6	ກຳໄລສຸດທິ						
	Net Income						

C. ສະແດງເປັນເປີເຊັນ (Expressed in Percentages (%))

		ປີທີ 1	ປີທີ 2	ປີທີ 3	ປີທີ 4	ປີທີ 5	ປີທີ ...
1	ລາຍຮັບ(Revenues)						
2	ຕົ້ນທຶນສິນຄ້າໄດ້ຂາຍ(Cost of Goods Sold):						
	ວັດຖຸດິບ(Materials)						
	ແຮງງານ(Labor)						
	ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານ(Overhead)						
3=1-2	ຜິດດ່ຽງລວມ(Gross Margin)						
4	ລາຍຈ່າຍໃນການດຳເນີນງານ						
	Operating Expenses						
	ລາຍຈ່າຍໃນການຂາຍ						
	Selling expenses						
	ລາຍຈ່າຍບໍລິຫານທົ່ວໄປ						

	General Administrative						
	ອາກອນການຂາຍ Sales Tax						
	ຄ່າຊັບພະຍາກອນ/ຄ່າພາກພູວງ Royalties						
5=3-4	ລາຍຮັບກ່ອນເສັຍອາກອນ (Income Before Tax)						
6=5* @ %	ອາກອນກຳໄລ(@%) Profit Tax (@%)						
7=5-6	ກຳໄລສຸດທິ Net Income						

@ : ອັດຕາອາກອນກຳໄລ (10%, 15%, 20%, 35%) ຂຶ້ນກັບເຂດ ແລະ ປະເພດກິດຈະການ

@: Profit Tax rate (10%, 15%, 20%, 35%) depending on investment zone and activities as specified in the Investment Law

D. ຄາດຄະເນໃບລາຍງານກະແສເງິນສົດ

Estimated Cash Flow Statement

	in USD	As of 01/01/20...			
	ຈາກການດຳເນີນທຸລະກິດ From Operating Activities				
1	ເງິນສົດທີ່ໄດ້ຈາກກິດຈະກຳການດຳເນີນງານ Cash Provided by Operating Activities				
+	ລາຍຮັບຈາກການດຳເນີນງານ(Operating Revenue)				
+	ດອກເບ້ຍທີ່ໄດ້ຮັບ(Interest Received)				
+	ລາຍຮັບອື່ນໆ(Others)				
2	ລາຍຈ່າຍເງິນສົດສຳລັບການດຳເນີນງານ Cash Disbursed for Operating Activities				
+	ເງິນເດືອນ(Salaries)				
+	ຄ່າຊັບພະຍາກອນ/ຄ່າພາກພູວງRoyalty				
+	ອາກອນການຂາຍທີ່ໄດ້ຈ່າຍ(Sales Tax Paid)				

+	ລາຍຈ່າຍດອກເບ້ຍ(Interests Paid)				
+	ລາຍຈ່າຍອື່ນໆ(Others)				
3= 1-2	ກະແສເງິນສົດຈາກການດຳເນີນງານສຸດທິ (Net Cash Flow from Operating Activities)				
	ຈາກການລົງທຶນ From Investing Activities				
4	ກະແສເງິນສົດສຸດທິທີ່ໄດ້ຈັດໃຫ້ Net Cash Provided by Investing Activities				
-	ສຳລັບຊື້ໂຮງງານ, ຊັບສົມບັດ & ອຸປະກອນ Purchase of Plant, Property & Equipment				
+	ການດຳເນີນການຈາກ ການສະສາງໂຮງງານ, ຊັບສົມບັດ & ເຄື່ອງອຸປະກອນ. Proceeds from Disposal of Plant, Property & Equipment				
	ຈາກກິດຈະກຳດ້ານການເງິນ From Financing Activities				
5	ກະແສເງິນສົດສຸດທິທີ່ໄດ້ຈັດໃຫ້ຈາກກິດຈະກຳການເງິນ Net Cash Provided by Financing Activities				
+	ການດຳເນີນການກ່ຽວກັບໜີ້ໄລຍະສັ້ນ Proceeds of Short Term Debt				
-	ຈ່າຍສຳລະສະສາງໜີ້ສິນໄລຍະສັ້ນ Payment for Settle Short Term debt				
+	ທຶນເພີ່ມຂຶ້ນ Capital Increase				
-	ຈ່າຍເງິນປັນຜົນ Dividends Paid				
6= 3+ 4+ 5	ລວມຍອດເງິນສົດເພີ່ມຂຶ້ນສຸດທິ Net Increase in Cash and Cash Equivalent				
7	ເງິນສົດ ແລະ ທຸງບເທົ່າເງິນຕົ້ນທຶນ				

	Cash and Cash Equivalent at the Beginning				
8=	ເງິນສົດ ແລະ ຫຼຸບເທົ່າເງິນທ້າຍສະໄໝ				
6+					
7	Cash and Cash Equivalent at the End				

E. ຄວາມຕ້ອງການເນື້ອທີ່ທີ່ຕົນເປັນ ແມັດກາເລ້ ຫຼື ເປັນເຮັກຕ້າ

Land Requirement expressed in m² or ha

1. ສໍາລັບຫ້ອງການ/For Office.....
2. ສໍາລັບໂຮງງານ For Factory/Operation.....
3. ສໍາລັບການກໍ່ສ້າງ /For other construction.....

VIII. ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບຜະລິດຕະພັນ/ການບໍລິການ/ຕະຫຼາດ

Information Concerning Products/Services/Market

- a. ໃຫ້ສະໜອງລັກສະນະບາງຢ່າງກ່ຽວກັບສິນຄ້າ/ການບໍລິການ, ຕົວຢ່າງ: ປະເພດ, ຂະໜາດ, ຄຸນນະພາບ, ມາດຕະຖານ (Provide some characteristics of the products/services, e.g. type, size, quality, standard, etc.)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

- b. ລາຍລະອຽດກ່ຽວກັບການຜະລິດ/ຂັ້ນຕອນການຈັດສົ່ງ

(Describe the Production/Delivery/Distribution procedures)

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

[illegible]

Information Concerning the Inputs Requirements

ລາຍການ Description	ອັດຕາ Percent %	ປີທີ 1 year 1		ປີທີ 2 year 2		ປີທີ 3 year 3	
		ປະລິ ມານ (Qty)	ມູນຄ່າ (Price)	ປະລິ ມານ (Qty)	ມູນຄ່າ (Price)	ປະລິ ມານ (Qty)	ມູນຄ່າ (Price)
ກ. ວັດຖຸດິບພາຍໃນປະເທດ (Domestic input factors) 1..... 2..... 3..... 4..... 5..... 6.....							

ຂ. ວັດຖຸດິບຈາກຕ່າງປະເທດ (Imported input factors)							
1.....							
2.....							
3.....							
4.....							
5.....							
6.....							
ລວມ (Total)							

X. ຄວາມຕ້ອງການນຳເຂົ້າ ວັດຖຸ ອຸປະກອນ, ເຄື່ອງຈັກ

Information about Machinery/Plant/Equipment to be Imported

ລ/ດ	ລາຍການ Item	ຈຳນວນ Qty	ສະພາບເຄື່ອງຈັກ Condition		ຕົ້ນກຳເນີດ Origin	ມູນຄ່າເຄື່ອງຈັກ Current Value
			ໃໝ່ New	ໃຊ້ງານແລ້ວ Used		
1						
2						
3						
4						
5						
6						
7						
8						
9						

If this table is insufficient, new sheets should be provided

XI. ແຜນດຳເນີນການ

Information about Implementation Schedule

• ຈັດທະບຽນ (Register the company)	ພາຍໃນ(within):.....ວັນ (days).
• ຈັດຫາສະຖານທີ່ (Settlement of Location)	ພາຍໃນ(within):.....ວັນ (days).
• ເລີ່ມກໍ່ສ້າງ(ຖ້າມີ): Construction Startup	ພາຍໃນ(within):.....ວັນ (days).
• ສຳເລັດການຕິດຕັ້ງເຄື່ອງຈັກ
(Complete installation of Machinery)	ພາຍໃນ(within):.....ວັນ (days).
• ດຳເນີນການຜະລິດ/ບໍລິການທົດລອງ:
(Test run)	ພາຍໃນ(within):.....ວັນ (days).
• ເປີດກິດຈະການເປັນທາງການ
(Official opening)	ພາຍໃນ(within):.....ວັນ (days).
• ຜະລິດ/ບໍລິການໄດ້ເຕັມຄວາມສາມາດ:
(Full operation)	ພາຍໃນ(within):.....ວັນ (days).

ຂ້າພະເຈົ້າ ຂໍຢັ້ງຢືນວ່າທຸກຂໍ້ຄວາມ ແລະ ຂໍ້ມູນຕ່າງໆທີ່ໄດ້ລະບຸມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ແມ່ນຖືກ
ແລະ/ຫຼື ເປັນການຄາດຄະເນທີ່ໄກ່ຄຽງກັບຄວາມເປັນຈິງທຸກຢ່າງ.

(I certify that the statements made by me in this form are true, complete and
correct to the best of my knowledge.)

ສະນັ້ນ, ຂ້າພະເຈົ້າຈຶ່ງຮຽນສະເໜີມາຍັງທ່ານ ເພື່ອພິຈາລະນາຕາມທີ່ເຫັນສົມຄວນດ້ວຍ.

(Your consideration and approval will be highly appreciated)

ດ້ວຍຄວາມນັບຖືຢ່າງສູງ,

Yours sincerely,

ວັນທີ/date,.....

ລາຍເຊັນ ແລະ ຊື່ແຈ້ງ/signature and full name

ຊີວະປະຫວັດຫຍໍ້ຂອງຜູ້ລົງທຶນ

Curriculum Vitae

For Foreign Investor

ຊື່ / Name:

ນາມສະກຸນ/ Surname:

ສັນຊາດ/ Nationality:

ສະຖານທີ່ເກີດ/ Place of Birth:

ວັນ/ເດືອນ/ປີເກີດ / Date of Birth: ເພດ/ Sex:

ການສ້າງຄອບຄົວ/ Marital Status:

ສາດສະໜາ/ Religion:

ທີ່ຢູ່ຕ່າງປະເທດ/ Oversea's address :

ໂທລະສັບ/ Telephone:.. . . . ແຟັກ/ Fax:

ອີເມວ/ E-mail:.. . . .

ທີ່ຢູ່ໃນປະເທດລາວ/ Address in Laos:

ໂທລະສັບ/ Telephone:.. . . . ແຟັກ/ Fax:.. . . .

ອີເມວ/ E-mail:.. . . .

ຫນັງສືຜ່ານແດນເລກທີ/ Passport No:

ຮູ້ພາສາໃດແດ່?/ How many languages do you Know?

.

ຜູ້ຕາງໜ້າຢູ່ລາວ/ Who is your representative in Laos ? :

ໂທລະສັບ/ Telephone: ແຟັກ/ Fax:

ອີເມວ/ E-mail:

ຜ່ານມາໄດ້ຮຽນວິຊາສະເພາະຫຍັງແດ່? ຮຽນຢູ່ໃສ່ ແຕ່ປີໃດເຖິງປີໃດ?

Educational Background :

.

.

.

.

.

ປະສົບການຜ່ານມາເຄີຍເຮັດວຽກຫຍັງແດ່? ແຕ່ປີໃດເຖິງປີໃດ? Work Experiences :

.

.

.

.

.

.

.

.

.

ວັນທີ/ Date : ເດືອນ/ Month : Year :

ເຈົ້າຂອງປະຫວັດເຊັນ / Signature

ส่วนที่ 10:

แหล่งข้อมูล

1. สถานเอกอัครราชทูตไทย ณ เวียงจันทน์

ถนนโกลสอนพมวิหาร นครหลวงเวียงจันทน์

โทรศัพท์ (856-21) 214581-3

สายตรง (856-21) 223024, 214585

โทรสาร (856-21) 214580

โทรศัพท์ผ่านดาวเทียม (02) 5750512-3

โทรสารผ่านดาวเทียม (02) 5750510

2. สำนักงานผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร ณ เวียงจันทน์

028 หน่วย 3 บ้านสีสังวอน เมืองไชยเซษฐา

นครหลวงเวียงจันทน์

โทรศัพท์ (856-21) 450038

โทรสาร (856-21) 415810

3. สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ

28 ถนนโกลสอนพมวิหาร บ้านโพนไซ

เมืองไชยเซษฐา นครหลวงเวียงจันทน์

โทรศัพท์ (856-21) 413704-6

โทรสาร (856-21) 412089

4. กระทรวงกลาโหมและป่าไม้ แห่งสปป.ลาว

ถนนล้านช้าง นครหลวงเวียงจันทน์

โทรศัพท์ (856-21) 412342

โทรสาร (856-21) 214153

6. กระทรวงแผนการและการลงทุนแห่ง

สปป.ลาว

ถนนเสดถาทิลาตนครหลวงเวียงจันทน์

โทรศัพท์ (856-21) 217020

โทรสาร (856-21) 217010

7. กรมส่งเสริมการลงทุน

โทรศัพท์ (856-21) 223002

โทรสาร (856-21) 215491

8. กระทรวงการเงินแห่งสปป.ลาว

ถนน 22 สิงหา นครหลวงเวียงจันทน์

โทรศัพท์ (856-21) 412409

โทรสาร (856-21) 412409

9. ห้องว่าการสำนักนายกรัฐมนตรี

องการณ้คุ้มครองที่ดินแห่งชาติ

ถนนท่งขันคำ นครหลวงเวียงจันทน์

โทรศัพท์ (856-21) 900984

โทรสาร (856-21) 900984

10. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

ตึก M&N ห้อง 70/101-103 เมืองศรีโค

ตระบอง นครหลวงเวียงจันทน์

โทรศัพท์ (856-21) 222527-9

โทรสาร (856-21) 216143, 250809

5. กระทรวงอุตสาหกรรมและการค้าแห่งสปป.ลาว

ถนนโพนไซ นครหลวงเวียงจันทน์

โทรศัพท์ (856-21) 415929

โทรสาร (856-21) 412434

14 ธนาคารทหารไทย

โทรศัพท์ (856-21) 217174, 216486

โทรสาร (856-21) 216486

11. บริษัท การบินไทย จำกัด (มหาชน)

ที่ทำการสนามบิน

สนามบินวัดไต ชั้น 1 ห้อง 106 ถ.หลวงพระ

บาง เมืองศรีโคตรบอง นครหลวงเวียงจันทน์

โทรศัพท์ (856-21) 512024

โทรสาร (856-21) 512096

13. ธนาคารกรุงศรีอยุธยา

โทรศัพท์ (856-21) 213521

โทรสาร (856-21) 213520

14. ธนาคารไทยพาณิชย์

โทรศัพท์ (856-21) 213500-2

โทรสาร (856-21) 213502

12. ธนาคารกรุงเทพ

โทรศัพท์ (856-21) 235603

โทรสาร (856-21) 213561

15. ธนาคารกรุงไทย

โทรศัพท์ (856-21) 222761-2

โทรสาร (856-21) 222762

ต้องการข้อมูลเพิ่มเติมสอบถามได้ที่

สถาบันระหว่างประเทศเพื่อการค้าและการพัฒนา (องค์การมหาชน)

ชั้น 8 อาคารวิทย์พัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาฯซอย 12 ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10330

ติดต่อส่วนงานวิจัย เบอร์โทรศัพท์ 02-216 1894-7 ต่อ 116

โทรสาร 02-216 1898 หรือที่ Website: www.itd.or.th